

Årsrapport

2019

CVR-nr. 17 91 28 28

SPAREKASSEN
KRONJYLLAND

#påvej

Oplysninger om Sparekassen Kronjylland

Selskabet

Sparekassen Kronjylland
Tronholmen 1
8960 Randers SØ

Telefon 89 12 24 00
Hjemmeside sparkron.dk
E-mail sparkron@sparkron.dk

CVR-nr. 17 91 28 28

Bestyrelse

Fhv. statsautoriseret revisor, Peter H. Christensen, formand
Cand. jur., lektor Anne Lind Gleerup, næstformand
Byrådsmedlem og ejendomsmægler, MDE, Anders Buhl-Christensen
Kommunikationsmedarbejder og fællestillidsmand Jens Frovin Stampe Dahl
Direktør Jan Dahl Jensen
Fhv. bankdirektør Leif F. Larsen
Direktør Hans-Jørgen Olsen
Chefjurist Ole Møller Sørensen
Investeringskonsulent Jakob Thorgaard

Direktion

Administrerende direktør Klaus Skjødt

Uafhængig revision

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Platanvej 4
7400 Herning

Vi har
Danmarks
 mest tilfredse
 kunder

Danmarks
 bedste
 arbejdsplads

Great
 Place
 To
 Work®

500+
 medarbejdere
 Danmark

2019 kort fortalt

165.000
 kunder

50
 afdelinger

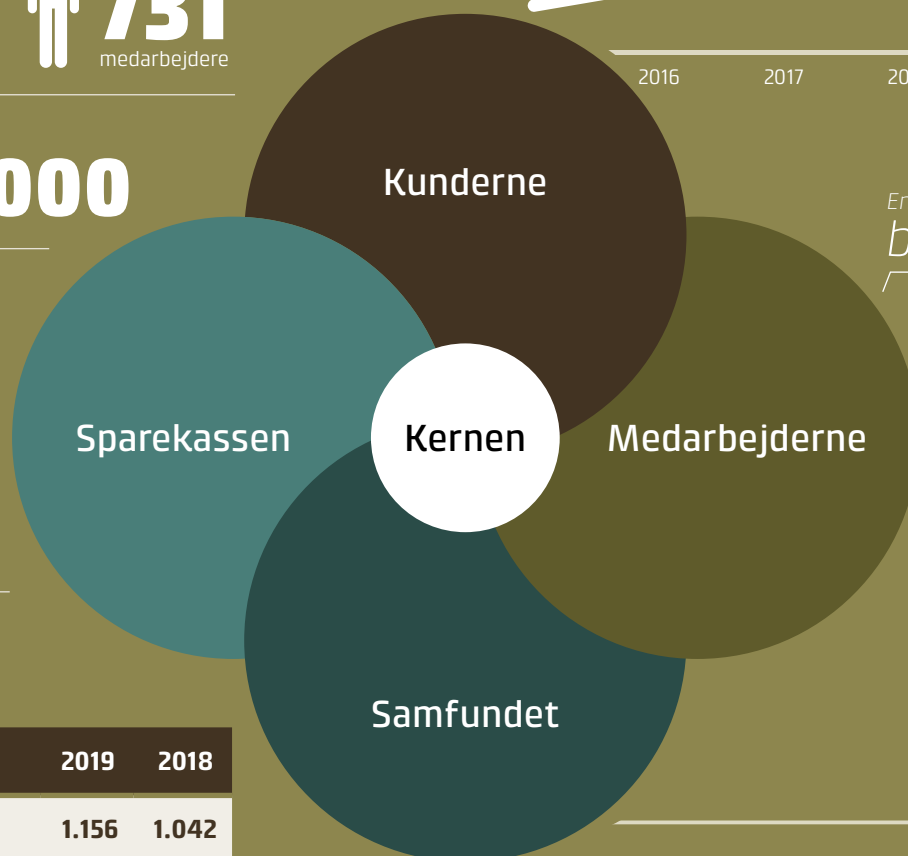
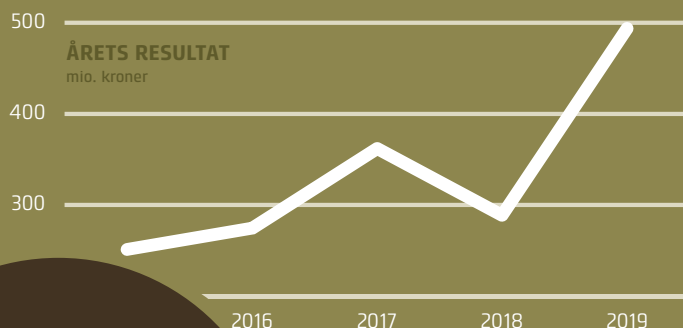
731
 medarbejdere

GARANTER

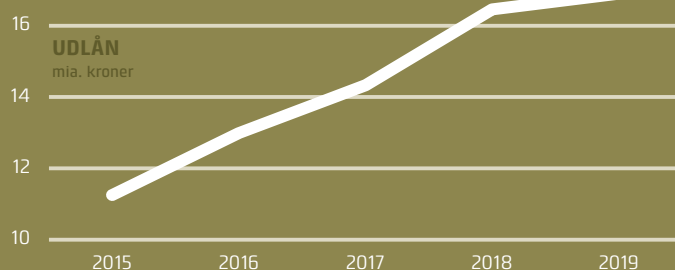
36.000

EGENKAPITAL
4,5
 milliarder kroner

	2019	2018
Netto rente- og gebyrindtægter	1.156	1.042
Kursreguleringer	207	80
Udgifter til personale og administration	-886	-820
Nedskrivninger	2	-7
Resultat før skat	494	289

Oplysninger om Sparekassen Kronjylland	2
2019 kort fortalt	3
Ledelsesberetning.....	7
Resultatopgørelse	25
Balance	26
Egenkapitalopgørelse.....	28
Kapitalopgørelse.....	30
Noteoversigt	31
Noter.....	32
Ledelsespåtegning	83
Revisionspåtegning.....	84
Repræsentantskabet	88
Sparekassens afdelinger	90

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Sparekassen Kronjylland er en dansk garantsparekasse med hovedsæde i Randers. Sparekassen henvender sig primært til private kunder samt små og mellemstore virksomheder indenfor markedsområdet. De fleste af Sparekassens afdelinger ligger i Jylland. Derudover har Sparekassen seks full-service samt en Private Banking afdeling på Sjælland, ligesom der er en afdeling i Odense. Hovedaktiviteten i Sparekassen er som full-service pengeinstitut at formidle og rådgive om finansielle produkter indenfor områder som indlån, udlån, leasing, realkredit, investering, pension, formueforvaltning, forsikring, betalingskort med videre. Sparekassen håndterer desuden børshandel, udenlandske overførsler og lignende for andre pengeinstitutter.

2019

Handelskrig, uro i Mellemøsten og Brexit er tre af de store overskrifter fra 2019. Det globale samfund har været præget af usikkerhed og omvæltninger, men alligevel har økonomien fortsat været i fremgang.

Handelskrigen mellem særligt Kina og USA eskalerede henover året med forskellige former for told og restriktioner. Hen mod slutningen af året begyndte de to lande dog at nærme sig hinanden, og i januar 2020 blev der sat underskrifter på en aftale, der blandt andet skal sikre større stabilitet. Usikkerheden har givet været med til at dæmpe investeringslysten og øget usikkerheden om fremtiden for den globale økonomi. Det samme gælder Mellemøsten, der har været præget af konstant uro gennem året, hvilket også er fortsat ind i 2020, hvor generalmajor Qassem Soleimani, der er øverstkommanderende for Quds-styrken i Irans Revolutionsgarde, blev dræbt i et amerikansk angreb.

I Europa har den store usikkerhed ikke mindst været i forhold til Brexit, hvor premierminister Boris Johnson blandt andet udskrev og vandt et parlamentsvalg. På det økonomiske område blev der også spekuleret i risikoen for

en recession, da tallene for den europæiske industrisektor blev dårligere. Det var særligt drevet af Tyskland, hvor ikke mindst bilfabrikkerne trak industriproduktionen ned. Dog stod blandt andet servicesektoren så stærkt, fordi husholdningerne fortsat har mange penge til rådighed, at økonomien samlet set undgik en recession.

Efter en periode med rentehævninger valgte den amerikanske centralbank (Fed) i flere omgange at sænke renten. "Selv om husholdningernes forbrug er steget i et højt tempo, er erhvervslivets investeringer og eksporten svag", lød begrundelsen blandt andet. Også i Europa og Danmark har renterne bevæget sig nedad fra et i forvejen historisk lavt niveau. Det medførte blandt andet en meget stor konverteringsbølge på realkreditmarkedet. Til gengæld ser De Økonomiske Råd ikke, at de lave renter sætter skub i en øget vækst. Tværtimod forventer de en afmatning af økonomien i 2020 med en vækst på 1,25 procent. Det er dog stadig på et niveau, hvor de anbefaler at fastholde den nuværende finanspolitik, selv om der ifølge dem er plads til at lempe den.

Finansministeriet ser samme udvikling, selv om de er en anelse mere positive i deres vækstskøn.

"Efter fremgang på omtrent 2,5 procent om året de seneste år står dansk økonomi nu på toppen af en højkonjunktur. Samtidig viser den globale økonomi tegn på afmatning, og der er derfor udsigt til, at væksten går ned i tempo. BNP ventes at stige med 2 procent i 2019 og cirka 1,5 procent i 2020 og 2021.

Der er udsigt til, at beskæftigelsen fortsætter med at vokse, og at ledighedskøen vil forblive kort. Udviklingen i udlandet er en usikkerhedsfaktor. Hvis den globale økonomi bremser yderligere op, vil det sætte sig i den danske vækst."

Særligt de lave renter viser sig også i pengeinstitutternes regnskaber, der generelt er pressede på rentemarginalen, selv om mange har indført negative renter på indlån. Til gengæld har den omtalte konverteringsbølge givet en betydelig indtjening, som også viser sig i Sparekassens

regnskab. Desuden er økonomien generelt god hos både virksomhederne og de private kunder, hvilket resulterer i lave tab og nedskrivninger.

Årets resultat

Sparekassens resultat for 2019 er det bedste i Sparekassens 190-årige historie. Årets resultat er 494 millioner kroner før skat, mens det i 2018 var på 289 millioner kroner. Det er naturligvis meget tilfredsstillende at skabe så stærkt et resultat i en periode med rekordlave renter. Resultatet er delvist skabt med baggrund i salg af Sparinvest til Nykredit, men der er også en betydelig stigning i basisindtjeningen.

I hovedposter ser koncernresultatet og balanceudviklingen ud som følger:

- Årets resultat før skat er på 494 millioner kroner, 432 millioner kroner efter skat, mens det i 2018 var på henholdsvis 289 millioner og 231 millioner kroner. Resultatet ligger i midten af det forventede spænd, der blev opjusteret markant ved halvåret.
- Basisindtjeningen før nedskrivninger er steget til 468 millioner kroner fra 312 millioner kroner i 2018.
- Netto renteindtægterne er på 644 millioner kroner mod 630 millioner kroner i 2018.
- Gebyrindtægterne er primært som følge af realkredit- og investeringsområdet steget med 23 procent til 517 millioner kroner fra 422 millioner kroner sidste år.
- Kursreguleringerne bidrager med 207 millioner kroner, hvoraf 94 millioner kroner skyldes salget af Sparinvest. Det er således den væsentligste grund til, at der er sket en stigning i forhold til 2018, hvor kursreguleringerne bidrog med 80 millioner kroner.
- Nedskrivningerne bidrager positivt med 2 millioner kroner, mens de sidste år var på minus 7 millioner kroner.
- Udgifterne til personale og administration er steget til 886 millioner kroner fra 820 millioner kroner sidste år på grund af investeringer i nye afdelinger samt it-udvikling.
- Udlånet er steget med 3 procent til 16,9 milliarder kroner.

- Indlånet er steget med 11 procent til 22,2 milliarder kroner mod 19,9 milliarder kroner i 2018.
- Kapitalprocenten er på 19,8, hvilket giver en overdækning på 10,2 procentpoint i forhold til det individuelle solvensbehov. Det svarer til en overdækning på 2,3 milliarder kroner. Efter kapitalbevarings- og konjunkturudligningsbufferen på 3,5 procentpoint er overdækningen på 6,7 procentpoint, hvilket svarer til 1,5 milliarder kroner.

Selv om resultatet i betydeligt omfang er påvirket af engangsindtægter, er det meget positivt, at også den primære indtjening er steget. Basisindtjeningen er steget med 50 procent til 468 millioner kroner. Salget af Sparinvest står for en betydelig del af stigningen, men renset for indtægterne herfra er basisindtjeningen steget med 20 procent til 374 millioner kroner. Det vidner om en god grundlæggende indtjeningskraft trods hård konkurrence og en presset rentemarginal. Sammensætningen og udviklingen i basisindtjeningen fremgår af tabel 1.

Renteindtægterne er steget med 5 millioner kroner til 671 millioner kroner. Sparekassen indførte pr. 24. oktober negative renter på erhvervsindlån, og det er en del af årsagen til, at renteudgifterne er faldet med 10 millioner kroner. Netto renteindtægter er på 644 millioner kroner mod 630 millioner kroner. De negative renter er særskilt omtalt under øvrige forhold, men det er positivt, at det i det nuværende rentemiljø er muligt at øge netto renteindtægterne, der generelt for sektoren har været presset gennem flere år.

De markante rentefald har dog også været en direkte årsag til, at gebyrindtægterne er steget med hele 23 procent til 517 millioner kroner. Baggrunden er primært den høje aktivitet på realkreditlån – herunder særligt konverteringer til lån med en fast lav rente. I 2019 har Sparekassens kunder omlagt realkreditlån for 16 milliarder kroner, og sammen med tilgangen af nye kunder er det også årsagen til, at kundernes realkreditlån samlet er steget med 4,9 milliarder kroner i forhold til 2018.

Årsagen er ikke mindst Sparekassens aktive rådgivning, hvilket viser sig ved, at Sparekassens andel af omlægninger i regi af Totalkredit er betydeligt højere end Sparekassens

Koncern	2019	2018
Netto rente- og gebyrindtægter	1.156.489	1.042.810
Kursregulering – handelsindtjening og sektoraktier	210.486	107.030
Andre driftsindtægter	39.128	37.121
Basisindtægter	1.406.103	1.186.961
Udgifter til personale og administration	-885.806	-820.302
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	-50.572	-53.743
Andre driftsudgifter	-1.427	-1.341
Basisudgifter	-937.805	-875.386
Basisindtjening	468.298	311.575
Netto nedskrivning	1.880	-6.720
Kursregulering – øvrig	-3.700	-27.447
Resultat af kapitalandele	28.768	16.743
Øvrige poster	-1.602	-5.419
Resultat før skat	493.644	288.732

Tabel 1. Sammensætning af basisindtjeningen, 1.000 kroner

andel af de samlede lån. Udover realkreditlån har de lave renter også skabt en fortsat god aktivitet på investeringsområdet.

Sparekassens kursreguleringer er i år ekstraordinært positivt påvirket af salget af Sparinvest, der bliver omtalt særskilt. Sparekassen har altid haft en forsigtig tilgang til placeringen af sin egenbeholdning. Sparekassen ønsker både en meget lav renterisiko og en fornuftig kursrisiko. Derfor er det positivt, at kursreguleringerne rensset for Sparinvest bidrager med 113 millioner kroner, og altså samlet set bidrager med 207 millioner kroner. Ligesom i 2018, hvor kursreguleringerne var på 80 millioner kroner, er det primært en positiv udvikling i sektoraktier, der er årsag til den positive kursudvikling.

Udgifter til personale og administration er steget med 8 procent fra 820 millioner kroner til 886 millioner kroner. Udover overenskomstmæssige lønstigninger og øget lønsumsafgift er det investering i nye afdelinger, it-udvikling og governance, der er årsagen til stigningen. Aalborg afdeling, der blev åbnet i 2018, tæller nu med for hele året, mens Sparekassen har åbnet en afdeling i Odense i løbet af 2019. På it-fronten er det ikke mindst investering i udvikling af systemer, der kan håndtere ny regulering, der har øget omkostningerne, men samtidig har Sparekassen investeret i såvel nyt intranet og nye kundeløsninger. Endelig har de øgede krav på områder som antihvidvask og compliance krævet ansættelse af flere specialiserede medarbejdere. Netop de øgede omkostninger til at håndtere lovgivningsmæssige tiltag understreger det fortsatte behov for at effektivisere Sparekassens processer, hvilket også er lykkedes på en række områder. Det er desuden noget, Sparekassen vil fastholde sit fokus på.

Nedskrivningerne understreger, at såvel private som erhvervskunder generelt har en stærk økonomi. Nedskrivningerne giver således et plus på 2 millioner kroner mod et minus på 7 millioner kroner sidste år. Begge tal er dog meget lave og viser, at Sparekassen har en god bonitet i sin portefølje, hvilket også blev bekræftet, da Finanstilsynet var på besøg i løbet af året. Sparekassen foretog i 2018 et ledelsesmæssigt skøn og hensatte 33 millioner kroner i yderligere nedskrivninger til landbruget på baggrund af

tørken i sommeren det år. Heldigvis klarede de fleste landmænd sig bedre end ventet, og derfor er 27 millioner kroner ført tilbage. I 2019 har Sparekassen på baggrund af et ledelsesmæssigt skøn hensat 15 millioner kroner til detailhandelen og 6 millioner kroner til landbrug. Årsagen er den usikkerhed, der er om hele detailsektoren på grund af ændrede markedsforhold, ligesom risikoen for en ny samfundsøkonomisk krise som nævnt er kommet nærmere. Den geopolitiske udvikling er central for de afsætningspriser, som danske landmænd kan få for deres produkter, og usikkerheden på verdensmarkederne gør, at Sparekassen vurderer, at det er nødvendigt at hensætte yderligere til fremtidige tab på landbrugskunder.

Samlet set giver det et resultat på 494 millioner kroner før skat mod 289 millioner kroner i 2018. Resultatet ligger indenfor de opjusterede forventninger, som Sparekassen meldte ud ved aflæggelsen af halvårsregnskabet, og det er som omtalt historisk godt. Det gælder også resultatet efter skat, som udgør 432 millioner kroner.

Salg af Sparinvest

Sparekassen Kronjylland er en del af ejerkredsen bag Sparinvest, som har solgt 75 procent af aktiekapitalen til Nykredit for 2.245 millioner kroner, ligesom der inden overdragelsen er udbetalt 155 millioner kroner i udbytte. Sparekassen ejede 8 procent af aktierne i Sparinvest, og salget giver i andet halvår Sparekassen en positiv kursregulering på 94 millioner kroner samt et udbytte på 16 millioner kroner. Samlet har salget dermed bidraget med en indtægt på 110 millioner kroner før skat.

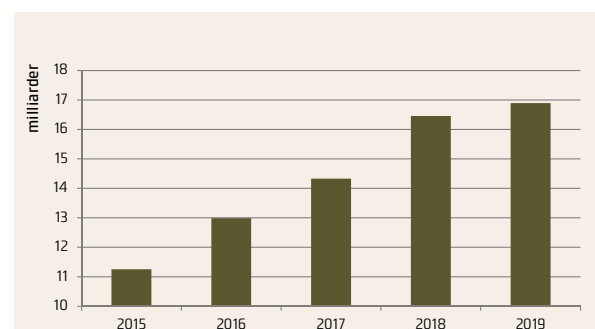
Salget øgede i den forbindelse Sparekassens egentlige kernekapital- samt kapitalprocent med cirka 0,9 procentpoint, dels på grund af den ekstraordinære indtægt og udbyttebetalingen, dels på grund af reduktion i fradraget i kapitalgrundlaget for kapitalandele i andre finansielle virksomheder.

En vigtig årsag til salget er, at det er med til at fremtids-sikre et fortsat stærkt investeringssamarbejde til gavn for både kunder og Sparekassen. Blandt andet giver det samlet set et bredere produktudvalg til glæde for kunderne.

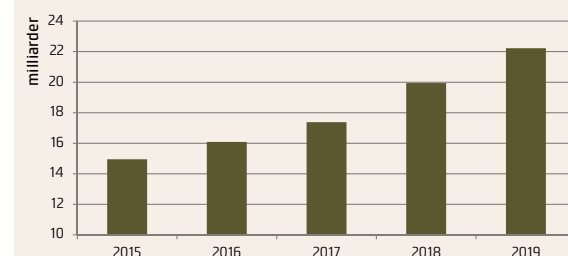
Sparekassen og den øvrige ejerkreds kender desuden Nykredit fra samarbejdet om Totalkredit, og erfaringerne fra det samarbejde viser, at det er en god partner, som vil sikre, at kunderne får endnu flere gode investeringsmuligheder.

Balance og kapital

Sparekassen har over de seneste år haft en betydelig udlånsvækst, som særligt har været drevet af helt almindelige privatkunder samt små og mellemstore virksomheder. Væksten i disse grupper er fortsat i 2019, men samlet er udlånet blot steget med 3 procent. Det er fortsat en pæn stigning i forhold til sektoren i øvrigt, men særligt to ting har betydet en lidt lavere vækst end de seneste år. 2019 er det første år siden 2014, hvor Sparekassen har en udlånsvækst på under 10 procent. Den ene

Figur 1. Udviklingen i Sparekassens udlån, koncern

Figur 2. Udviklingen i Sparekassens indlån, koncern

årsag er, at mange privatkunder i forbindelse med de førromtalte konverteringer af realkreditlån har indfriet banklån og i stedet udvidet deres realkreditlån. Derudover har Sparekassen valgt at træde på det, vi betegner som en intelligent kreditbremse. Indenfor ganske få år kommer den næste samfundsøkonomiske krise, og derfor har Sparekassen valgt at lade flere meget store lån til ejendomsprojekter udløbe uden at forny dem ind i et nyt projekt. Det er flere gange bevist, at det typisk er de udlån, der er ydet i årene op til en krise, der giver problemer under krisen. Derfor udviser Sparekassen nu forsigtighed i forhold til denne specifikke sektor. Det er samtidig med til at sikre Sparekassen en endnu stærkere spredning i sine kreditrisici. Med tanke på ovenstående er det derfor en tilfredsstillende udlånsvækst, som Sparekassen har haft.

Kunderne sparer fortsat flittigt op, og Sparekassens indlånsoverskud – hvilket vil sige indlån i forhold til udlån – er nu på 5,3 milliarder kroner mod 3,5 milliarder kroner ved udgangen af 2018. Indlånet er steget med 2,3 milliarder kroner til 22,2 milliarder kroner. Positivt er det, at indlånet i puljeordninger er steget med 85 procent, så de nu udgør 1,1 milliarder kroner. Her fik kunderne nemlig et særdeles attraktivt afkast.

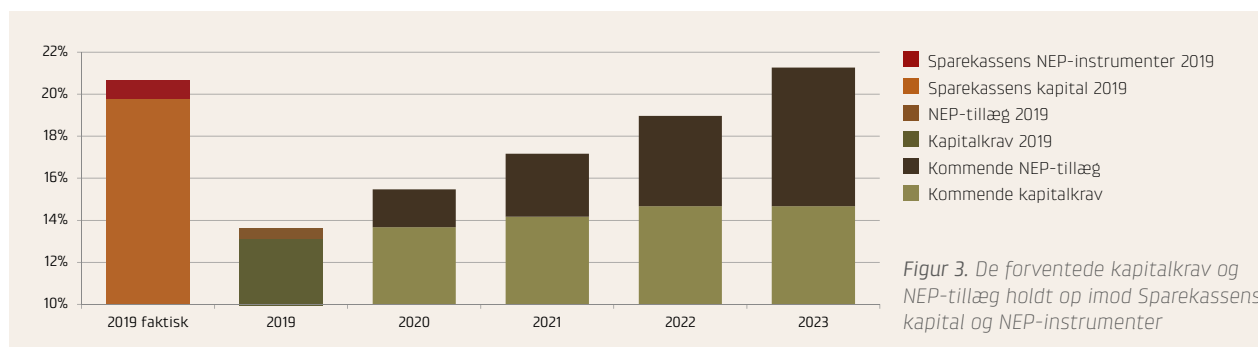
Garantkapitalen er steget med 5 procent til 1,1 milliarder kroner. Garantkapitalen vokser i takt med, at nye kunder vælger Sparekassen og garantmodellen til, hvilket er meget tilfredsstillende. Generelt oplever vi en stor interesse for garantmodellen som alternativ til de

investorfokuserede aktiebaserede banker. Det er særligt positivt, at væksten sker, selv om Sparekassen kun tillader hver enkelt garant at indskyde et begrænset beløb. En privat garant kan indskyde op til 50.000 kroner, mens en erhvervskunde kan indskyde op til 100.000 kroner.

Det gode resultat og den stigende garantkapital viser sig også på egenkapitalen, der er steget med 595 millioner kroner til 4,5 milliarder kroner. En del af årsagen er desuden, at Sparekassen i 2019 udstedte hybrid kernekapi- tal for 150 millioner kroner. Det sker for at polstre Sparekassen bedst muligt i forhold til fremtidige kapital- krav samt kommende udløb af anden efterstillet kapital. Sparekassen har desuden udstedt senior non-preferred obligationer (SNP), populært kaldet Tier 3, for 200 millioner kroner. Det er en del af Sparekassens kapitalplan i forhold til indfasningen af NEP-kravet.

Kapitalstyring

Det er helt afgørende for Sparekassen, at der aldrig er tvivl om Sparekassens soliditet. Derudover skal der konstant være et kapitalmæssigt råderum til at udvikle forretningen og udvide forretningsomfanget. Sparekassen har altid været kendetegnet ved at være et solidt og veldrevet pengeinstitut, og det er en hel central del af Sparekassens strategi og forretningsmodel at fastholde dette. Sparekassen arbejder med fem-årige kapitalplaner, som konstant bliver opdateret og stresstestet for netop at sikre den langsigtede soliditet.

Kernekapitalprocenten er på 18,2 procent, mens kapitalprocenten er 19,8 procent. Det individuelle solvensbehov bliver opgjort efter 8+ modellen. Det vil sige, at det tager udgangspunkt i 8 procents kapital plus eventuelle tillæg, herunder kunder med finansielle problemer, koncentrationer på porteføljen samt markeds- og operationelle risici. Det individuelle solvensbehov er ultimo 2019 opgjort til 9,6 procent, mens det i 2018 var 9,0 procent. Det giver en kapitaloverdækning på 10,2 procentpoint. Efter kapitalbevarings- og konjunkturudligningsbufferen på 3,5 procentpoint er overdækningen på 6,7 procentpoint, hvilket svarer til 1,5 milliarder kroner. Det interne mål for kapitalprocenten er 18.

Alle danske pengeinstitutter er i 2019 blev pålagt et såkaldt NEP-krav, NEP står for nedskrivningsegne passiver. NEP-kravet er defineret som det samlede kapitalkrav plus NEP-tillægget. Det samlede kapitalkrav bliver opgjort som solvensbehovet tillagt buffere. Finanstilsynet har på baggrund af 2018-tal beregnet et samlet NEP-krav på 20,1 procent, som Sparekassen skal overholde, når kravet er fuldt indfaset 1. januar 2023. Sparekassen har siden seneste beregning passeret en balance på mere end 3 milliarder euro, og derfor er NEP-kravet steget fra 17,6 procent ved seneste udregning. Pr. 1. januar 2020 skal Sparekassen i forhold til den fem-årige indfasning opfylde et NEP-krav på 14,3 procent.

Forventet udvikling og andre udsagn om fremtiden

Sparekassen har i 2019 haft en særlig positiv indtjening på salget af Sparinvest og den store aktivitet på realkreditlån. Samtidig er der fortsat hård kamp om gode udlån, ligesom presset på rentemarginalen fortsætter. Sparekassen forventer derfor at komme ud af 2020 med et resultat før skat på mellem 240 millioner og 300 millioner kroner.

Risiko

Risikopolitik og -styring

Sparekassen er eksponeret mod forskellige risici, risikostyring er en naturlig del af såvel de strategiske beslut-

ninger som den daglige drift. Bestyrelsen fastlægger og reviderer politikker, rammer og principper for risikostyringen, og den modtager løbende rapportering på udviklingen i risici og udnyttelsen af de tildelte risikorammer.

Sparekassens risikoansvarlige er ansvarlig for, at risikostyringen sker på betryggende vis og advarer bestyrelsen, hvis der er specifikke risici, der påvirker eller kan påvirke Sparekassen. Bestyrelsen har i 2019 nedsat et risikoudvalg, der består af to bestyrelsesmedlemmer. Udvalgets hovedopgave er, at rådgive bestyrelsen om Sparekassens overordnede risikoprofil og -strategi, ligesom de blandt andet skal vurdere og give anbefalinger til bestyrelsen om rapporteringer fra den risikoansvarlige, den compliance-ansvarlige samt den hvidvaskansvarlige.

De væsentligste risici for Sparekassen Kronjylland er:

- Kreditrisiko
- Markedsrisiko
- Likviditetsrisiko
- Operationel risiko

Kreditrisiko

Kreditrisiko er et af de væsentligste risikoområder i alle pengeinstitutter, da det grundlæggende er risikoen for, at kunderne ikke kan betale deres lån tilbage. Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer for kreditgivning i kreditpolitikken. Det centrale mål med kreditpolitikken er at sikre et afbalanceret forhold mellem indtjening og risiko, samt at de risici, der bliver taget, er baseret på et dokumenteret og oplyst grundlag.

Der er udfærdiget en kreditpolitik for alle områder, hvor Sparekassen påtager sig kreditrisiko, med fastlæggelse af niveauet for kreditrisikoen samt beskrivelse af ønskede og uønskede forretningstyper.

Sparekassens primære markedsområde er traditionelt Midt- og Østjylland, og derfor er 61 procent af udlån og garantier ydet til kunder i Region Midtjylland. Desuden er en væsentlig del af de resterende 39 procent ydet til kunder i Region Hovedstaden, Region Nordjylland og den nordlige del af Region Syddanmark, hvor Sparekassen også er veletableret med lokale afdelinger.

For at sikre en god risikomæssig spredning har Sparekassen en række interne målsætninger. Sparekassen ønsker således ikke eksponeringer mod enkelte kunder eller brancher i et omfang, der kan svække Sparekassens finansielle styrke væsentligt. Sparekassen har i forhold til alle branchegrupper en eksponering på under 12 procent. Den største eksponering er med branchegrupperne Fast Ejendom og Øvrige Erhverv, og de ligger med henholdsvis 11 og 10 procent på et komfortabelt niveau.

Markedsrisiko

Sparekassens markedsrisiko vedrører disponeringer indenfor ind- og udlån, værdipapirbeholdning, valuta, mellemværende med andre pengeinstitutter samt afledte finansielle instrumenter. Som på de øvrige risikoområder har Sparekassen en balanceret tilgang til de risici, Sparekassen tager. Den betydelige egenbeholdning giver naturligt nogle markedsrisici indenfor særligt renter, valuta, aktier og kreditspænd. Sparekassens grundlæggende politik er, at Sparekassen aldrig vil påtage sig markedsrisici, der kan få indflydelse på Sparekassens selvstændighed.

Sparekassen ønsker en meget lille renterisiko, der desuden er afdækket med finansielle instrumenter. Derfor er Sparekassens renterisiko meget tæt på nul.

Valutarisikoen er ligeledes meget begrænset, da den blot er på 4 millioner kroner. Det er beregnet som det tab, Sparekassen vil lide, hvis valutakurserne udvikler sig negativt med 5 procent i forhold til den danske krone.

Aktiebeholdningen er opdelt i aktier, der er med i handelsbeholdningen, og aktier, der ikke er med i handelsbeholdningen. Opdelingen går på, om aktierne er købt med handel for øje eller ej. Placeringen af børsnoterede aktier i handelsbeholdningen må maksimalt udgøre 5 procent af kernekapitalen, mens unoterede aktier maksimalt må udgøre 3 procent, hvilket giver en beskedent aktierisiko. Aktier udenfor handelsbeholdningen består primært af aktier hos strategiske samarbejdspartnere, og de udgør samtidig 86 procent af den samlede aktiebeholdning.

En udvidelse af kreditspændet er den væsentligste risiko for Sparekassens egenbeholdning. Det kan ske, hvis der

kommer en lavere tillid til realkreditobligationer sammenlignet med risikofrie renter, da det vil øge afkastkravet til og presse kurserne på realkreditobligationer. Sparekassen overvåger konstant denne risiko og sikrer, at Sparekassen ligger fornuftigt med en overskuelig risiko, ligesom Sparekassen reserverer et tillæg herfor i solvensbehovet.

Likviditetsrisiko

Sparekassens likviditet skal til enhver tid være forsvarlig i forhold til at opfylde betalingsforpligtelser, at opretholde forretningsmodellen samt minimere omkostningerne ved at skaffe likviditet. Sparekassen følger en finansieringsstruktur baseret på et forsigtighedsprincip og vil derfor primært finansiere sig via egenkapital og indlånsoverskud. Den overskydende likviditet skal desuden som hovedregel være placeret i likvide papirer.

Finanstilsynets likviditetspejlemærke er baseret på LCR og angiver Sparekassens evne til at klare tre måneders likviditetsstress. Likviditetspejlemærket skal sikre, at Sparekassen er opmærksom på potentielle, fremtidige udfordringer med overholdelse af LCR, og det er ultimo 2019 på 393 procent. Dermed ligger det langt over såvel Finanstilsynets grænse på 100 procent som Sparekassens interne mål på 120 procent.

Operationel risiko

Den operationelle risiko er risikoen for, at der enten direkte eller indirekte opstår økonomiske tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder inklusive retslige risici.

Sparekassen ønsker konstant at mindske de operationelle risici, men det sker naturligvis under hensyntagen til de ressourcemæssige omkostninger, der er forbundet med det. Der er politikker, instrukser og forretningsgange på alle væsentlige områder. Derudover har Sparekassen et system til registrering af operationelle hændelser. Alle medarbejdere er instrueret i at benytte systemet, og det indgår som en del af introforløbet for nye medarbejdere.

It er et af de væsentligste områder i forhold til operationelle risici. Sparekassen har en aftestet beredskabsplan på it-området, samt et stærkt kontrolmiljø med klare

standarder for de forskellige kontroller. Desuden er samarbejdet med it-leverandøren SDC grundigt indarbejdet i organisationen, ligesom vi ikke vurderer, at afhængigheden af nøglepersoner på it-området er af betydning.

Øvrige forhold

De mest tilfredse kunder

Siden 1999 har EPSI målt tilfredsheden hos de danske bankkunder. Undersøgelsen bygger på erfaringer fra

Sverige, som rækker helt tilbage til 1989. Derfor bliver EPSI bredt regnet som den mest valide og solide måling af kundetilfredshed. Det er også årsagen til, at det er den, som Sparekassen primært forholder sig til blandt de mange undersøgelser.

I 2019 var det derfor meget tilfredsstillende, at Sparekassen opnåede en førsteplads blandt alle individuelt målte pengeinstitutter på såvel privat som erhverv. Sparekassen har de seneste år haft meget stor fokus på netop at øge

Figur 4. Resultater fra EPSI's undersøgelse af bankkunders tilfredshed i 2019

kundetilfredsheden. Det er blandt andet sket ved hjælp af nogle konkrete kundeløfter, som er grundigt indarbejdet i hele organisationen.

Som det fremgår af figur 4 ligger Sparekassen også som det bedste målte pengeinstitut på loyalitet. Det beviser, at kunderne føler sig knyttede til både Sparekassen og deres personlige rådgiver, hvilket igen understreger, at Sparekassens strategi med fokus på personlige relationer har en betydelig værdi for kunderne.

De mest tilfredse medarbejdere

En forudsætning for tilfredse kunder er tilfredse medarbejdere. Derudover ønsker Sparekassen helt grundlæggende at være en god arbejdsplads, hvor medarbejderne kan udvikle sig og være hele mennesker. Derfor følger Sparekassen også op på medarbejdernes tilfredshed på en række måder. En af dem er en årlig undersøgelse, som bliver gennemført i samarbejde med Great Place To Work. Som en del af undersøgelsen deltager Sparekassen i konkurrencen Danmarks bedste arbejdsplads, og i år blev det til en førsteplads i kategorien for virksomheder med mere end 500 medarbejdere.

Det er et meget flot resultat, som både ledelse og medarbejdere er stolte af. Det er blot anden gang, at Sparekassen deltager i konkurrencen, hvilket gør det særligt imponerende, at Sparekassen blev kåret til vinder.

Ny strategi

Udgangen af 2019 betød også afslutningen på Sparekassens hidtidige strategi – Strategi 2019. De vigtigste mål i denne var at ligge i top tre på kundetilfredshed og øge medarbejdertilfredsheden fra det i forvejen høje niveau.

Med førstepladser hos både EPSI og Great Place To Work blev det en understregning af, at Sparekassen er lykkedes med strategien. Derudover har Sparekassen over de seneste tre år haft en betydelig vækst, ligesom der over de seneste år er åbnet i alt ni nye afdelinger. En væsentlig indsats i strategiperioden har desuden været at gøre Sparekassens interne processer smidigere blandt andet ved brug af robotter og at skabe en ensartet model for, hvordan vi løser opgaver, hvilket gør det muligt for afdelingerne at hjælpe hinanden, når der er behov for det.

En række af fokusområderne fra Strategi 2019 bliver naturligt videreført til Sparekassens nye strategi – Strategi 2022. Det er naturligt med de stærke resultater, som Sparekassen har lavet, at strategien er en evolution og ikke en revolution. Sparekassen er dog samtidig meget opmærksom på, at det er nødvendigt konstant at udvikle sig. Derfor ligger der også nogle meget konkrete målsætninger for hver af Sparekassens fire vigtigste interessenter i strategien, der har undertitlen "De mest tilfredse kunder i en stærkere sparekasse". De konkrete mål er:

Kunder: Top 3 på kundetilfredshed/-loyalitet (EPSI).

Medarbejdere: Top 3 i GPTW.

Samfundet: Top 3 i EPSI på image.

Sparekassen: Skal kunne finansiere vores egen vækst.

Sparekassen er sat i verden for at drive et pengeinstitut i en balance mellem disse fire interessenter. Netop det helt grundlæggende i Sparekassen er der meget fokus på i Strategi 2022, og blandt andet betyder det, at Sparekassen indfører løfter til de fire interessenter. Hidtil har Sparekassen alene haft løfter til sine kunder, men fremover er der også løfter til medarbejdere, samfund og Sparekassen.

Der er udpeget fem overordnede fokusområder, som særligt skal sikre, at Sparekassen bygger oven på det nuværende stærke fundament og bliver en endnu stærkere sparekasse. De fem fokusområder er Kunde-fokus, Kultur og medarbejdere, Kernefortællingen, Kvalitet samt Automatisering og digitalisering.

CSR

Sparekassen har siden 1829 haft et mål om at være til gavn og glæde for borgerne og det samfund, vi er en del af. Det har ikke ændret sig. Sparekassen er en garantsparekasse, og er dermed en selvejende institution. Når Sparekassen ikke har ejere, der kræver et bestemt afkast, betyder det, at Sparekassen på alle områder kan arbejde balanceret og langsigtet. Sparekassen har således et formål, som rækker ud over at drive pengeinstitut, og som er bredere end den økonomiske bundlinje.

Vi har ansvaret for at overlade en endnu stærkere sparekasse til de næste generationer. Det kan vi kun ved at opføre os ordentligt og drive en forretning i overens-

Sparekassen

Vi giver en stærkere Sparekasse videre

Det vil altid være et mål for os at skabe en Sparekasse, der forbliver stærk. Ikke nødvendigvis fra måned til måned, men fra generation til generation.

Vi passer godt på Sparekassen

Omtanke og indsigt er nøgleord, når vi tager risici. Vi må aldrig påtage os risici, vi ikke kan overskue, men vi skal samtidig være modige og udvikle Sparekassen.

Vi tjener penge til udvikling

En god indtjening er nødvendig for at udvikle og dermed bevare Sparekassen som et stærkt selvstændigt pengeinstitut. Derfor skal vi altid sikre, at Sparekassen er en god forretning.

Vi holder fast i værdierne

Sparekassens historie begynder i 1829, og siden dengang har der været nogle grundlæggende værdier om at fokusere på kunderne, være kompetente, imødekommende og opføre sig ordentligt. De værdier vil vi altid holde fast i.

Det lover vi

Kunderne

Du får økonomisk tryghed

Du får overblik over din økonomi, så du er bedst muligt forberedt på det, der kan ske i dit liv, og du får personlig og individuel rådgivning.

Du får hurtigt svar

Du bliver altid hjulpet hurtigt og med udgangspunkt i dine behov. Når du har brug for et lån, har du også brug for hurtigt at vide, om du kan få det.

Du får flere muligheder

Vi tager udgangspunkt i dine drømme og planer, så vi sammen skaber flere muligheder for dig. Din personlige rådgiver spørger interesseret ind for at forstå netop dine behov og anviser veje til at realisere dine økonomiske drømme

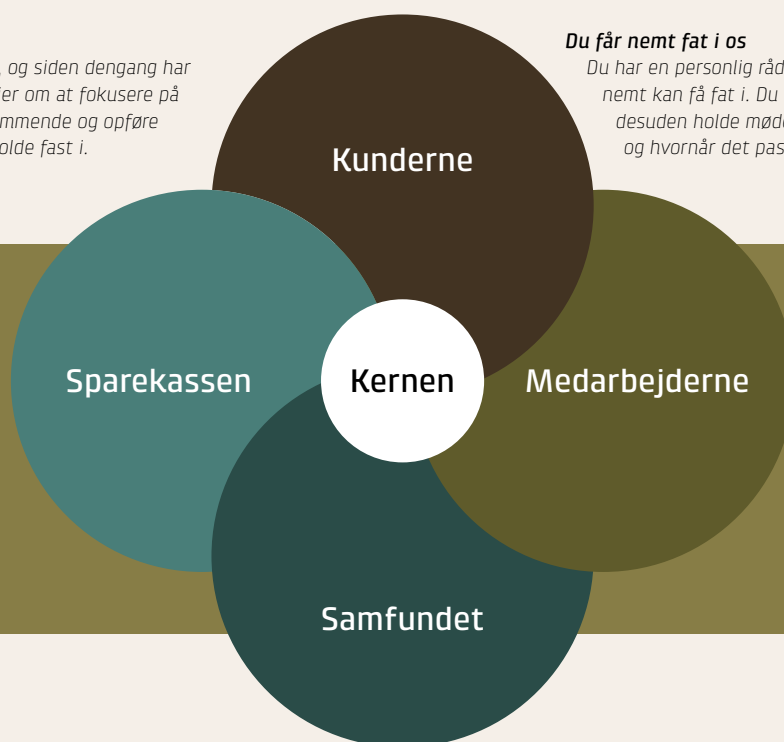
Du hører fra os

Din rådgiver følger uopfordret op, så du konstant er sikret de bedste muligheder for at nå dine ønsker og drømme.

Derudover bliver du løbende holdt orienteret om relevante emner og muligheder.

Du får nemt fat i os

Du har en personlig rådgiver, du nemt kan få fat i. Du kan desuden holde møder, hvor og hvornår det passer dig.

Samfundet

Vi opfører os ordentligt

Ordentlig er en kerneværdi i Sparekassen. Vi skal altid opføre os ordentligt og sætte en høj etisk standard.

Vi bidrager aktivt til samfundet

Sparekassen vil gøre gavn for samfundet ved blandt andet at bidrage aktivt til de samfund, som Sparekassen er en del af.

Vi bidrager til forsvarlig vækst

Små og mellemstore virksomheder er hjertet i dansk erhvervsliv og væksten i vores samfund. Vi sikrer dem finansiering og rammer, der giver en forsvarlig vækst.

Vi påtager os væsentlige samfundsopgaver

Som pengeinstitut har vi en nøglerolle i samfundet. Den påtager vi os med stolthed, ligesom vi er opmærksomme på det store ansvar, som det medfører.

Medarbejderne

Du udvikler dig

Du udvikler dig både som menneske og medarbejder – både i dagligdagen og via attraktive karriere- og uddannelsesmuligheder.

Du får tillid og ansvar

Hverdagen er båret af tillid og respekt i et uformelt og professionelt miljø, hvor alle gør deres bedste.

Du får plads til at være menneske

Livssituationer ændrer sig, derfor er der plads til fleksibilitet. Livet handler om andet og mere end arbejde.

Du er en del af et hold

Resultater skaber vi sammen. Derfor er målsætninger på afdelingsniveau, og vi hjælper hinanden.

stemmelse med omverdenens forventninger til os. Og der er ingen tvivl om, at omverdenen i endnu højere grad end tidligere forventer, at vi byder aktivt ind på den bæredygtige dagsorden. Den finansielle sektor er med i alle dele af økonomien og spiller en afgørende rolle i omstillingen til et bæredygtigt samfund og en bæredygtig samfundsøkonomi. Det forholder vi os naturligvis aktivt til, og derfor vil vi i 2020 udvikle en ny strategi for samfundsansvar og bæredygtighed i Sparekassen.

I forhold til Sparekassens CSR-arbejde henviser vi til redegørelsen for samfundsansvar, som du finder på https://www.sparkron.dk/images/pdf/vedtaegter/Redegoerelse_samfundsansvar_2019.pdf

Medejer af fintech-selskab

Sparekassen og Nordea købte sig i efteråret ind i fintech-selskabet CrediWire. CrediWire er et system, der gør virksomheders regnskaber operationelle og dermed får tallene til at skabe værdi for forretningen. Systemet strukturerer alle virksomhedernes finansielle data i realtid i en kommunikationsplatform, hvor virksomhederne kan dele deres data med banker, revisorer, bestyrelse mv.

Med Sparekassens investering bliver CrediWire også en del af værktøjskassen for både Sparekassens rådgivere og kunder. Dermed kan vi give vores kunder en endnu bedre rådgivning, og derigennem styrke både deres forretning og konkurrenceevne. Samtidig får kunden et redskab, der kan lette deres administration og skabe overblik. Sparekassens rådgivere har desuden automatisk opdaterede tal, uden det kræver ekstra hos hverken kunden eller rådgiveren, hvilket giver endnu bedre forudsætninger for, at Sparekassen kan være proaktiv i sin rådgivning. Som medejer bliver Sparekassen og vores kunder endvidere en naturlig del af videreudviklingen af CrediWire.

Ny afdeling i Odense

Sparekassen besluttede i første halvår at åbne en ny afdeling i Odense. Siden 2015 har Sparekassen dermed åbnet ni afdelinger på blandt andet Sjælland, i Aalborg, Esbjerg og Kolding. I 2019 blev det så muligt også at føje Fyn til listen, da den rigtige til at stå i spidsen for afdelingen blev fundet. Det drejer sig om Nils Aaskov, der har bred erfaring fra andre pengeinstitutter i byen, stærke

lederegenskaber og et stort lokalt netværk. Han begyndte i Sparekassen 1. juni og har siden fået sammensat sit hold. I januar 2020 var der åbningsreception i de nye lokaler for afdelingen, som vil rumme både private og erhvervs-kunder.

Generelt har Sparekassen Kronjylland de seneste år gået en anden strategisk vej end de største banker. Sparekassen har fastholdt, at alle kunder har en personlig rådgiver, der kender kunden, og som kunden kan ringe direkte til, ligesom Sparekassen har åbnet afdelinger. Det har været en succes både i eksisterende og nye afdelinger, og derfor tror Sparekassen også på, at den nye afdeling i Odense vil blive en succes, som det har været tilfældet med de otte afdelinger, Sparekassen hidtil har åbnet. Samlet bidrager de således i dag med et betydeligt beløb til Sparekassens indtjening. Inden afdelingen i Odense var den senest åbnede afdeling i Aalborg. Den er først primo 2020 kommet på plads i de endelige lokaler, men har allerede mere end 1.400 kunder.

Negative renter på indlån

I 2016 valgte Sparekassen at gå en anden vej end en meget stor del af vores konkurrenter, da vi sagde nej til at indføre negative renter på indlån – altså kræve penge for, at vores kunder kunne have penge til at stå på en konto.

Allerede dengang sagde vi, at der selvfølgelig kunne opstå en situation, hvor det ville være nødvendigt også i Sparekassen, men vi forventede det ikke. Vi troede nemlig, som de fleste, at renterne ville begynde at stige indenfor nogle få år. Sådan er det desværre ikke gået, tværtimod har de negative renter bidt sig fast, og de er ovenikøbet blevet lavere, end nogen kunne have forestillet sig. Derfor indførte Sparekassen med virkning fra 24. oktober negative renter for alle erhvervs-kunder.

De seneste måneder har stort set alle konkurrenter indført negative renter på indlån for privatkunder. Sparekassen har endnu ikke taget endelig stilling til, hvordan Sparekassen fremover skal prissætte privatkunders indlån.

Ordinært besøg af Finanstilsynet

I juni offentliggjorde Finanstilsynet resultatet af sit ordinære besøg i Sparekassen. Besøget blev gennemført

i februar-marts og gav anledning til enkelte påbud. De nødvendige justeringer i forlængelse af disse er siden blevet implementeret. For Sparekassen var det glædeligt, at Finanstilsynet kunne konstatere, at alle nedskrivninger og risikoklassifikationer er korrekte, ligesom de konstaterer en god bonitet i Sparekassens største udlån og er enige i værdiansættelsen af ejendomme. Det bekræfter Sparekassens egen opfattelse af en god kreditmæssig kvalitet.

Sparekassen har, som Finanstilsynet også konstaterede, gennem flere år oplevet en betydelig vækst. Det har været en klar strategi med åbning af nye afdelinger og generel investering i at gøre Sparekassen stærkere med henblik på fremtiden. Afdelinger i fremtidens vækstbyer er en vigtig brik i forhold til at fremtidssikre Sparekassen, og derfor har vi bevidst accepteret en lavere basisindtjening i en periode. Årsregnskabet viser også, at basisindtjeningen er stigende. Ved at ansætte lokale medarbejdere sikrer Sparekassen desuden et stærkt kendskab til det lokale marked og de lokale forhold, hvilket er afgørende for den gode kreditkvalitet.

Krone Kapital A/S

Sparekassens leasingsselskab, Krone Kapital, oplever i disse år en meget positiv vækst, som dels er drevet af Sparekassens kunder og deres behov for leasing, dels Krone Kapitals øvrige samarbejdspartnere og egne kunder.

Det er tydeligt, at der er en stigende appetit på leasingprodukter som alternativ til låne til køb af maskiner, biler og lignende, det er derfor også en integreret del af Sparekassens rådgivning. Sparekassen forventer, at Krone Kapital vil fortsætte den gode udvikling de kommende år.

Nyt medlem af øverste daglige ledelse

Forretningskomiteen er Sparekassens øverste daglige ledelse. I 2019 er der sket en enkelt udskiftning, da områdedirektør Allan Aaskov forlod Sparekassen. I stedet er Morten Højbjerg Damm udpeget. Han kom fra en stilling som afdelingsdirektør for afdelingerne i Køge og Slagelse. Morten Højbjerg Damm er områdedirektør for Sparekassens afdelinger på Sjælland og Fyn. Sparekassen er desuden aktuelt ved at ansætte en ny områdedirektør for Økonomi, da den nuværende områdedirektør, Jacob Skøt Hoelgaard,

har søgt nye udfordringer udenfor Sparekassen. Han fratræder, når hans afløser er fundet.

Lønpolitik og corporate governance

Som det fremgår af Sparekassens løn- og pensionspolitik benytter Sparekassen ikke resultatafhængige variable løndelev. Det gælder naturligvis også for direktionen, der får en fast løn uden variable tillæg, ligesom pensionsordningen er på almindelige vilkår.

I forhold til reglerne om god selskabsledelse (corporate governance), der dækker såvel bestyrelsen som direktionen, og Finansrådets ledelseskodeks henvises til: https://www.sparkron.dk/images/pdf/vedtaegter/Redegoerelse_god_selskabsledelse_2019.pdf

Sparekassens vederlagsrapport er tilgængelig her: https://www.sparkron.dk/images/pdf/vedtaegter/Vederlagsrapport_2019.pdf

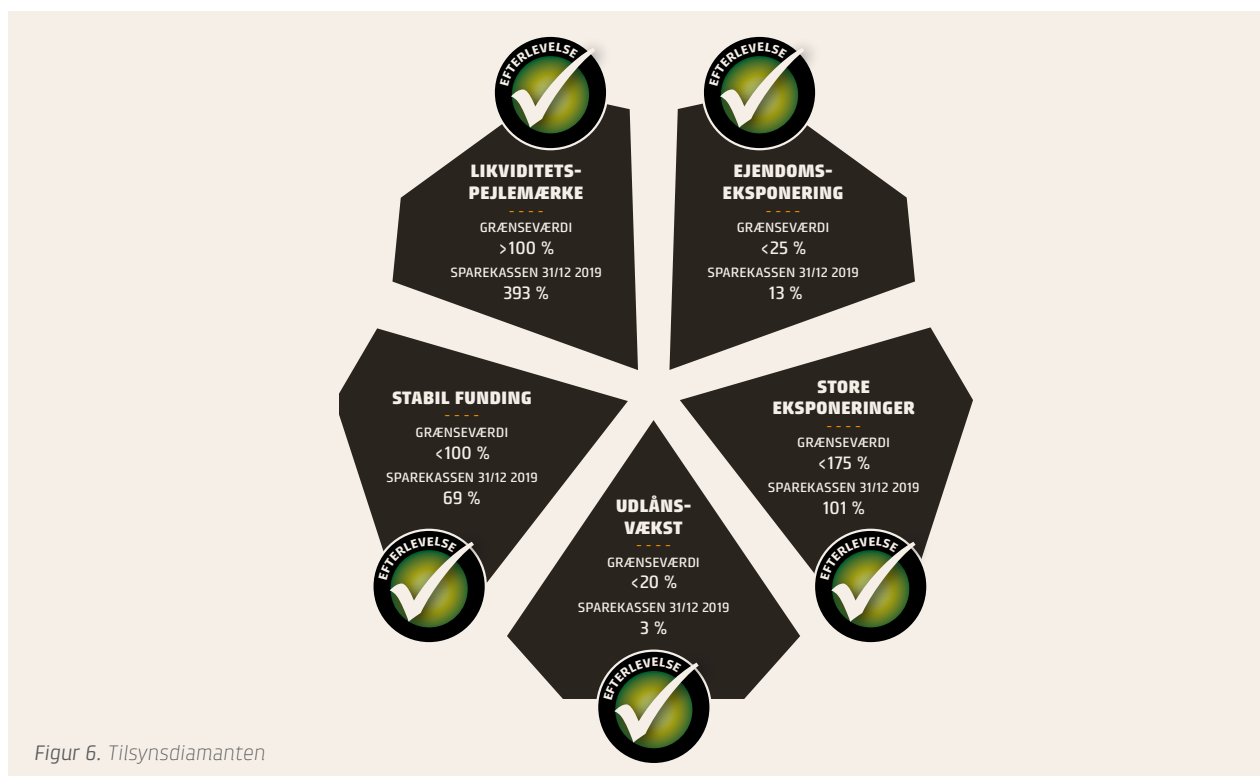
Den omtalte løn- og pensionspolitik er tilgængelig her: <https://www.sparkron.dk/om-sparekassen/regnskab/1756-lonpolitik-og-pensionspolitik>

Politik for det underrepræsenterede køn

Sparekassen har fokus på at øge andelen af det underrepræsenterede køn i Sparekassens ledelse og anser det som en del af vores samfundsansvar at medvirke til en kønsmæssig ligestilling på arbejdsmarkedet, ligesom Sparekassen finder det vigtigt at sikre diversitet i ledelsen af Sparekassen.

Sparekassen har vedtaget måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen, som er Sparekassens øverste ledelse, samt en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på de øvrige ledelsesniveauer. Målet er, at Sparekassen over en årrække nærmer sig en kønsfordeling på 40/60 procent i både bestyrelse og de øvrige ledelsesniveauer.

I bestyrelsen er der aktuelt 89 procent mænd og 11 procent kvinder, hvilket er uændret i forhold til 2018. Det er Sparekassens mål, at andelen af kvindelige bestyrelsesmedlemmer ved udgangen af 2024 er minimum 33 procent. Sparekassens rekrutteringsgrundlag er primært repræsen-

tantskabet, som også i henhold til vedtægterne vælger bestyrelsen. Derfor er det væsentligt for Sparekassen ved repræsentantskabsvalget i 2020 at øge andelen af kvindelige repræsentantskabsmedlemmer, da rekrutteringsgrundlaget er en væsentlig årsag til, at målet om 33 procent kvinder endnu ikke er nået.

Sparekassens øvrige ledelsesniveauer er defineret som medarbejdere med personaleansvar. Ved regnskabsårets afslutning var der 73 procent mænd og 27 procent kvinder. Andelen af kvindelige ledere er i løbet af 2019 steget med 2 procentpoint. Det er Sparekassens mål, at andelen af kvindelige ledere ved udgangen af 2024 er minimum 33 procent. Sparekassen oplever en stigende interesse fra kvalificerede kvindelige medarbejdere i forhold til lederrollen, og derfor er andelen af kvindelige ledere steget. Det

er dog også en proces, som følger en naturlig udskiftning på forskellige ledelsesposter, og derfor er målet om 33 procent endnu ikke nået.

Tilsynsdiamanten

Tilsynsdiamanten består af fem pejlemærker, som Finanstilsynet vurderer, at danske pengeinstitutter skal overholde for at have en normal risiko. Siden Tilsynsdiamanten blev lanceret i 2010, har Sparekassen ved aflæggelsen af alle årsrapporter ligget indenfor grænserne. Det gør Sparekassen også i 2019.

Ejendomseksponering (maksimalt 25 procent)

Sparekassen har en bred branchemæssig spredning i sine udlån, og eksponeringen i forhold til ejendomssektoren er på 13 procent af de samlede udlån (13 procent i 2018).

Store eksponeringer (maksimalt 175 procent)

Summen af de 20 største eksponeringer i et pengeinstitut må højst udgøre 175 procent af den egentlige kernekapital. Sparekassen er primært et pengeinstitut for private kunder samt små og mellemstore virksomheder. Derfor er mængden af store eksponeringer begrænset, og de 20 største eksponeringer udgør 101 procent af kernekapitalen (123 procent i 2018).

Udlånsvækst (maksimalt 20 procent)

Sparekassen har som nævnt trådt på den intelligente kreditbremse, ligesom omlægningen af en række realkreditlån har betydet indfrielse af mange private boliglån. Samlet er udlånet derfor blot steget 3 procent henover 2019 (15 procent i 2018).

Stabil funding (maksimalt 100 procent)

Den nuværende fundingsituation giver god mulighed for Sparekassens ønske om vækst, da udlån i forhold til indlån og egenkapital blot er på 69 procent (74 procent i 2018).

Likviditetspejlemærke (minimum 100 procent)

Pejlemærket tager udgangspunkt i Liquidity Coverage Ratio (LCR), hvilket betyder, at Sparekassen og øvrige pengeinstitutter skal have likviditet nok til at dække tre måneders likviditetsstress uden at overskride lovkravet. Ved årsskiftet var Sparekassens likviditetspejlemærke 393 procent (235 procent i 2018), hvilket er markant større end minimumskravet på 100 procent.

Usædvanlige forhold i 2019

Der er ikke udover, hvad der er nævnt i beretningen indtruffet forhold af usædvanlig karakter i 2019.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke udover det, der er nævnt i ledelsesberetningen, indtruffet begivenheder efter regnskabsårets slutning, som har indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Usikkerhed ved indregning og måling

Den væsentligste usikkerhed ved indregning og måling knytter sig til nedskrivninger på udlån, værdiansættelse af

ejendomme, finansielle instrumenter og kunderelationer. Ledelsen vurderer, at usikkerheden er på et niveau, der er forsvarligt i forhold til årsrapporten. Vi henviser til beskrivelsen i note 1 Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder.

Administrerende direktør

Klaus Skjødt

Født 1965

Andre ledelseshverv

- Bestyrelsesformand i SDC A/S
- Næstformand i bestyrelsen for SparInvest Holdings SE
- Næstformand i bestyrelsen for EgnsINVEST Ejendomme A/S
- Næstformand i bestyrelsen for EgnsINVEST Holding A/S
- Næstformand i bestyrelsen for EgnsINVEST Management A/S
- Bestyrelsesmedlem i Lokale Pengeinstitutter

Bestyrelsesformand

Peter H. Christensen

Fhv. statsautoriseret revisor

Født 1954

Valgt til bestyrelsen i 2016 som regnskabskyndigt medlem

Aktuel valgperiode i bestyrelsen udløber i 2021

Udvalgsposter:
Revisionsudvalget (formand)
Risikoudvalget

Andre ledelseshverv

- Direktør i PHC0910 ApS
- Bestyrelsesformand i Interfjord Holding A/S samt to 100 procent ejede datterselskaber
- Bestyrelsesformand i K/S Slagelse
- Bestyrelsesformand i Komplementarselskabet Slagelse 1 ApS
- Bestyrelsesformand i Klimatek Ventilationsmateriel A/S
- Bestyrelsesformand i Leoka A/S
- Bestyrelsesformand i Formkom Holding ApS og et 100 procent ejet datterselskab

Bestyrelsesmedlem

Jan Dahl Jensen

Direktør

Født 1963

Valgt til bestyrelsen i 2017

Aktuel valgperiode i bestyrelsen udløber i 2020

Udvalgsposter:
Nomineringsudvalget

Andre ledelseshverv

- Direktør i CAJU Holding A/S samt 11 100 procent ejede datterselskaber
- Direktør i Tronholmen 6 ApS
- Bestyrelsesformand i Tojax Invest A/S og et 100 procent ejet datterselskab
- Næstformand i bestyrelsen for Marketing CoOp for McDonald's franchisetagere i Danmark A/S
- Bestyrelsesmedlem i CAJU Holding A/S
- Bestyrelsesmedlem i LOOP A/S og et 100 procent ejet datterselskab
- Bestyrelsesmedlem i LOOP International A/S
- Bestyrelsesmedlem i Sonja og Wilhelm Mathisen's fond samt i tre 100 procent ejede datterselskaber

Bestyrelsesmedlem

Leif F. Larsen

Fhv. bankdirektør

Født 1952

Valgt til bestyrelsen i 2018

Aktuel valgperiode i bestyrelsen udløber i 2022

Udvalgsposter:
Risikoudvalget (formand)
Revisionsudvalget

Andre ledelseshverv

- Bestyrelsesformand i Eesebase Holding ApS samt et 100 procent ejet datterselskab
- Bestyrelsesmedlem i Jyske Banks Almennyttige Fond
- Bestyrelsesmedlem i Jyske Banks Almennyttige Fonds Holdingselskab A/S
- Bestyrelsesmedlem i Velliv, Pension & Livsforsikring A/S
- Bestyrelsesmedlem i Kunstcentret Silkeborg Bad
- Bestyrelsesmedlem i Aqua Ferskvandsakvarium
- Bestyrelsesmedlem i Ferskvandscentret

Næstformand for bestyrelsen

Anne Lind Glerup

Cand. jur., lektor
Født 1962

Valgt til bestyrelsen i 2004

Aktuel valgperiode
i bestyrelsen udløber i 2020

Udvalgsposter:
Nomineringsudvalget (formand)

Bestyrelsesmedlem

Jens Frovin Stampe Dahl

Kommunikationsmedarbejder
og fællestillidsmand
Født 1967

Valgt til bestyrelsen i 2011

Aktuel valgperiode
i bestyrelsen udløber i 2023

Bestyrelsesmedlem

Ole Møller Sørensen

Chefjurist
Født 1960

Indtrådt i bestyrelsen i 2016

Aktuel valgperiode
i bestyrelsen udløber i 2023

Bestyrelsesmedlem

Jakob Thorgaard

Investeringskonsulent
Født 1976

Valgt til bestyrelsen i 2015

Aktuel valgperiode
i bestyrelsen udløber i 2023

Bestyrelsesmedlem

Anders Buhl-Christensen

Byrådsmedlem og
ejendomsmægler, MDE
Født 1961

Valgt til bestyrelsen i 2009

Aktuel valgperiode
i bestyrelsen udløber i 2022

Udvalgsposter:
Nomineringsudvalget

Andre ledelseshverv

- Bestyrelsesformand i Støvringgård Kloster
- Bestyrelsesmedlem i Randers Egnsteater
- Byrådsmedlem

Bestyrelsesmedlem

Hans-Jørgen Olsen

Direktør
Født 1967

Valgt til bestyrelsen i 2014

Aktuel valgperiode
i bestyrelsen udløber i 2023

Udvalgsposter:
Revisionsudvalget

Andre ledelseshverv

- Direktør og bestyrelsesformand i Resdal Holding ApS
- Direktør og bestyrelsesmedlem i Møbelhuset Silkeborg A/S

Resultatopgørelse

Note	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2019	2018	2019	2018
4 Renteindtægter	658.457	656.856	673.109	667.187
5 Negative renteindtægter	-1.785	-721	-1.785	-721
6 Renteudgifter	-40.645	-41.394	-40.900	-41.820
7 Negative renteudgifter	13.874	5.293	13.874	5.293
Netto renteindtægter	629.901	620.034	644.298	629.939
Udbytte af aktier m.v.	23.434	10.147	23.434	10.147
8 Gebyrer og provisionsindtægter	508.342	413.883	517.263	421.639
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	-27.482	-17.921	-28.506	-18.915
Netto rente- og gebyrindtægter	1.134.195	1.026.143	1.156.489	1.042.810
9 Kursreguleringer	203.089	76.093	206.786	79.583
Andre driftsindtægter	397	1.407	39.128	37.121
10,11 Udgifter til personale og administration	-876.468	-817.193	-885.806	-820.302
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	-31.596	-32.459	-50.876	-57.878
Andre driftsudgifter	-2.725	-2.625	-2.725	-2.625
12 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	8.210	-2.722	1.880	-6.720
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	51.879	34.433	28.768	16.743
Resultat før skat	486.981	283.077	493.644	288.732
13 Skat	-54.916	-52.232	-61.579	-57.887
Årets resultat	432.065	230.845	432.065	230.845
Forslag til resultatdisponering				
Netto opskrivning efter den indre værdis metode	51.879	34.433		
Rente af garantkapital	25.399	23.984		
Rente af hybrid kapital	13.646	5.563		
Overført overskud	341.141	166.865		
I alt anvendt	432.065	230.845		
Totalindkomst				
Årets resultat	432.065	230.845	432.065	230.845
Værdiregulering domicilejendomme	0	0	-8	1.067
Skat af værdiregulering domicilejendomme	0	0	2	-235
Omvurdering af ejendomme i tilknyttede virksomheder	-8	1.067	0	0
Skat af omvurdering af ejendomme i tilknyttede virksomheder	2	-235	0	0
Anden totalindkomst i alt	-6	832	-6	832
Totalindkomst i alt	432.059	231.677	432.059	231.677

1.000 kr.

Balance

Note	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2019	2018	2019	2018	
Aktiver					
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker....	521.590	487.147	521.591	487.147	
14 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker.....	1.414.384	1.033.506	1.437.977	1.067.116	
15 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris.....	16.810.358	16.437.379	16.897.330	16.455.534	
16 Obligationer til dagsværdi	7.726.713	5.644.529	7.726.713	5.644.529	
17 Aktier m.v.	923.998	924.204	923.998	924.204	
18,19 Kapitalandele i associerede virksomheder	368.120	328.463	274.398	242.749	
18,19 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	356.451	341.353	0	0	
20 Aktiver tilknyttet puljeordninger	1.149.473	622.208	1.149.473	622.208	
21 Immaterielle aktiver	82.037	100.287	82.037	100.287	
22 Grunde og bygninger i alt	90.310	92.386	408.810	412.903	
- Investeringsjendomme.....	30.021	24.501	58.937	44.253	
- Domicilejendomme.....	60.289	67.885	349.873	368.650	
23 Øvrige materielle aktiver	39.198	40.302	101.921	141.132	
Aktuelle skatteaktiver	3.810	23.375	3.841	23.384	
Aktiver i midlertidig besiddelse.....	0	1.609	0	1.609	
Andre aktiver	264.467	241.086	267.001	243.871	
Periodeafgrænsningsposter	116.736	104.368	116.754	104.381	
Aktiver i alt.....	29.867.645	26.422.202	29.911.844	26.471.054	

Note	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2019	2018	2019	2018
Passiver				
25 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	1.201.666	1.107.571	1.201.683	1.107.571
26 Indlån og anden gæld	21.114.758	19.337.701	21.077.273	19.324.465
Indlån i puljeordninger	1.149.473	622.208	1.149.473	622.208
28 Udstedte obligationer til amortiseret kostpris.....	199.379	0	199.379	0
Andre passiver	1.261.967	972.475	1.275.058	993.137
Periodeafgrænsningsposter	8.922	8.749	20.098	15.313
Gæld i alt	24.936.165	22.048.704	24.922.964	22.062.694
27 Hensættelser til pensioner	8.571	7.580	8.571	7.580
24 Hensættelser til udskudt skat	19.108	22.504	72.011	53.031
Hensættelser til tab på garantier	43.025	59.243	44.807	60.836
Andre hensatte forpligtelser	3.198	21.543	5.913	24.285
Hensatte forpligtelser i alt.....	73.902	110.870	131.124	145.732
29 Efterstillede kapitalindskud	359.437	359.037	359.437	359.037
Garantkapital.....	1.058.493	1.007.353	1.058.493	1.007.353
30 Hybrid kapital.....	349.965	200.881	349.965	200.881
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	195.706	143.833	148.022	119.253
Opskrivningshænlæggelse	862	862	10.163	10.169
Rente af kapital.....	25.651	24.194	25.651	24.194
Overført overskud.....	2.867.464	2.526.468	2.905.847	2.541.741
Egenkapital i alt.....	4.498.141	3.903.591	4.498.141	3.903.591
Passiver i alt.....	29.867.645	26.422.202	29.911.844	26.471.054

Egenkapitalopgørelse

	GARANT- KAPITAL	HYBRID KAPITAL	RESERVE FOR NETTO- OPSKRIVNING EFTER DEN INDRE VÆRDIS METODE	OPSKRIV- NING- HENLÆG- GELSE	RENTE AF KAPITAL	OVERFØRT OVERSKUD	I ALT
Moderselskab							
2019							
Egenkapital primo.....	1.007.353	200.881	143.833	862	24.194	2.526.468	3.903.591
Omvurdering af ejendomme i tilknyttede virksomheder.....	0	0	-6	0	0	0	-6
Anden totalindkomst i alt.....	0	0	-6	0	0	0	-6
Årets resultat.....	0	0	51.879	0	39.045	341.141	432.065
Totalindkomst i alt.....	0	0	51.873	0	39.045	341.141	432.059
Udbetalt rente af garantkapital.....	0	0	0	0	-23.984	164	-23.820
Udbetalt rente af hybrid kapital.....	0	0	0	0	-13.604	0	-13.604
Kapitalændring.....	51.140	149.084	0	0	0	-309	199.915
Egenkapital ultimo.....	1.058.493	349.965	195.706	862	25.651	2.867.464	4.498.141
2018							
Egenkapital primo.....	941.119	51.866	110.583	862	19.787	2.444.983	3.569.200
Ændret regnskabspraksis.....	0	0	-725	0	0	-92.480	-93.205
Korrigeret egenkapital primo.....	941.119	51.866	109.858	862	19.787	2.352.503	3.475.995
Omvurdering af ejendomme i tilknyttede virksomheder.....	0	0	832	0	0	0	832
Anden totalindkomst i alt.....	0	0	832	0	0	0	832
Årets resultat.....	0	0	34.433	0	29.547	166.865	230.845
Totalindkomst i alt.....	0	0	35.265	0	29.547	166.865	231.677
Udbetalt rente af garantkapital.....	0	0	0	0	-19.677	154	-19.523
Udbetalt rente af hybrid kapital.....	0	0	0	0	-5.463	0	-5.463
Skat af kapitalforrentning.....	0	0	0	0	0	5.758	5.758
Kapitalændring.....	66.234	149.015	-1.290	0	0	1.188	215.147
Egenkapital ultimo.....	1.007.353	200.881	143.833	862	24.194	2.526.468	3.903.591

1.000 kr.

	GARANT- KAPITAL	HYBRID KAPITAL	RESERVE FOR NETTO- OPSKRIVNING EFTER DEN INDRE VÆRDIS METODE	OPSKRIV- NINGS- HENLÆG- GELSE	RENTE AF KAPITAL	OVERFØRT OVERSKUD	I ALT
Koncern							
2019							
Egenkapital primo.....	1.007.353	200.881	119.253	10.169	24.194	2.541.741	3.903.591
Værdiregulering domicilejendomme.....	0	0	0	-6	0	0	-6
Anden totalindkomst i alt.....	0	0	0	-6	0	0	-6
Årets resultat.....	0	0	28.769	0	39.045	364.251	432.065
Totalindkomst i alt.....	0	0	28.769	-6	39.045	364.251	432.059
Udbetalt rente af garantkapital.....	0	0	0	0	-37.588	164	-37.424
Kapitalændring.....	51.140	149.084	0	0	0	-309	199.915
Egenkapital ultimo.....	1.058.493	349.965	148.022	10.163	25.651	2.905.847	4.498.141
2018							
Egenkapital primo.....	941.119	51.866	103.063	9.337	19.787	2.444.028	3.569.200
Ændret regnskabspraksis.....	0	0	0	0	0	-93.205	-93.205
Korrigeret egenkapital primo.....	941.119	51.866	103.063	9.337	19.787	2.350.823	3.475.995
Værdiregulering domicilejendomme.....	0	0	0	832	0	0	832
Anden totalindkomst i alt.....	0	0	0	832	0	0	832
Årets resultat.....	0	0	16.743	0	29.547	184.555	230.845
Totalindkomst i alt.....	0	0	16.743	832	29.547	184.555	231.677
Udbetalt rente af garantkapital.....	0	0	0	0	-19.677	154	-19.523
Udbetalt rente af hybrid kapital.....	0	0	0	0	-5.463	0	-5.463
Skat af kapitalforrentning.....	0	0	0	0	0	5.758	5.758
Andre kapitalbevægelser.....	0	0	-553	0	0	553	0
Kapitalændring.....	66.234	149.015	0	0	0	-102	215.147
Egenkapital ultimo.....	1.007.353	200.881	119.253	10.169	24.194	2.541.741	3.903.591

Kapitalopgørelse

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2019	2018	2019	2018	
Egenkapital.....	4.498.141	3.903.591	4.498.141	3.903.591	
IFRS 9 overgangsordning.....	78.609	87.857	79.424	88.546	
Hybrid kernekapital.....	-349.965	-200.881	-349.965	-200.881	
Rente af kapital.....	-25.651	-24.194	-25.651	-24.194	
Immaterielle aktiver.....	-91.503	-101.495	-91.503	-101.495	
Kapitalandele i andre finansielle virksomheder mv.....	-327.966	-370.670	-327.884	-370.601	
Fradrag for garantramme.....	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000	
Forsigtig værdiansættelse.....	-10.119	-7.753	-10.119	-7.753	
Egentlig kernekapital.....	3.721.546	3.236.455	3.722.443	3.237.213	
Hybrid kapital.....	349.965	200.881	349.965	200.881	
Kernekapital.....	4.071.511	3.437.336	4.072.408	3.438.094	
Efterstillede kapitalindskud.....	359.437	359.037	359.437	359.037	
Kapitalgrundlag.....	4.430.948	3.796.373	4.431.845	3.797.131	
Kreditrisiko.....	19.101.763	17.673.263	18.947.470	17.250.567	
Markedsrisiko.....	1.284.888	1.648.141	1.285.417	1.660.065	
Operationel risiko.....	2.076.763	1.999.818	2.157.841	2.071.096	
Samlet risikoeksponering.....	22.463.414	21.321.222	22.390.728	20.981.728	
Egentlig kernekapitalprocent.....	16,6 %	15,2 %	16,6 %	15,4 %	
Kernekapitalprocent.....	18,1 %	16,1 %	18,2 %	16,4 %	
Kapitalprocent.....	19,7 %	17,8 %	19,8 %	18,1 %	
Kapitalgrundlag uden brug af overgangsordning					
Kapitalgrundlag.....	4.344.478	3.699.730	4.344.480	3.699.730	
Samlet risikoeksponering.....	22.361.685	21.243.325	22.281.109	20.905.098	
Kapitalprocent.....	19,4 %	17,4 %	19,5%	17,7 %	
NEP opgørelse					
Senior non-preferred obligationer (SNP).....	199.379	0	199.379	0	
NEP grundlag.....	4.630.327	3.796.373	4.631.224	3.797.131	
NEP procent.....	20,6 %	17,8 %	20,7 %	18,1 %	
NEP-krav pr. 1. januar 2020/2019.....	14,3 %	12,2 %	14,3 %	12,2 %	

Noteoversigt

1	Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder	32
2	Hoved- og nøgletal	34
3	Risikostyring.....	38
4	Renteindtægter	50
5	Negative renteindtægter	50
6	Renteudgifter	50
7	Positive renteudgifter.....	50
8	Gebyrer og provisionsindtægter	50
9	Kursreguleringer.....	51
10	Udgifter til personale og administration	51
11	Revisionshonorar	52
12	Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter	53
13	Skat.....	59
14	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	59
15	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	60
16	Obligationer til dagsværdi	60
17	Aktier m.v.	61
18	Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	61
19	Koncernoversigt	62
20	Aktiver tilknyttet puljeordninger	62
21	Immaterielle aktiver	62
22	Grunde og bygninger	64
23	Øvrige materielle aktiver	64
24	Udskudt skat	65
25	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker.....	65
26	Indlån og anden gæld	65
27	Hensættelser til pensioner.....	66
28	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris.....	66
29	Efterstillede kapitalindskud	66
30	Hybrid kapital	67
31	Eventualforpligtelser	67
32	Afledte finansielle instrumenter	68
33	Renterisiko på gældsinstrumenter	70
34	Valutaeksponering	71
35	Nærtstående parter.....	72
36	Regnskabspraksis	73

Noter

1 Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

Opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser er forbundet med ledelsesmæssige skøn over, hvordan fremtidige begivenheder påvirker værdien af disse aktiver og forpligtelser.

De udøvede skøn er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige, men som er usikre. Herudover er Sparekassen og koncernen påvirket af risici og usikkerheder, som kan føre til, at de faktiske resultater kan afvige fra skønnene.

De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er følgende:

Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender samt hensættelser på garantier og kredittilsagn er foretaget i overensstemmelse med regnskabspraksis, og er baseret på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsafklæggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan være væsentlig.

Måling af udlån bliver væsentligt påvirket af den nuværende økonomiske stabilitet. Det er således risiko for, at negativ udvikling indenfor brancher, hvor Sparekassen har væsentlige engagementer, kan medføre yderligere nedskrivninger.

Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividende udbetalinger fra boer, også undergivet væsentlige skøn.

Ved måling af sikkerheder med pant i helt eller delvist udlejede erhvervsjendomme eller boligejendomme er afkastkrav et af de væsentligste parametre, som anvendes. Værdien af ejendomme fastsættes på grundlag af en vurdering af det afkastkrav, som en investor forventes at

stille til en ejendom i den pågældende kategori. Afkastkravets størrelse afhænger bl.a. af geografi, herunder beliggenhed i det pågældende område, anvendelsesmuligheder, vedligeholdelsesstand samt mulighed for genudlejning mv.

En afgørende faktor for nedskrivning på landbrugsejendomme er værdien af landbrugsjorden. I de foretagne nedskrivningsberegninger for de landbrugsejendomme, hvor der er vurderet kreditforringelse (stadie 3), anvendes hektarpriser mellem 125.000 og 160.000 kr. Endvidere kan ændringer i de anvendte sikkerheder medføre behov for yderligere nedskrivninger. På landbrugsejendomme anvendes et differentieret afkastkrav alt efter ejendoms-type og beliggenhed.

Dagsværdi af investerings- og domicilejendomme

Til måling af dagsværdien af ejendomme anvendes afkastmodellen. De fremtidige pengestrømme er baseret på Sparekassen Kronjyllands bedste estimering af det fremtidige resultat samt afkastkrav for hver enkelt ejendom under hensyntagen til blandt andet anvendelse, beliggenhed og vedligeholdelse.

Ledelsen har ved fastsættelsen af markedsværdierne på ejendommene taget udgangspunkt i tilgængelige markedsstatistikker fra en anerkendt mæglerkæde over gennemsnitlige markedslejer og afkastkrav på ejendomme i samme geografiske områder og af samme karakter. Ledelsen har i enkelte tilfælde som følge af ejendommenes særlige forhold anvendt egne afkastkrav.

Dagsværdi af finansielle instrumenter

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse indfries til ved handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter.

Dagsværdien af finansielle instrumenter, hvor der findes et aktivt marked, fastsættes til den pris, der vil blive modtaget ved salg på balancedagen, eller, hvis en sådan ikke foreligger, en anden offentliggjort kurs, der må antages bedst at svare hertil. For finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked, fastlægges dagsværdien ved hjælp af almindeligt anerkendte

---

værdiansættelsesteknikker, der baserer sig på observerbare aktuelle markedsdata.

Hovedparten af unoterede aktier er sektoraktier, der værdiansættes til kurser offentliggjort af Lokale Pengeinstitutter. Kurserne er baseret på indre værdi eller seneste omfordelingskurs.

Nedskrivningstest for goodwill og kunderelationer

Nedskrivningstest på goodwill og kunderelationer indebærer skøn over, hvorledes de dele af Sparekassen, som goodwill og kunderelationer knytter sig til, vil være i stand til at generere tilstrækkelige positive nettopengestrømme til at understøtte værdien af goodwill og kunderelationer i Sparekassen. Skønnet over de forventede fremtidige pengestrømme medfører en vis usikkerhed. Den fremtidige usikkerhed er indregnet i diskonteringsrenten.

Noter

1.000 kr.

2 Hoved- og nøgletal

Nøgletal er opgjort efter Finanstilsynets vejledning til indberetning af nøgletal.

Kapitalprocent	$\frac{\text{Kapitalgrundlag} \times 100}{\text{Samlet risikoeksponering}}$
Kernekapitalprocent	$\frac{\text{Kernekapital} \times 100}{\text{Samlet risikoeksponering}}$
Egenkapitalforrentning før skat	$\frac{\text{Resultat før skat} \times 100}{\text{Egenkapital (gns.)}}$
Egenkapitalforrentning efter skat	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Egenkapital (gns.)}}$
Indtjening pr. omkostningskrone	$\frac{\text{Indtægter}}{\text{Omkostninger (ekskl. skat)}}$
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Aktiver i alt}}$
Renterisiko	$\frac{\text{Renterisiko} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
Valutaposition	$\frac{\text{Valutaindikator 1} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
Valutarisiko	$\frac{\text{Valutaindikator 2} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
Udlån i forhold til egenkapital	$\frac{\text{Udlån}}{\text{Egenkapital}}$
Årets udlånsvækst	$\frac{(\text{Udlån ultimo} - \text{udlån primo}) \times 100}{\text{Udlån primo}}$
Summen af store eksponeringer	$\frac{\text{Sparekassens 20 største eksponeringer}}{\text{Egentlig kernekapital}}$
Akkumuleret nedskrivningsprocent	$\frac{\text{Akkumulerede nedskrivninger på udlån} \times 100}{\text{Udlån} + \text{garantier} + \text{nedskrivninger}}$
Årets nedskrivningsprocent	$\frac{\text{Årets nedskrivninger på udlån} \times 100}{\text{Udlån} + \text{garantier} + \text{nedskrivninger}}$
Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån	$\frac{(\text{Udlån} + \text{nedskrivninger}) \times 100}{\text{Indlån}}$
Liquidity Coverage Ratio (LCR)	$\frac{\text{Likvide højkvalitetsaktiver}}{\text{Udbetalinger} - \text{indbetalinger}}$

2 Hoved- og nøgletal (fortsat)

Moderselskab

Resultatopgørelse

Netto rente- og gebyrindtægter.....	1.134	1.026	995	1.000	1.002
Kursreguleringer	203	76	116	67	0
Udgifter til personale og administration.....	-876	-817	-808	-743	-684
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	8	-3	43	-94	-105
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder.....	52	34	36	51	29
Resultat før skat.....	487	283	361	268	243
Skat.....	-55	-52	-58	-47	-44
Årets resultat.....	432	231	302	222	199

Balance

Udlån.....	16.810	16.437	14.478	13.106	11.376
Indlån.....	21.115	19.338	17.250	15.919	14.776
Garantkapital.....	1.058	1.007	941	649	580
Egenkapital.....	4.498	3.904	3.569	3.161	2.898
Balance i alt.....	29.868	26.422	23.288	21.823	19.417

Koncern

Resultatopgørelse

Netto rente- og gebyrindtægter.....	1.156	1.043	1.008	1.009	1.008
Kursreguleringer	207	80	114	68	0
Udgifter til personale og administration.....	-886	-820	-809	-739	-677
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	2	-7	41	-56	-97
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder.....	29	17	16	36	16
Resultat før skat.....	494	289	362	275	251
Skat.....	-62	-58	-59	-53	-52
Årets resultat.....	432	231	302	222	199

Balance

Udlån.....	16.897	16.456	14.330	12.989	11.253
Indlån.....	21.077	19.324	17.215	15.893	14.764
Garantkapital.....	1.058	1.007	941	649	580
Egenkapital.....	4.498	3.904	3.569	3.161	2.898
Balance i alt.....	29.912	26.471	23.303	21.845	19.436

Noter

2 Hoved- og nøgletal (fortsat)

Moderselskab

Kapital

Kapitalprocent.....	19,7 %	17,8 %	18,3 %	17,1 %	15,3 %
Kernekapitalprocent	18,1 %	16,1 %	16,5 %	15,4 %	14,4 %

Indtjening

Egenkapitalforrentning før skat	11,6 %	7,6 %	10,7 %	8,9 %	8,7 %
Egenkapitalforrentning efter skat.....	10,3 %	6,2 %	9,0 %	7,3 %	7,1 %
Indtjening pr. omkostningskrone.....	1,54	1,33	1,45	1,31	1,29
Afkastningsgrad.....	1,4 %	0,9 %	1,3 %	1,0 %	1,0 %

Markedsrisiko

Renterisiko	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %	0,5 %
Valutaposition.....	2,8 %	10,4 %	11,1 %	6,1 %	13,1 %
Valutarisiko.....	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %

Kreditrisiko

Udlån i forhold til egenkapital	3,7	4,2	4,1	4,1	3,9
Årets udlånsvækst	2,3 %	13,5 %	10,5 %	15,2 %	13,2 %
Summen af store eksponeringer*	103,0 %	125,1 %	13,1 %	14,3 %	28,7 %
Andel af tilgodehavender med nedsat rente.....	0,2 %	0,3 %	0,5 %	0,8 %	1,4 %
Akkumuleret nedskrivningsprocent.....	3,9 %	4,6 %	4,5 %	5,9 %	5,4 %
Årets nedskrivningsprocent	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,8 %	1,0 %

Likviditet

Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån.....	80,1 %	87,7 %	88,4 %	88,0 %	81,7 %
Liquidity Coverage Ratio (LCR).....	400,3	227,6	224,6 %	156,7 %	149,6 %

2 Hoved- og nøgletal (fortsat)

Koncern

Kapital

Kapitalprocent.....	19,8 %	18,1 %	18,4 %	17,2 %	15,2 %
Kernekapitalprocent	18,2 %	16,4 %	16,7 %	15,5 %	14,4 %

Indtjening

Egenkapitalforrentning før skat	11,8 %	7,7 %	10,8 %	9,1 %	9,0 %
Egenkapitalforrentning efter skat.....	10,3 %	6,2 %	9,0 %	7,3 %	7,1 %
Indtjening pr. omkostningskrone.....	1,53	1,33	1,44	1,31	1,29
Afkastningsgrad.....	1,4 %	0,9 %	1,3 %	1,0 %	1,0 %

Markedsrisiko

Renterisiko	0,4 %	0,3 %	0,3 %	0,2 %	0,6 %
Valutaposition.....	3,4 %	10,4 %	11,2 %	6,1 %	13,1 %
Valutarisiko.....	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %

Kreditrisiko

Udlån i forhold til egenkapital	3,8	4,2	4,0	4,1	3,9
Årets udlånsvækst	2,7 %	14,8 %	10,3 %	15,4 %	14,2 %
Summen af store eksponeringer*	101,2 %	123,0 %	13,0 %	14,3 %	28,7 %
Andel af tilgodehavender med nedsat rente.....	0,2 %	0,3 %	0,5 %	0,9 %	1,4 %
Akkumuleret nedskrivningsprocent.....	4,1 %	4,7 %	4,6 %	6,0 %	5,5 %
Årets nedskrivningsprocent	0,0 %	0,0 %	-0,1 %	0,8 %	1,0 %

Likviditet

Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån.....	80,7 %	87,8 %	87,7 %	87,4 %	81,1 %
Liquidity Coverage Ratio (LCR).....	370,0 %	224,8 %	227,1 %	158,0 %	153,5 %

* Ny opgørelsesmetode fra primo 2018 jf. Finanstilsynets vejledning

Noter

3 Risikostyring

Sparekassen Kronjylland er eksponeret mod forskellige risici og anvender risikostyring som en del af de strategiske beslutninger og den daglige drift. Bestyrelsen fastlægger og reviderer løbende politikker, rammer og principper for risikostyringen, og den modtager løbende rapportering på udviklingen i risici og udnyttelsen af de tildelte risikorammer.

Sparekassens risikoansvarlige er ansvarlig for, at risikostyringen i Sparekassen sker på betryggende vis herunder at skabe et overblik over Sparekassens risici og det samlede risikobillede. Den risikoansvarliges opgave er blandt andet at give udtryk for betæneligheder samt advare bestyrelsen i tilfælde, hvor specifikke risiko-udviklinger påvirker eller kan påvirke Sparekassen.

Sparekassens bestyrelse har i 2019 nedsat et risikoudvalg, som består af to medlemmer fra bestyrelsen. Risikoudvalgets hovedopgave er at rådgive bestyrelsen om Sparekassens overordnede risikoprofil og -strategi. Herunder skal udvalget blandt andet vurdere og afgive anbefalinger til bestyrelsen vedrørende rapporteringer fra den risikoansvarlige, den complianceansvarlige samt den hvidvaskansvarlige.

De væsentligste risici for Sparekassen Kronjylland er:

- Kreditrisiko
- Markedsrisiko
- Likviditetsrisiko
- Operationel risiko

Sparekassen påtager sig kun de risici, som er i overensstemmelse med de forretningsmæssige principper, som Sparekassen drives efter, og som Sparekassen har de kompetencemæssige ressourcer til at styre. Værktøjer til identifikation og styring af Sparekassens risici udvikles løbende. Mindst en gang årligt og ved væsentlige ændringer gennemgår bestyrelsen Sparekassens politik og rammer for risikostyring. Risikopolitikken tilpasses løbende til det aktuelle markeds- og risikobillede, og disponeringen heraf sker ud fra et mål om at begrænse risikoen, men også at optimere afkastet.

De fastlagte rammer for risici er rummelige for udøvelse og udvikling af Sparekassen, og samtidig er rammerne sat til et niveau, der værner om Sparekassens stærke soliditet. Den daglige og løbende styring af kredit-, markeds-, likviditets- og operationelle risici foretages af Kredit, Finans og Økonomi.

I den selvstændige risikorapport (Risikorapport 2019) gennemgås risikoområderne, herunder individuelt solvensbehov. Risikorapporten er tilgængelig på Sparekassens hjemmeside under https://www.sparkron.dk/images/pdf/regnskab/2019/Risikorapport_2019

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for tab på grund af, at udlånskunder eller andre modparten misligholder deres betalingsforpligtelser enten som følge af manglende evne eller vilje, herunder risikoen ved kunder med finansielle problemer, store eksponeringer, koncentrationsrisici og risikoen på bevilgede ikke-udnyttede eksponeringer.

Sparekassens bestyrelse fastlægger de overordnede rammer for kreditgivningen i kreditpolitikken. Det centrale mål med kreditpolitikken er at sikre et afbalanceret forhold mellem indtjening og risiko, samt at de risici, der

Balanceførte poster i mio. kr.	2019	2018
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.438	1.067
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	16.897	16.456
Handelsbeholdning	7.727	5.645
Kapitalandele i associerede virksomheder	274	243
Ikke-balanceførte poster		
Garantier	8.479	6.596
Uudnyttede kreditter	6.831	6.642
I alt	41.646	36.648

Tabel 2. Den maksimale krediteksponering

bliver taget, er baseret på et dokumenteret og oplyst grundlag. Overordnet set har det daglige arbejde med kreditrisikoen i Sparekassen til hensigt at identificere, måle, styre og forudse kreditrisiciene efter kreditpolitikken og dermed reducere tabene.

Der er udfærdiget en kreditpolitik for alle områder, hvor Sparekassen påtager sig kreditrisiko, med fastlæggelse af niveauet for kreditrisikoen samt beskrivelse af ønskede/ uønskede forretningstyper. Politikken tilpasses løbende udviklingen på forretningsområderne. De styringsværktøjer, der er til rådighed for kunderådgivere og overvågningsfunktioner, sikrer, at Sparekassen ikke påtager sig uønskede risici.

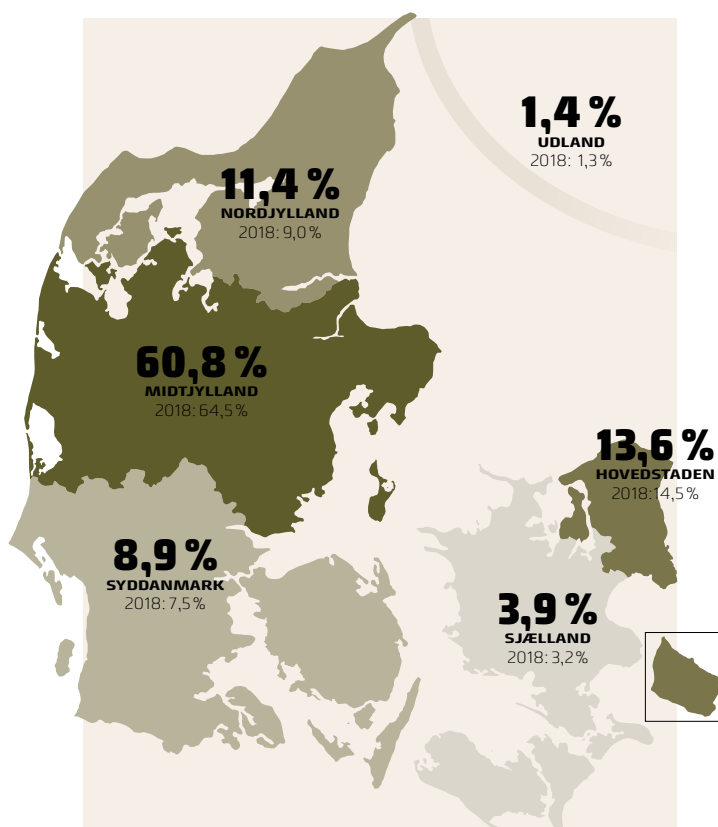
Sparekassens maksimale krediteksponering fordelt på eksponeringstyper er angivet i tabel 2.

Væksten i krediteksponeringen i 2019 er blandt andet forårsaget af konverteringsgarantier samt en stigning i obligationsbeholdningen, grundet en stigning i indlånet.

Sparekassens primære markedsområde er traditionelt Midt- og Østjylland. Som det fremgår af figur 7 er 60,8 procent af udlån og garantier ydet til kunder i Region Midtjylland. Desuden er en væsentlig del af de resterende 39,2 procent ydet til kunder i Region Hovedstaden, Region Nordjylland og den nordlige del af Region Syddanmark.

For at sikre en god risikomæssig diversificering har Sparekassen en række interne målsætninger. Sparekassen ønsker således ikke eksponeringer mod enkelte kunder eller brancher i et omfang, der kan svække Sparekassens finansielle styrke væsentligt. Sparekassen ønsker derfor ikke at tiltrække eksponeringer, der er større end 10 procent af kapitalgrundlaget. Som udgangspunkt ønsker Sparekassen, at eksponeringerne enkeltvis kan holdes inden for 2 procent af kapitalgrundlaget.

Tabel 3 viser, at Sparekassens største koncentration er i branchegrupperne "fast ejendom" med 11,1 procent, "øvrige erhverv" med 9,9 procent og "handel" med 8,4 procent. Branchegruppen "fast ejendom" indgår også i opgørelsen af pejlemærket "ejendomseksponering" i Finanstilsynets

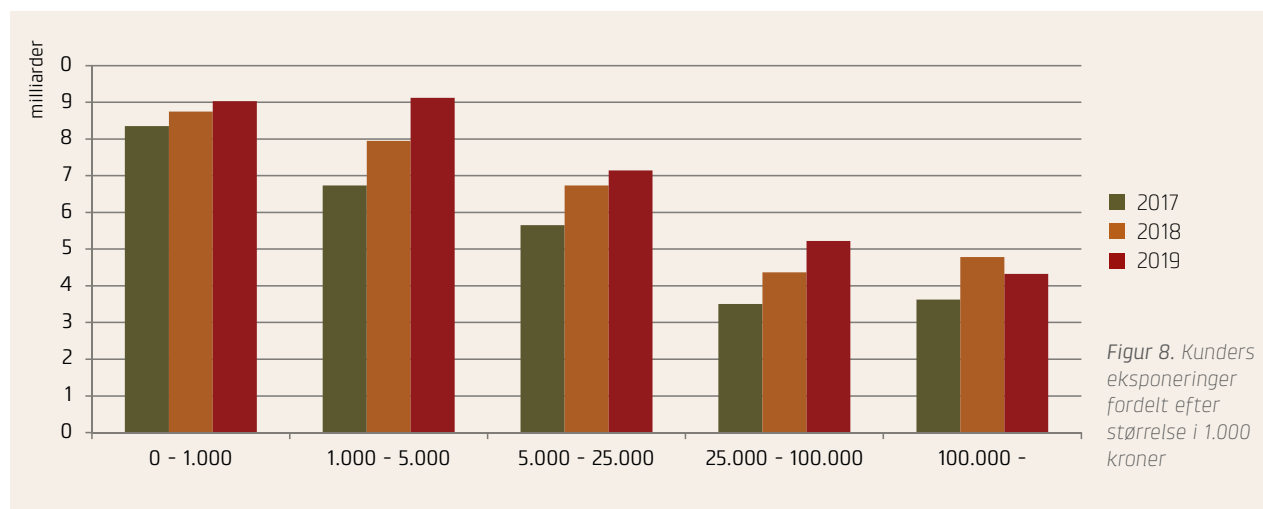
Figur 7. Fordeling af udlån og garantier på markedsområder

Tilsynsdiamant. Sparekassens pejlemærke er ultimo 2019 opgjort til 12,9 procent, som overholder Finanstilsynets grænseværdi på maksimum 25,0 procent samt Sparekassens interne grænse på 20,0 procent. Da pejlemærket i Tilsynsdiamanten opgøres før nedskrivninger og inkluderer byggeprojekter, vurderer Sparekassen, at niveauet for "fast ejendom" er acceptabelt. I branchegruppen "fast ejendom" er 72 procent af eksponeringerne ydet til udlejning af ejendomme og derudover primært til almindelige erhvervsvirksomheders investering i ejendomme til egen anvendelse.

I figur 8 illustreres fordelingen af størrelsen på Sparekassens eksponeringer. Sparekassen har flest eksponeringer op til 5 millioner kroner og færrest på 100 millioner kroner

	2019			2018		
	Pct.	Udlån og garantier mio. kr.	Nedskrivninger mio. kr.	Pct.	Udlån og garantier mio. kr.	Nedskrivninger mio. kr.
Offentlige myndigheder	0,0	0	0	0,0	0	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	6,7	1.709	238	6,9	1.595	302
Industri og råstofudvinding	3,3	825	21	2,6	587	16
Energiforsyning	1,2	316	3	1,1	254	10
Bygge og anlæg	5,1	1.287	52	5,1	1.181	53
Handel	8,4	2.132	93	8,5	1.945	59
Transport, hotel og restaurant	6,1	1.552	34	5,2	1.204	28
Information og kommunikation	0,6	141	9	0,7	155	6
Finansiering og forsikring	1,2	301	31	2,9	671	23
Fast ejendom	11,1	2.816	145	11,5	2.645	142
Øvrige erhverv	9,9	2.516	161	10,1	2.321	176
Erhverv i alt	53,6	13.595	787	54,6	12.559	815
Privat	46,4	11.781	289	45,4	10.442	313
I alt	100,0	25.376	1.076	100,0	23.001	1.128

Tabel 3. Fordeling af udlån, tilgodehavender og garantier efter nedskrivninger/hensættelser.

Figur 8. Kundens eksponeringer fordelt efter størrelse i 1.000 kroner

og derover. Kunder med eksponeringer op til 5 millioner kroner udgør 52 procent af Sparekassens samlede eksponeringer, mens kunder med eksponeringer på 100 millioner kroner og derover udgør 12 procent af de samlede eksponeringer. I 2019 har der været en stigning i alle størrelsesgrupper, på nær i gruppen med eksponeringer på 100 millioner kroner og derover. Dette billede går igen i opgørelsen af Finanstilsynets pejlemærke for store eksponeringer, hvor Sparekassens 20 største eksponeringer udgjorde 101 procent af den egentlige kernekapital ultimo 2019 mod 123 procent ultimo 2018. Sparekassens 20 største eksponeringer ligger samtidig under Finanstilsynets grænse, som er et maksimum på 175 procent.

Organisering på kreditområdet

Kreditområdet er bemandet med 24 medarbejdere. Kreditafdelingen ledes af Områdedirektør Kredit og er opdelt i følgende afdelinger: Bevilling, Virksomhedsanalyse, Insolvens og Kreditopfølgning.

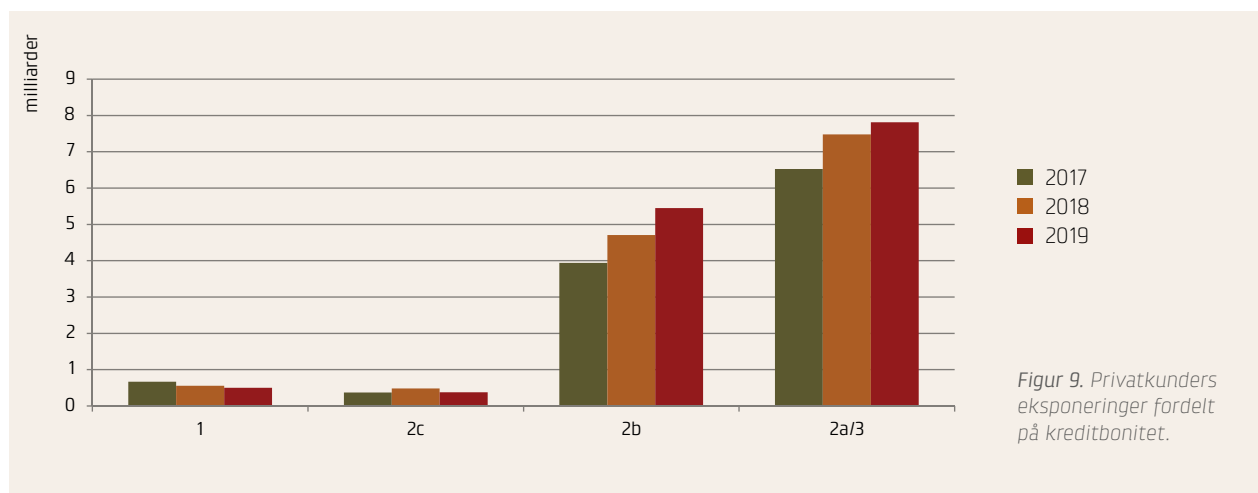
I 2019 blev boligvurderingerne i Sparekassen outsourcet til Totalkredits enhed, Fælles Vurdering, som er et samarbejde mellem pengeinstitutter om private ejendoms-vurderinger. Det betyder, at det nu er lokale vurderings-specialister i hele Danmark, som foretager Sparekassens vurderingsopgaver.

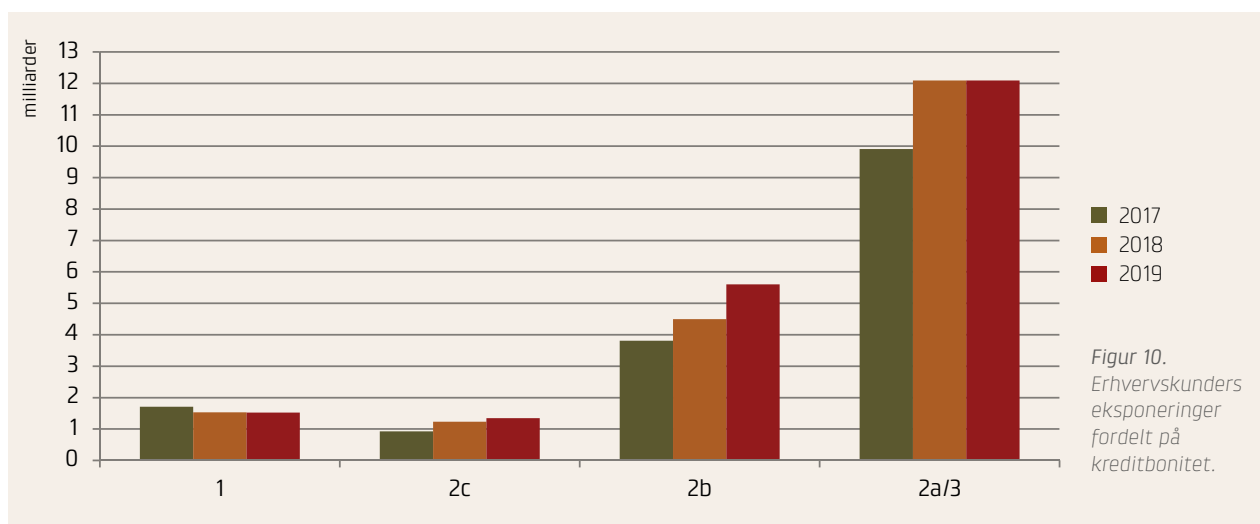
Sparekassens bevillingsproces er centralt styret. De enkelte afdelinger refererer kreditmæssigt via afdelingens kreditansvarlige direkte til en central, afdelingsansvarlig kreditbevilger i Bevillingsafdelingen, som via Områdedirektør Kredit og direktionen refererer til bestyrelsen for så vidt angår de største eksponeringer. Der udføres årligt centrale virksomhedsanalyser og ratings på erhvervs-kunder med et engagement større end 1,5 millioner kroner, og alle realkreditbelånte privatejendomme vurderes af Fælles Vurdering. De decentrale bevillingsbeføjelser er tilpasset medarbejderens kompetencer og behov.

Alle større eksponeringer samt betydende eksponeringer med svage kunder bevilges centralt, ligesom den afdelingsansvarlige kreditbevilger fører kontrol med øvrige eksponeringer/bevillinger. Ved åbning af nye afdelinger er kreditopfølgningsprocedurerne skærpet.

Kreditstyring

Sparekassen følger løbende sine eksponeringer på individuel basis. For erhvervs-kunders vedkommende sker det blandt andet via den årlige revurdering på baggrund af kundens årlige regnskabsafslæggelse og for privatkunder ved en periodisk økonomigennemgang. Alle eksponeringer mod erhvervs-kunder skal desuden rebevilges mindst hvert tredje år, og de største/dårligst ratede kunder rebevilges

årligt. De største og/eller mest risikofyldte erhvervskunder følges desuden både decentralt og centralt kvartalsvist via budgetopfølgning og lignende.

Alle stående eksponeringer mod privatkunder større end 250.000 kroner rebevilges som minimum hvert femte år.

Desuden følges kundernes bonitetsudvikling som følge af overtræk, ændring i ratingklasse, indberetning til RKI og andre relevante nøgletal.

Kreditbonitet

Udover at rate erhvervskunderne, opdeler Sparekassen eksponeringerne i de kreditboniteter (3, 2a, 2b, 2c og 1), der er defineret af Finanstilsynet. Sparekassens eksponeringer klassificeres ydermere ud fra IFRS 9 modellens stadier.

Af figur 9 og figur 10 fremgår Sparekassens eksponeringer med henholdsvis privatkunder og erhvervskunder, fordelt på Finanstilsynets kreditboniteter. Figurene viser, at kreditgivningen i Sparekassen i betydelig grad er rettet mod gode og sunde eksponeringer, både for privat- og erhvervskunder. I 2019 var 57 procent af alle eksponeringer i bonitetskategorierne 2a eller 3. For privatkunder er 55 procent af eksponeringerne i bonitetskategorierne 2a eller

3, mens det for erhvervskunder er 59 procent. Sparekassen stiller større krav til eksponeringernes bonitet i de enkelte kreditvurderinger end tidligere, ligesom konjunkturfølsomheden er indregnet.

Kreditkvalitet

Sparekassens eksponeringer opdeles efter, om de er NPE (non-performing exposure) eller performing, hvor NPE er misligholdte eksponeringer, mens performing er gode og sunde eksponeringer. NPE dækker over eksponeringer, hvor en eller flere af følgende betingelser er opfyldt:

- Eksponeringen har været i restance i mere end 90 dage
- Eksponeringen er kategoriseret som unlikely-to-pay (UTP)
- Eksponeringen er stadie 3 efter IFRS 9 reglerne.

Inden for NPE findes der underkategorier med strengere definitioner for misligholdelse. Det er eksempelvis begreber som objektiv indikation på kreditforringelse (OIK), UTP, kreditlempelser samt IFRS 9 stadie 2 svag og stadie 3.

Sparekassen har defineret en række risikohændelser og eksponeringskarakteristika, som indikerer, hvornår der er tale om en eksponering med OIK. På baggrund heraf, samt

kundens eksponering i øvrigt, overvåger kundefrådgiveren løbende og individuelt alle sine kunder for at identificere, hvilke kunder der er OIK. Kundefrådgiveren, afdelingens kreditansvarlige og afdelingsdirektøren støttes desuden af centralt initierede værktøjer og information samt ved sparring med Kreditafdelingen.

Kreditlempelser er defineret som en ændring i lånevilkårene (eksempelvis rentesatser og afdragsprofiler) eller en fuldstændig/delvis refinansiering af en lånekontrakt, der ikke ville være givet/gennemført, hvis ikke eksponeringen havde været i økonomiske problemer. Ved disse hændelser vil kundefrådgiveren kategorisere kunden som kreditlempet.

UTP er eksponeringer, hvor det vurderes usandsynligt, at debitor fuldt ud opfylder sine betalingsforpligtelser, uden der realiseres sikkerhed. UTP vurderingen foretages af Kredit Insolvens.

Nedskrivninger

Ifølge IFRS 9 foretages nedskrivninger og hensættelser baseret på det forventede kredittab i forhold til kreditrisikoen. Nedskrivningen på det forventede kredittab opdeles i stadier og afhænger af, om kreditrisikoen på eksponeringen er steget væsentligt siden første indregning.

Stadie 1	Der er ikke sket en væsentlig stigning i kreditrisikoen. Eksponeringen nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i løbet af de kommende 12 måneder.
Stadie 2	Der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen. Eksponeringen nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i eksponeringens restløbetid.
Stadie 2 svag	Eksponeringer i stadie 2, hvor eksponeringens PD (sandsynlighed for at blive misligholdt) overstiger en fastsat grænse. Enkelte eksponeringer i dette stadie nedskrives individuelt.
Stadie 3	Eksponeringen er misligholdt eller på anden måde kreditforringet. Eksponeringen er OIK, og der nedskrives individuelt på eksponeringen.

Som tabel 3 viser, er Sparekassens samlede nedskrivninger på 1.076 millioner kroner, som svarer til en akkumuleret nedskrivningsprocent på 4,1 procent, hvilket er et fald på 0,6 procentpoint siden 2018. I branchen "Fast ejendom" er der nedskrivninger for 145 millioner kroner, hvilket svarer til 4,9 procent af eksponeringerne mod denne branche, mens nedskrivningerne for landbrug udgør 238 millioner kroner svarende til 12,2 procent af eksponeringerne, hvilket er et fald på 3,7 procentpoint siden 2018.

Som det fremgår af tabel 4, er årets nedskrivninger en indtægt på 2 millioner kroner mod en udgift på 7 millioner kroner i 2018. Sparekassens eksponering mod kunder med

	2019	2018
Offentlige myndigheder	0	0
Landbrug, jagt skovbrug og fiskeri	-8	-15
Industri og råstofudvinding	10	-5
Energiforsyning	-5	0
Bygge og anlæg	7	-8
Handel	22	19
Transport, hotel og restaurant	6	-9
Information og kommunikation	3	-3
Finansiering og forsikring	-5	-10
Fast ejendom	6	4
Øvrige erhverv	-0	-43
Erhverv i alt	35	-70
Privat	-34	63
Kreditinstitutter	0	1
I alt	2	-7

Tabel 4. Årlige nedskrivninger og hensættelser fordelt på brancher, millioner kroner

nedskrivninger er på 1.862 millioner kroner svarende til 7,3 procent af alle kundeeksponeringer.

Sparekassen har i 2018 og 2019 nedskrevet 58 procent af udlån og garantier for kunder med nedskrivninger, idet eksponeringerne er modregnet betalingsstrømme som følge af forventet realisation af sikkerheder samt en begrænset betalingsevne i henhold til individuelle handlingsplaner/kreditstrategier. Rentenustillede udlån og garantier er i 2019 på 53 millioner kroner mod 66 millioner kroner i 2018.

Afskrivninger

Eksponeringer, der overdrages til Kredit Insolvens, afskrives for den del, som Sparekassen vurderer ikke er dækket af realiserbar sikkerhed. Generelt foretages afskrivninger, når engagementet, eller en væsentlig del heraf, må anses for tabt. I tilfælde af konkurs foretages afskrivninger, når boet afsluttes og/eller dividender er modtaget uanset efterfølgende eventuel betalingsevne. I større og længevarende konkursager afskrives løbende a conto forinden konkursens afslutning. Behovet for afskrivning vurderes løbende af Sparekassen. Ved indgåelse af akkordordninger på ikke-afskrevne engagementer afskrives hele engagementet som udgangspunkt.

Udlodning fra gældssaneringer og betalinger fra akkordordninger administreres af Kredit Insolvens og indgår på konto for tidligere afskrevne fordringer. Dette beløb udgjorde i 2019 13 millioner kroner mod 15 millioner kroner i 2018.

Finansielle modparter

Når Sparekassen foretager handler på de finansielle markeder, opstår der eksponeringer mod finansielle modparter, og Sparekassen har dermed en kreditrisiko.

Sparekassen bevilger lines mod finansielle modparter ud fra de kreditmæssige kriterier, som er fastsat i kreditpolitikken, såsom modpartens risikoprofil, rating, størrelse og økonomiske forhold. Der er kontinuerlig overvågning og opfølgning på disse lines.

Kreditrisikoen mod finansielle modparter består primært af tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker samt Sparekassens obligationsbeholdning på 7.727

	Beholdning	Procent
AAA	6.875.910	89
AA+	102	0
AA	0	0
AA-	0	0
A+	0	0
A	342.296	4
A-	551	0
BBB+	0	0
BBB	55	0
BBB- og dårligere	1.233	0
Ingen rating	506.566	7
I alt	7.726.713	100

Tabel 5. Obligationer fordelt på S&P rating, 1.000 kroner.

millioner kroner. Sparekassen vurderer, at eksponeringer mod kreditinstitutter og centralbanker har en lav risiko. Størstedelen af Sparekassens obligationsbeholdning består af AAA-ratede danske realkreditobligationer og har dermed en lav risiko. Fordelingen af Sparekassens obligationsbeholdning fremgår af tabel 5. Desuden har Sparekassen en mindre beholdning af erhvervsobligationer, hvor Sparekassen vurderer, at forholdet mellem afkast og risiko er acceptabelt.

Sparekassens overskudslikviditet var ultimo 2019 på 4,3 milliarder kroner, hvilket er den primære årsag til obligationsbeholdningens størrelse. Derudover har Sparekassen et samarbejde med en række pengeinstitutter, som benytter Sparekassens infrastruktur på forskellige områder. Der er typisk tale om handel og afvikling af kunders værdipapirhandel og kunders overførsler af penge i udlandet. Ligeledes er der flere pengeinstitutter,

som får hjælp til den daglige sektorclearing og til deres kunders afdækning af finansielle risici. Disse aktiviteter bidrager også til obligationsbeholdningens størrelse.

Udlånsvækst

Sparekassen tilstræber en kontinuerlig, organisk udlånsvækst, som ikke overstiger grænseværdien i Finanstilsynets Tilsynsdiamant og er tilpasset udsigterne for dansk økonomi. Sparekassens udlånsvækst har i 2019 været positiv med 3 procent, fordelt både på eksisterende og nye afdelinger. Sparekassen ligger dermed langt fra Tilsynsdiamantens grænseværdi på 20 procent.

Leasing

Inden for koncernen udbydes leasing gennem Krone Kapital selskaberne. Tabel 6 viser fordelingen af leasingkontrakter på henholdsvis operationel og finansiell leasing.

De finansielle leasingkontrakter beløber sig til 1.654 millioner kroner i 2019 mod 1.190 millioner kroner i 2018. Operationel leasing er på 63 millioner kroner i 2019, mod 102 millioner kroner i 2018. Væksten i leasingkontrakter kommer primært fra Sparekassens kunder.

Koncern	2019	2018
Finansielle leasing kontrakter	1.654.192	1.189.601
Operationelle leasing kontrakter	62.672	101.533

Tabel 6. Leasingkontrakter, 1.000 kr.

	Total nominel værdi	Total anvendt sikkerhed	Total overskydende sikkerhed
Privat	9.169	4.712	752
Erhverv	15.899	7.323	462
I alt	25.068	12.036	1.214
2018 i alt	23.223	11.415	1.016

Tabel 7. Sikkerheder fordelt på private og erhverv, millioner kroner

Sikkerheder

Kreditgivningene tager udgangspunkt i kundens aktivitet samt evne og vilje til tilbagebetaling, men skal som hovedregel også ske mod sikkerhedsstillelse, så Sparekassen har den bedst opnåelige sikkerhedsmæssige afdækning.

Sikkerhedsværdien opgøres forsigtigt og baserer sig på en situation, hvor ejeren er udsat for økonomisk nedbrud, og de pantsatte effekter skal afhændes til dagsværdi indenfor seks måneder. De forventede omkostninger ved overtagelse og realisation er fratrukket sikkerhedsværdien. I tabel 7 ses Sparekassens sikkerheder fordelt på privat og erhverv.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er defineret som risikoen for, at markedsværdien af aktiver og passiver ændrer sig som følge af ændringer i kurser og priser på de finansielle markeder. Eksponeringen mod markedsrisiko i Sparekassen vedrører disponeringer inden for ind- og udlån, værdipapirbeholdning, valuta, mellemværende med andre pengeinstitutter samt afledte finansielle instrumenter.

Sparekassen er primært eksponeret over for følgende risikotyper:

- Renterisiko
- Kreditspændrisiko
- Valutarisiko
- Aktierisiko

Sparekassens bestyrelse fastsætter og bevilger rammerne for markedsrisikoen til direktionen. Direktionen videregiver dernæst rammerne til de operative afdelinger, som har indflydelse på eksponeringen overfor markedsrisiko. Sparekassen har generelt lave risici inden for markedsrisiko, hvilket afspejles i bestyrelsens lavt fastsatte rammer. Sparekassens grundlæggende politik er, at Sparekassen aldrig vil påtage sig markedsrisici, der kan få indflydelse på Sparekassens selvstændighed.

Overvågningen af markedsrisikoen sker i Sparekassens afdeling, Risikostyring, som gennem sin funktionsadskillelse fra afdelinger med positionstagningsbemyndigelse, er en uafhængig enhed. Risikostyring overvåger på daglig basis de bemyndigede rammer for markedsrisiko, og eventuelle overskridelser rapporteres efter fastlagte procedurer til direktionen. Derudover rapporteres der løbende til direktionen og bestyrelsen om udviklingen i de enkelte risikoområder, og om hvorvidt de fastlagte rammer bliver overholdt.

Renterisiko

Renterisiko er risiko for tab på fastforrentede aktiver og passiver som følge af ændringer i renterne på de finansielle markeder.

Sparekassens obligationsbeholdning består hovedsageligt af korte danske realkreditobligationer, suppleret med seniorgæld og gældsudstedelse i primært udvalgte danske banker samt en mindre beholdning af virksomhedsobligationer.

Renterisikoen er afdækket med finansielle instrumenter, og den er derfor tæt på nul.

Renterisikoen opgøres som tabet, der vil være ved en stigning i renteniveauet på ét procentpoint i alle valutaer. Positive beløb er udtryk for gevinst, mens negative beløb er udtryk for tab. Ved fald i renteniveauet vil den omvendte sammenhæng gøre sig gældende, så negative beløb er udtryk for gevinst, og positive beløb er udtryk for tab. Renterisikoen udgør ultimo 2019 i alt 13,3 millioner kroner, og den primære eksponering er i valutaerne DKK og USD. I 2018 var renterisikoen -9,3 millioner kroner og primært fordelt på DKK og EUR.

Sparekassens samlede renterisiko fordelt på valuta fremgår af note 33.

Kreditspændrisiko

Kreditspændet (merrenten) angiver det merafkast, der er krævet af investorer for at påtage sig en risiko i eksempelvis en realkreditobligation fremfor en renteswap. Kreditspændrisikoen er dermed risikoen for, at kreditspændene ændrer sig ugunstigt for Sparekassen. Det kan ske, hvis der kommer en lavere tillid til realkreditobligationer sammenlignet med renteswaps, da det vil øge afkastkrævet til realkreditobligationer og dermed presse kurserne på disse. Grundet Sparekassens beholdning af primært realkreditobligationer er en udvidelse af kreditspændet den væsentligste markedsrisiko for Sparekassen. Ultimo 2019 var Sparekassens kreditspændrisiko opgjort til 79 millioner kroner, som er inden for bestyrelsens fastsatte grænse på 102 millioner kroner. Sparekassen har valgt at tage et tillæg i solvensbehovet svarende til bestyrelsens fastsatte grænse.

	Koncern	
	2019	2018
EUR	1.659	14.203
NOK	542	492
USD	232	336
PLN	224	11
SGD	168	62
GBP	153	422
ILS	140	105
HKD	100	134
Øvrige	634	939
I alt	3.853	16.703

Tabel 8. Valutarisiko fordelt på valutaer, 1.000 kroner.

Valutarisiko

Valutarisiko er risiko for tab som følge af ændringer i valutakurserne på de finansielle markeder. En nærmere opgørelse af Sparekassens valutaeksponering fremgår af note 34. Tabel 8 viser de tab, som Sparekassen vil få i de enkelte valutaer, såfremt valutakurserne udvikler sig negativt med 5 procent. Som det fremgår af tabellen, er Sparekassens samlede valutarisiko i scenariet på 3,9 millioner kroner for ultimo 2019. Af den samlede valutarisiko stammer 43 procent fra eksponering over for euro. En ændring på 5 procent i eurovalutakursen anser Sparekassen for mindre sandsynligt på grund af den danske fastkurspolitik.

Valutarisikoen er faldet fra 2018 til 2019, primært som følge af afdækningen i euro. Sparekassen har i 2019 i højere grad afdækket euro på grund af dennes kapitalbelastning.

Aktierisiko

Aktierisiko er risikoen for tab som følge af ændringer i aktiekurserne på de finansielle markeder. Tabel 9 og 10 viser Sparekassens aktiebeholdning ultimo 2019. Der skelnes mellem aktier, der er i handelsbeholdningen, og aktier, der er uden for handelsbeholdningen. Opdelingen afhænger af, om aktierne er købt med handel for øje.

Sparekassen ønsker generelt en lav aktierisiko, derfor må placeringen i børsnoterede aktier i handelsbeholdningen højst udgøre 5 procent af kernekapitalen, og unoterede aktier må højst udgøre 3 procent af kernekapitalen.

Under strategiske samarbejdspartnere indgår selskaber, som Sparekassen har indgået et samarbejde med inden for områder som realkredit, investering, forsikring, betalingsformidling med videre. Heraf er de største DLR Kredit A/S og SDC Holding A/S, der er opgjort til dagsværdi, samt P.R.A.S., der er opgjort med udgangspunkt i indre værdi.

Aktierne kan betragtes som investeringer, der er med til at underbygge Sparekassens forretningsgrundlag. I flere af selskaberne under strategiske samarbejdspartnere bliver aktierne omfordelt ud fra, hvor stort et forretningsomfang Sparekassen har med det pågældende selskab.

	Koncern	
	2019	2018
Børsnoterede	124.493	134.879
Unoterede	43.687	23.681
Aktier i handelsbeholdningen i alt	168.180	158.560

Tabel 9. Aktier i handelsbeholdningen, 1.000 kroner.

	Koncern	
	2019	2018
Strategiske samarbejdspartnere	755.818	765.645
Associerede selskaber	274.398	242.749
Aktier uden for handelsbeholdningen i alt	1.030.216	1.008.394

Tabel 10. Aktier uden for handelsbeholdningen, 1.000 kroner.

	Koncern	
	2019	2018
Noterede priser (niveau 1)	124.493	134.879
Observerbare priser (niveau 2)	676.295	679.126
Ikke observerbare priser (niveau 3)	390.286	352.023

Tabel 11. Fordelingen af Sparekassens aktiebeholdning i dagsværdihierarkiet, 1.000 kroner.

Fordelingen af Sparekassens aktiebeholdning i dagsværdi-hierarkiet fremgår af tabel 11. Aktier i niveau 2 og 3 er primært unoterede aktier i sektorejede selskaber.

Aktier værdiansættes efter følgende principper:

- Niveau 1: Noterede priser fra en anerkendt børs.
- Niveau 2: Aktionæroverenskomster samt gennemførte handler i forbindelse med omfordeling af aktier i selskaberne.
- Niveau 3: Ikke observerbare input, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber. Aktierne er værdiansat i henhold til Lokale Pengeinstituttets anbefalede kurser.

Målingen af aktier i niveau 3 er forbundet med nogen usikkerhed. En ændring på 10 procent af den opgjorte markedsværdi på aktier i niveau 3 vil påvirke resultatet før skat med 39 millioner kroner.

For aktier værdiansat i niveau 3 er der indregnet 31,6 millioner kroner i urealiseret kursregulering i resultatopgørelsen.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko adskiller sig fra de andre typer af risici ved, at der ikke umiddelbart er risiko for tab af værdier, men derimod risiko for ikke at kunne fremskaffe likviditet, når det er nødvendigt. Det vil sige risikoen for, at Sparekassen ikke kan opfylde sine betalingsforpligtelser til tiden.

Målsætningen er, at Sparekassens likviditet til enhver tid skal være forsvarlig i forhold til at opfylde betalingsforpligtelser, at opretholde forretningsmodellen samt minimere omkostningerne ved likviditetsfremskaffelse. Sparekassen følger en finansieringsstruktur baseret på et forsigtighedsprincip og vil derfor finansiere sig via egenkapital og indlånsoverskud. Den heraf overskydende likviditet skal som hovedregel være placeret i likvide papirer.

Sparekassens egenbeholdning og likviditet styres i afdelingen Treasury, som hører under Finans. Likviditetsoverskuddet, LCR og Likviditetspejlemærket beregnes af Risikostyring.

Liquidity Coverage Ratio (LCR)

Opgørelsen af LCR skal sikre, at Sparekassen har likviditet nok til mindst 30 dage med betydelig stress på likviditeten. Kommer LCR-nøgletallet under lovkravet på 100 procent, betyder det, at Sparekassen ikke har likvide aktiver af en tilstrækkelig høj kvalitet til at kunne klare et likviditetsstress i 30 dage.

Sparekassens LCR var ultimo 2019 på 370 procent, som det også fremgår af tabel 12. Det vil sige, at Sparekassen overholder lovkravet på 100 procent, og Sparekassens interne mål på 120 procent.

Likviditetspejlemærke

Likviditetspejlemærket angiver Sparekassens evne til at klare tre måneders likviditetsstress. Likviditetspejlemærket skal sikre, at Sparekassen er opmærksom på potentielle, fremtidige udfordringer med overholdelse af LCR. Sparekassens likviditetspejlemærke var ultimo 2019 på 393 procent og ligger således over Finanstilsynet grænse på 100 procent, og Sparekassens interne mål på 120 procent.

Operationel risiko

Operationel risiko defineres som risikoen for, at der enten direkte eller indirekte opstår økonomiske tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder inklusive retslige risici.

	Koncern	
	2019	2018
Likvide højkvalitetsaktiver	7.018	4.726
Udbetalinger under stress	4.880	4.023
Indbetalinger under stress	2.984	1.921
LCR i procent	370	225

Tabel 12. Beregning af LCR, millioner kroner.

Politikker for operationelle tab

Det er Sparekassens politik, at de operationelle risici til stadighed begrænses under hensyntagen til de omkostninger, der er forbundet hermed.

Sparekassen har, med henblik på at mindske tab som følge af operationelle risici, udarbejdet flere politikker og dertilhørende instrukser og forretningsgange på alle væsentlige områder. En central del heraf er sikkerhedspolitikken, der stiller en række krav til it og personale, ligesom den stiller en række minimumskrav til håndtering af følsomme oplysninger. Sparekassen har ligeledes en risikostyringspolitik på hvidvaskområdet, der identificerer og vurderer risikoen for hvidvask med henblik på effektiv forebyggelse, begrænsning og styring af risici for hvidvask og finansiering af terrorisme.

Sparekassen har et system til registrering af operationelle hændelser, som anvendes af alle medarbejdere. De registrerede hændelser analyseres og bearbejdes i Risikostyring, der står for rapportering på baggrund af registreringerne.

Herudover er der udarbejdet beredskabsplaner for it. De skal begrænse tab i tilfælde af manglende it-faciliteter eller anden lignende krisesituation. Sparekassens bestyrelse har godkendt disse beredskabsplaner for Sparekassens it-sikkerhed, der testes minimum to gange årligt. Sparekassen ønsker et stærkt kontrolmiljø og har derfor også udarbejdet en række standarder for, hvorledes kontrol skal foregå.

Sparekassens samarbejde med it-leverandøren SDC er grundigt indarbejdet i organisationen, og mange af Sparekassens rutiner er automatiserede.

Organisation

Der er udarbejdet skriftlige arbejdsgange med henblik på at minimere afhængighed af enkeltpersoner, og Sparekassen har en lav personaleomsætning. Der er ingen individuelle, performancebaserede kompensations-systemer – hverken til direktion, ledende og/eller udvalgte medarbejdere. Sparekassen vurderer derfor, at afhængigheden af nøglepersoner ikke er af betydning.

Alt markedsføringsmateriale bliver styret af Kommunikation & Markedsføring. Produkter og tjenesteydelser er fuldt implementeret i Sparekassen.

Noter

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2019	2018	2019	2018	
4 Renteindtægter					
Kreditinstitutter og centralbanker.....	1.991	547	2.347	1.016	
Udlån og andre tilgodehavender.....	647.876	637.421	661.014	646.351	
Obligationer.....	15.085	27.033	15.085	27.037	
Afledte finansielle instrumenter i alt.....	-6.700	-8.293	-6.700	-8.293	
Heraf valutakontrakter.....	-5.991	-4.481	-5.991	-4.481	
Heraf rentekontrakter.....	-709	-3.634	-709	-3.634	
Heraf aktiekontrakter.....	0	-178	0	-178	
Øvrige renteindtægter.....	205	148	1.363	1.076	
Renteindtægter i alt.....	658.457	656.856	673.109	667.187	
5 Negative renteindtægter					
Kreditinstitutter og centralbanker.....	-1.785	-721	-1.785	-721	
Negative renteindtægter i alt.....	-1.785	-721	-1.785	-721	
6 Renteudgifter					
Kreditinstitutter og centralbanker.....	-3.262	-1.268	-3.683	-1.675	
Indlån og anden gæld.....	-20.800	-23.295	-20.595	-23.173	
Udstedte obligationer.....	-212	0	-212	0	
Efterstillede kapitalindskud.....	-15.949	-16.112	-15.949	-16.112	
Øvrige renteudgifter.....	-422	-719	-461	-860	
Renteudgifter i alt.....	-40.645	-41.394	-40.900	-41.820	
7 Positive renteudgifter					
Kreditinstitutter og centralbanker.....	5.956	5.293	5.956	5.293	
Indlån og anden gæld.....	7.918	0	7.918	0	
Positive renteudgifter i alt.....	13.874	5.293	13.874	5.293	
8 Gebyrer og provisionsindtægter					
Værdipapirhandel og depoter.....	103.023	88.544	103.023	88.544	
Betalingsformidling.....	58.916	56.139	58.916	56.139	
Lånesagsgebyrer.....	20.630	15.508	28.126	21.467	
Garantiprovision.....	21.744	18.400	23.163	20.197	
Øvrige gebyrer og provisioner.....	304.029	235.292	304.035	235.292	
Gebyrer og provisionsindtægter i alt.....	508.342	413.883	517.263	421.639	

MODERSELSKAB

KONCERN

1.000 kr.

9 Kursreguleringer

	2019	2018	2019	2018
Obligationer	24.528	-12.143	24.528	-12.146
Aktier m.v.	162.265	69.194	162.265	69.194
Investeringsejendomme.....	-4.351	-512	-727	2.918
Valuta	37.646	39.745	37.651	39.741
Valuta-, rente-, aktiekontrakter samt afledte finansielle instrumenter	-16.999	-20.222	-16.931	-20.155
Aktiver i puljeordninger	87.772	-38.415	87.772	-38.415
Indlån i puljeordninger.....	-87.772	38.415	-87.772	38.415
Øvrige aktiver	0	31	0	31

Kursreguleringer i alt **203.089**   **76.093**   **206.786**   **79.583**

10 Udgifter til personale og administration

Personaleudgifter.....	-531.814	-504.247	-542.503	-513.976
Administrationsudgifter.....	-344.654	-312.946	-343.303	-306.326

Udgifter til personale og administration i alt ..... **-876.468**   **-817.193**   **-885.806**   **-820.302**

Personaleudgifter

Lønninger	-423.128	-400.424	-432.357	-408.743
Pensioner.....	-47.053	-46.062	-48.280	-47.192
Udgifter til social sikring	-61.633	-57.761	-61.866	-58.041

Personaleudgifter i alt..... **-531.814**   **-504.247**   **-542.503**   **-513.976**

Heraf udgør vederlag til bestyrelse, direktionen og øvrige ansatte med væsentlig indflydelse på Sparekassens risikoprofil:

Bestyrelsen

Peter H. Christensen.....	-428	-370	-428	-370
Anne Lind Gleerup.....	-332	-309	-332	-309
Anders Buhl-Christensen	-190	-183	-190	-183
Jens Frovin Stampe Dahl.....	-190	-183	-190	-183
Jan Dahl Jensen.....	-190	-183	-190	-183
Leif F. Larsen	-206	-142	-206	-142
Hans-Jørgen Olsen	-190	-183	-190	-183
Ole Møller Sørensen.....	-190	-183	-190	-183
Jakob Thorgaard	-190	-183	-190	-183
Per Munkholm Poulsen.....	0	-88	0	-88

Vederlag i alt..... **-2.106**   **-2.007**   **-2.106**   **-2.007**

Bestyrelsen modtager ikke variabelt vederlag.

Noter

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2019	2018	2019	2018	
10 Udgifter til personale og administration (fortsat)					
Direktion, Klaus Skjødt					
Gage*.....	-4.641	-4.480	-4.641	-4.480	
Pension	-754	-512	-754	-512	
Variabelt vederlag	0	0	0	0	
Vederlag i alt.....	-5.395	-4.992	-5.395	-4.992	

* Direktionen har firmabil, og beskatningsgrundlaget har udgjort 162.000 kroner i 2019 og 158.000 kroner i 2018.

Direktionen er kontraktansat. Direktionens ansættelsesforhold, herunder fratrædelsesvilkår, vurderes at følge almindelig praksis på området og evalueres løbende. Direktionen er som øvrige medarbejdere omfattet af bidragsbaserede pensionsordninger.

Øvrige ansatte med væsentlig indflydelse på Sparekassens risikoprofil

	2019	2018	2019	2018
Antal	23	21	23	21
Fast vederlag.....	-22.030	-20.066	-22.030	-20.066
Variabelt vederlag	0	0	0	0
Vederlag i alt.....	-22.030	-20.066	-22.030	-20.066
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere.....	714	711	731	725

Der er ikke etableret incitamentsprogrammer for hverken bestyrelse, direktion eller øvrige ansatte med væsentlig indflydelse på Sparekassens risikoprofil.

Der er ikke i 2018 og 2019 udbetalt væsentlige nyansættelsesgodtgørelser samt fratrædelsesgodtgørelser, der ikke kan udledes af lov eller overenskomst.

Fratrædelsesordninger er ikke af en sådan karakter, at oplysninger herom er væsentlige for en vurdering af Sparekassens forpligtelser.

11 Revisionshonorar

	2019	2018	2019	2018
Lovpligtig revision af årsregnskabet.....	-1.078	-903	-1.297	-1.121
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	-35	-52	-35	-52
Skatterådgivning	0	-230	0	-234
Andre ydelser	-467	-482	-504	-581
Revisionshonorar i alt.....	-1.580	-1.667	-1.836	-1.988

Honorar for andre ydelser vedrører afgivelse af comfort letter i forbindelse med Sparekassens hjemtagelse af hybrid kapital og udstedelse af obligationer, rådgivning på IT-området og arbejde i forbindelse med intern undersøgelse.

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2019	2018	2019	2018
12 Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter				
Afstemning af nedskrivninger til resultatopgørelsen				
Nedskrivninger i året.....	-401.061	-425.951	-411.312	-432.953
Tilbageførsel af nedskrivninger i året.....	372.474	377.901	376.580	378.499
Endelig tabt ikke tidligere individuelt nedskrevet.....	-4.925	-3.608	-5.201	-3.718
Indgået på tidligere afskrevne fordringer.....	12.561	12.881	12.652	15.397
Rente af nedskrivninger.....	29.161	36.055	29.161	36.055
Årets resultatpåvirkning af nedskrivninger i alt.....	8.210	-2.722	1.880	-6.720
Moderselskab 2019				
	STADIE 1	STADIE 2	STADIE 3	I ALT
Nedskrivningssaldo på udlån fordelt på stadier				
Primo.....	59.149	111.878	888.269	1.059.296
Nye nedskrivninger.....	15.339	17.496	28.594	61.429
Tilbageførsler af nedskrivninger tidligere år.....	-10.137	-25.340	-69.195	-104.672
Overførsel fra stadie 1 til 2.....	-6.117	6.117	0	0
Overførsel fra stadie 1 til 3.....	-559	0	559	0
Overførsel fra stadie 2 til 1.....	52.451	-52.451	0	0
Overførsel fra stadie 2 til 3.....	0	-6.247	6.247	0
Overførsel fra stadie 3 til 1.....	6.145	0	-6.145	0
Overførsel fra stadie 3 til 2.....	0	10.635	-10.635	0
Ændring PD/LGD.....	-48.049	60.316	75.783	88.050
Endelig tabt.....	0	0	-86.339	-86.339
Ultimo.....	68.222	122.404	827.138	1.017.764
Heraf kreditforringet ved første indregning.....	127	2.320	93.137	95.584
Hensættelsessaldo på garantier				
Primo.....	4.955	17.180	37.108	59.243
Nye nedskrivninger.....	7.375	1.888	5.425	14.688
Tilbageførsler af nedskrivninger tidligere år.....	-3.246	-6.646	-7.942	-17.834
Overførsel fra stadie 1 til 2.....	-245	245	0	0
Overførsel fra stadie 1 til 3.....	-41	0	41	0
Overførsel fra stadie 2 til 1.....	9.734	-9.734	0	0
Overførsel fra stadie 2 til 3.....	0	-49	49	0
Overførsel fra stadie 3 til 1.....	3.750	0	-3.750	0
Overførsel fra stadie 3 til 2.....	0	262	-262	0
Ændring PD/LGD.....	-12.901	1.668	-1.839	-13.072
Ultimo.....	9.381	4.814	28.830	43.025
Heraf kreditforringet ved første indregning.....	2	0	1.120	1.122

Vandringer mellem stadierne er opgjort på baggrund af primoværdier. Udviklingen i stadie 1 og 2 skyldes en kombination af vækst samt ændrede forventninger til fremtiden.

Noter

	STADIE 1	STADIE 2	STADIE 3	I ALT	1.000 kr.
12 Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter(fortsat)					
Moderselskab 2018					
Nedskrivningssaldo på udlån fordelt på stadier					
Primo	0	0	0	0	
Ændret regnskabspraksis.....	61.866	109.927	924.877	1.096.670	
Nye nedskrivninger	21.580	26.092	47.485	95.157	
Tilbageførslser af nedskrivninger tidligere år	-9.662	-21.943	-56.459	-88.064	
Overførsel fra stadie 1 til 2.....	-14.378	14.378	0	0	
Overførsel fra stadie 1 til 3.....	-1.993	0	1.993	0	
Overførsel fra stadie 2 til 1.....	30.501	-30.501	0	0	
Overførsel fra stadie 2 til 3.....	0	-5.794	5.794	0	
Overførsel fra stadie 3 til 1.....	4.818	0	-4.818	0	
Overførsel fra stadie 3 til 2.....	0	7.784	-7.784	0	
Ændring PD/LGD.....	-33.583	11.935	56.083	34.435	
Endelig tabt.....	0	0	-78.902	-78.902	
Ultimo.....	59.149	111.878	888.269	1.059.296	
Heraf kreditforringet ved første indregning	108	949	124.698	125.755	
Hensættelsessaldo på garantier					
Primo	0	0	0	0	
Ændret regnskabspraksis.....	7.211	6.898	38.608	52.717	
Nye nedskrivninger	3.500	7.915	6.149	17.564	
Tilbageførslser af nedskrivninger tidligere år	-5.387	-3.224	-11.148	-19.759	
Overførsel fra stadie 1 til 2.....	-260	260	0	0	
Overførsel fra stadie 1 til 3.....	-113	0	113	0	
Overførsel fra stadie 2 til 1.....	1.205	-1.205	0	0	
Overførsel fra stadie 2 til 3.....	0	-396	396	0	
Overførsel fra stadie 3 til 1.....	1.003	0	-1.003	0	
Overførsel fra stadie 3 til 2.....	0	1.793	-1.793	0	
Ændring PD/LGD.....	-2.204	5.139	5.786	8.721	
Endelig tabt.....	0	0	0	0	
Ultimo.....	4.955	17.180	37.108	59.243	
Heraf kreditforringet ved første indregning	3	2	1.699	1.704	

	STADIE 1	STADIE 2	STADIE 3	I ALT
12 Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter(fortsat)				
Koncern 2019				
Nedskrivningssaldo på udlån fordelt på stadier				
Primo	59.149	114.205	894.477	1.067.831
Nye nedskrivninger.....	15.339	18.475	37.251	71.065
Tilbageførsler af nedskrivninger tidligere år	-10.137	-25.340	-73.082	-108.559
Overførsel fra stadie 1 til 2.....	-6.117	6.117	0	0
Overførsel fra stadie 1 til 3.....	-559	0	559	0
Overførsel fra stadie 2 til 1.....	52.451	-52.451	0	0
Overførsel fra stadie 2 til 3.....	0	-6.247	6.247	0
Overførsel fra stadie 3 til 1.....	6.145	0	-6.145	0
Overførsel fra stadie 3 til 2.....	0	10.635	-10.635	0
Ændring PD/LGD.....	-48.049	60.316	75.783	88.050
Endelig tabt.....	0	0	-86.459	-86.459
Ultimo.....	68.222	125.710	837.996	1.031.928
Heraf kreditforringet ved første indregning	127	2.320	93.137	95.584
Heraf udgør nedskrivninger på leasingtilgodehavender 3,3 mio. kroner i stadie 2 og 10,9 mio. kroner i stadie 3.				
Hensættelsessaldo på garantier				
Primo	4.955	17.180	38.701	60.836
Nye nedskrivninger.....	7.375	1.888	6.040	15.303
Tilbageførsler af nedskrivninger tidligere år	-3.246	-6.646	-8.161	-18.053
Overførsel fra stadie 1 til 2.....	-245	245	0	0
Overførsel fra stadie 1 til 3.....	-41	0	41	0
Overførsel fra stadie 2 til 1.....	9.734	-9.734	0	0
Overførsel fra stadie 2 til 3.....	0	-49	49	0
Overførsel fra stadie 3 til 1.....	3.750	0	-3.750	0
Overførsel fra stadie 3 til 2.....	0	262	-262	0
Ændring PD/LGD.....	-12.901	1.668	-1.838	-13.071
Endelig tabt.....	0	0	-209	-209
Ultimo.....	9.381	4.814	30.611	44.806
Heraf kreditforringet ved første indregning	2	0	1.120	1.122

Heraf udgør hensættelser på leasinggarantier 1,8 mio. kroner i stadie 3.

Vandringer mellem stadierne er opgjort på baggrund af primoværdier. Udviklingen i stadie 1 og 2 skyldes en kombination af vækst samt ændrede forventninger til fremtiden.

Noter

	STADIE 1	STADIE 2	STADIE 3	I ALT	1.000 kr.
12 Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter(fortsat)					
Koncern 2018					
Nedskrivningssaldo på udlån fordelt på stadier					
Primo	0	0	0	0	
Ændret regnskabspraksis.....	61.866	110.856	928.234	1.100.956	
Nye nedskrivninger	21.580	27.490	52.601	101.671	
Tilbageførsler af nedskrivninger tidligere år	-9.662	-21.943	-56.940	-88.545	
Overførsel fra stadie 1 til 2	-14.378	14.378	0	0	
Overførsel fra stadie 1 til 3	-1.993	0	1.993	0	
Overførsel fra stadie 2 til 1	30.501	-30.501	0	0	
Overførsel fra stadie 2 til 3	0	-5.794	5.794	0	
Overførsel fra stadie 3 til 1	4.818	0	-4.818	0	
Overførsel fra stadie 3 til 2	0	7.784	-7.784	0	
Ændring PD/LGD.....	-33.583	11.935	56.083	34.435	
Endelig tabt	0	0	-80.686	-80.686	
Ultimo.....	59.149	114.205	894.477	1.067.831	
Heraf kreditforringet ved første indregning	108	949	124.698	125.755	
Heraf udgør nedskrivninger på leasingtilgodehavender 2,3 mio. kroner i stadie 2 og 6,2 mio. kroner i stadie 3.					
Hensættelsessaldo på garantier					
Primo	0	0	0	0	
Ændret regnskabspraksis.....	7.211	6.898	44.888	58.997	
Nye nedskrivninger	3.500	7.915	6.636	18.051	
Tilbageførsler af nedskrivninger tidligere år	-5.387	-3.224	-11.265	-19.876	
Overførsel fra stadie 1 til 2	-260	260	0	0	
Overførsel fra stadie 1 til 3	-113	0	113	0	
Overførsel fra stadie 2 til 1	1.205	-1.205	0	0	
Overførsel fra stadie 2 til 3	0	-396	396	0	
Overførsel fra stadie 3 til 1	1.003	0	-1.003	0	
Overførsel fra stadie 3 til 2	0	1.793	-1.793	0	
Ændring PD/LGD.....	-2.204	5.139	795	3.730	
Endelig tabt	0	0	-66	-66	
Ultimo.....	4.955	17.180	38.701	60.836	
Heraf kreditforringet ved første indregning	3	2	1.699	1.704	
Heraf udgør hensættelser på leasinggarantier 1,6 mio. kroner i stadie 3.					

	LANDBRUG, JAGT, SKOVBRUG OG FISKERI	HANDEL	FINANSIERING OG FORSIKRING	FAST EJENDOM	ØVRIGE ERHVERV	PRIVATE	I ALT
12 Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter(fortsat)							
Udlån, uudnyttede kreditrammer og garantier fordelt efter kreditkvalitet og stadier							
Moderselskab							
2019							
Høj kreditkvalitet (FT-bonitet 2a og 3)							
Stadie 1.....	549.271	1.301.758	2.275.888	1.768.918	3.753.126	7.303.952	16.952.913
Stadie 2.....	64.161	298.711	50.176	269.049	697.087	819.658	2.198.842
Mellem kreditkvalitet (FT-bonitet 2b)							
Stadie 1.....	571.083	773.365	149.139	826.126	2.048.744	4.858.036	9.226.493
Stadie 2.....	156.000	130.957	15.254	282.220	452.847	658.010	1.695.288
Lav kreditkvalitet (FT-bonitet 2c)							
Stadie 1.....	143.163	168.928	31.234	61.903	195.097	241.455	841.780
Stadie 2.....	200.360	148.289	7.533	35.422	241.773	209.915	843.292
Kreditforringet (FT-bonitet 1)							
Stadie 3.....	578.136	108.242	35.039	282.903	366.155	627.993	1.998.468
Udlån, uudnyttede kreditrammer og garantier i alt.....	2.262.174	2.930.250	2.564.263	3.526.541	7.754.829	14.719.019	33.757.076
Heraf kreditforringet ved første indregning.....	81.139	16.528	410	32.234	42.359	73.418	246.088
2018							
Høj kreditkvalitet (FT-bonitet 2a og 3)							
Stadie 1.....	418.662	1.546.531	1.732.466	1.559.801	3.377.513	5.872.858	14.507.831
Stadie 2.....	139.252	235.169	497.230	719.240	855.881	1.391.721	3.838.493
Mellem kreditkvalitet (FT-bonitet 2b)							
Stadie 1.....	438.546	467.907	120.744	785.012	1.366.171	3.654.865	6.833.245
Stadie 2.....	191.513	119.866	182.030	230.113	379.623	1.065.310	2.168.455
Lav kreditkvalitet (FT-bonitet 2c)							
Stadie 1.....	125.715	92.572	7.690	61.450	229.133	260.409	776.969
Stadie 2.....	278.210	75.651	31.374	30.905	268.253	223.852	908.245
Kreditforringet (FT-bonitet 1)							
Stadie 3.....	579.980	113.360	28.717	331.280	322.476	697.855	2.073.668
Udlån, uudnyttede kreditrammer og garantier i alt.....	2.171.878	2.651.056	2.600.251	3.717.801	6.799.050	13.166.870	31.106.906
Heraf kreditforringet ved første indregning.....	119.764	20.487	1.000	42.851	52.563	89.237	325.902

1.000 kr.

Noter

	LANDBRUG, JAGT, SKOVBRUG OG FISKERI	HANDEL	FINANSIERING OG FORSIKRING	FAST EJENDOM	ØVRIGE ERHVERV	PRIVATE	I ALT	1.000 kr.
12 Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter(fortsat)								
Koncern 2019								
Høj kreditkvalitet (FT-bonitet 2a og 3)								
Stadie 1.....	538.276	1.195.788	670.933	1.616.210	3.354.693	7.302.392	14.678.292	
Stadie 2.....	59.157	294.435	50.176	268.759	639.434	819.246	2.131.207	
Mellem kreditkvalitet (FT-bonitet 2b)								
Stadie 1.....	543.666	759.951	130.765	824.714	1.968.359	4.850.287	9.077.742	
Stadie 2.....	153.251	129.567	15.254	282.220	335.910	657.742	1.573.944	
Lav kreditkvalitet (FT-bonitet 2c)								
Stadie 1.....	139.943	168.229	31.234	61.736	188.777	241.358	831.277	
Stadie 2.....	195.649	146.873	7.533	35.422	226.657	209.915	822.049	
Kreditforringet (FT-bonitet 1)								
Stadie 3.....	570.886	108.004	35.039	282.903	294.492	626.708	1.918.032	
Leasingtilgodehavender								
Stadie 2.....	70.677	134.695	468.292	27.296	1.218.199	66.225	1.985.384	
Stadie 3.....	2.550	4.867	33.452	1.031	44.885	3.599	90.384	
Udlån, uudnyttede kreditrammer og garantier i alt.....	2.274.055	2.942.409	1.442.678	3.400.291	8.271.406	14.777.472	33.108.311	
Heraf kreditforringet ved første indregning.....	81.139	16.528	410	32.234	42.359	73.418	246.088	
Koncern 2018								
Høj kreditkvalitet (FT-bonitet 2a og 3)								
Stadie 1.....	407.946	1.478.723	518.898	1.394.005	3.126.535	5.867.892	12.793.999	
Stadie 2.....	137.628	224.715	497.230	719.240	797.197	1.391.623	3.767.633	
Mellem kreditkvalitet (FT-bonitet 2b)								
Stadie 1.....	422.139	454.502	102.085	783.979	1.244.219	3.652.951	6.659.875	
Stadie 2.....	186.419	118.732	182.030	230.113	354.382	1.064.793	2.136.469	
Lav kreditkvalitet (FT-bonitet 2c)								
Stadie 1.....	122.936	91.505	7.690	61.450	227.296	260.409	771.286	
Stadie 2.....	272.379	75.519	31.374	30.905	216.039	223.852	850.068	
Kreditforringet (FT-bonitet 1)								
Stadie 3.....	574.725	113.361	28.717	331.280	299.032	697.855	2.044.970	
Leasingtilgodehavender								
Stadie 2.....	46.420	88.350	431.895	28.243	853.752	65.016	1.513.676	
Stadie 3.....	1.339	2.526	6.534	782	23.900	1.214	36.295	
Udlån, uudnyttede kreditrammer og garantier i alt.....	2.171.931	2.647.933	1.806.453	3.579.997	7.142.352	13.225.605	30.574.271	
Heraf kreditforringet ved første indregning.....	119.764	20.487	1.000	42.851	52.563	89.237	325.902	

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2019	2018	2019	2018
13 Skat				
Årets aktuelle skat i resultatopgørelsen.....	-57.529	-41.788	-41.826	-34.730
Årets udskudte skat	2.412	-4.332	-24.778	-17.045
Regulering af udskudt skat vedrørende tidligere år	5.484	0	5.484	0
Regulering af skat vedrørende tidligere år	-459	-6.112	-459	-6.112
Skat udgiftsført i resultatopgørelsen.....	-54.916	-52.232	-61.579	-57.887
Årets skat				
Årets skat i resultatopgørelsen	-54.916	-41.788	-61.579	-34.730
Årets skat af egenkapitalposterings	0	31.842	-2	31.607
Skat udgiftsført i resultatopgørelsen.....	-54.916	-9.946	-61.581	-3.123
Skat af årets resultat forklares således:				
Beregnet 22,0 % skat af årets resultat før skat	-107.136	-62.277	-108.602	-63.521
Skatteeffekt af				
Ikke fradragsberettigede omkostninger og ikke skattepligtige indtægter	35.782	11.475	35.669	11.017
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder ...	11.413	7.575	6.329	3.622
Regulering af udskudt skat vedrørende tidligere år	5.484	-2.893	5.484	-2.893
Regulering af skat vedrørende tidligere år	-459	-6.112	-459	-6.112
Beregnet skat i alt.....	-54.916	-52.232	-61.579	-57.887
14 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker				
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	1.414.384	1.033.506	1.437.977	1.067.116
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker i alt.....	1.414.384	1.033.506	1.437.977	1.067.116
Løbetidsfordeling efter restløbetid				
Anfordring.....	308.980	340.252	332.573	373.862
Til og med 3 måneder	1.105.404	693.254	1.105.404	693.254
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker i alt.....	1.414.384	1.033.506	1.437.977	1.067.116

Noter

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2019	2018	2019	2018	
15 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris					
Løbetidsfordeling efter restløbetid					
Anfordring.....	667.321	554.241	764.263	601.735	
Til og med 3 måneder.....	1.101.372	1.074.171	1.152.903	1.114.471	
Over 3 måneder til og med 1 år.....	2.637.033	3.153.392	2.824.769	3.265.919	
Over 1 år til og med 5 år.....	3.841.596	3.810.667	4.773.360	4.607.170	
Over 5 år.....	8.563.036	7.844.908	7.382.035	6.866.239	
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris i alt.....	16.810.358	16.437.379	16.897.330	16.455.534	
Rentenulstillede udlån.....	52.936	65.656	53.685	66.039	
Kreditrisici					
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris samt garantidebitorer fordelt på sektorer og brancher					
Offentlige myndigheder.....	0 %	0 %	0 %	0 %	
Erhverv:					
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri.....	7 %	7 %	7 %	7 %	
Industri og råstofudvinding.....	3 %	2 %	3 %	3 %	
Energiforsyning.....	1 %	1 %	1 %	1 %	
Bygge og anlæg.....	4 %	5 %	5 %	5 %	
Handel.....	8 %	8 %	9 %	8 %	
Transport, hotel og restaurant.....	4 %	3 %	6 %	5 %	
Information og kommunikation.....	1 %	1 %	1 %	1 %	
Finansiering og forsikring.....	9 %	9 %	1 %	3 %	
Fast ejendom.....	11 %	12 %	11 %	12 %	
Øvrige erhverv.....	8 %	9 %	10 %	10 %	
Erhverv i alt.....	56 %	57 %	54 %	55 %	
Privat.....	44 %	43 %	46 %	45 %	
Kreditrisici i alt.....	100 %	100 %	100 %	100 %	
16 Obligationer til dagsværdi					
Realkreditobligationer.....	6.694.015	4.174.653	6.694.015	4.174.653	
Statsobligationer.....	705.110	720.384	705.110	720.384	
Øvrige obligationer.....	327.588	749.492	327.588	749.492	
Obligationer til dagsværdi i alt.....	7.726.713	5.644.529	7.726.713	5.644.529	

MODERSELSKAB

KONCERN

1.000 kr.

17 Aktier m.v.

	2019	2018	2019	2018
Aktier noteret på Nasdaq OMX Copenhagen A/S	76.986	90.224	76.986	90.224
Aktier noteret på andre børser	47.507	44.655	47.507	44.655
Unoterede sektoraktier optaget til dagsværdi	746.094	765.644	746.094	765.644
Øvrige unoterede aktier optaget til dagsværdi	53.411	23.681	53.411	23.681

Aktier m.v. i alt 923.998 924.204 923.998 924.204

18 Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder

Associerede virksomheder

Kostpris primo	160.244	160.515	123.497	123.768
Tilgang ved køb af kapitalandele	2.881	0	2.881	0
Afgang ved salg af kapitalandele	0	-271	0	-271
Kostpris ultimo	163.125	160.244	126.378	123.497
Op- og nedskrivninger primo	168.219	143.328	119.252	103.062
Årets resultat	36.776	25.444	28.768	16.743
Tilbageførsel ved salg af kapitalandele	0	-553	0	-553

Op- og nedskrivninger ultimo 204.995 168.219 148.020 119.252

Regnskabsmæssig værdi ultimo associerede virksomheder i alt 368.120 328.463 274.398 242.749

Tilknyttede virksomheder

Kostpris primo	365.740	227.676	0	0
Kapitalforhøjelse ved kontant indskud	0	150.000	0	0
Afgang ved solvent likvidation	0	-11.936	0	0
Kostpris ultimo	365.740	365.740	0	0
Op- og nedskrivninger primo	-24.387	-32.746	0	0
Årets resultat	15.104	8.989	0	0
Andre kapitalbevægelser	-6	107	0	0
Tilbageførsel ved solvent likvidation	0	-737	0	0

Op- og nedskrivninger ultimo ..... -9.289 -24.387 0 0

Regnskabsmæssig værdi ultimo tilknyttede virksomheder i alt 356.451 341.353 0 0

Noter

	HJEMSTED	AKTIVITET	EJERANDEL	ANDEL	
				EGENKAPITAL*	RESULTAT*
19 Koncernoversigt					
Tilknyttede og associerede virksomheder					
Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S.....	Randers	Ejendomsinvestering	100,0 %	191.424	12.741
Randlevvej ApS.....	Randers	Ejendomsinvestering	100,0 %	7.582	2.940
EgnsINVEST Holding A/S.....	Horsens	Investeringselskab	28,0 %	74.066	10.016
EgnsINVEST Tyske Ejendomme A/S.....	Horsens	Ejendomsinvestering	22,9 %	101.458	8.161
Krone Kapital A/S.....	Nykøbing Mors	Leasingsselskab	50,0 %	100.708	9.125
Krone Kapital III A/S.....	Nykøbing Mors	Leasingsselskab	100,0 %	165.023	2.355
Nem Forsikring A/S.....	Skanderborg	Forsikringsselskab	20,0 %	40.273	1.433

* Ifølge senest foreliggende årsrapport,
Sparekassen Kronjyllands andel

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2019	2018	2019	2018
20 Aktiver tilknyttet puljeordninger				
Investeringsforeninger.....	1.136.012	577.448	1.136.012	577.448
Ikke placerede midler.....	13.461	44.760	13.461	44.760
Aktiver tilknyttet puljeordninger i alt.....	1.149.473	622.208	1.149.473	622.208
21 Immaterielle aktiver				
Goodwill				
Kostpris primo.....	33.500	33.500	33.500	33.500
Kostpris ultimo.....	33.500	33.500	33.500	33.500
Regnskabsmæssig værdi ultimo.....	33.500	33.500	33.500	33.500
Kunderrelationer				
Kostpris primo.....	182.500	182.500	182.500	182.500
Kostpris ultimo.....	182.500	182.500	182.500	182.500
Af- og nedskrivninger primo.....	-115.713	-97.463	-115.713	-97.463
Årets afskrivninger.....	-18.250	-18.250	-18.250	-18.250
Af- og nedskrivninger ultimo.....	-133.963	-115.713	-133.963	-115.713
Regnskabsmæssig værdi ultimo.....	48.537	66.787	48.537	66.787
Regnskabsmæssig værdi ultimo immaterielle aktiver i alt.....	82.037	100.287	82.037	100.287

1.000 kr.

	GOODWILL		KUNDERELATIONER	
	2019	2018	2019	2018
21 Immaterielle aktiver (fortsat)				
Sparekassen Østjylland	0	0	21.933	31.333
Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse	0	0	20.334	24.334
Øvrige afdelinger	33.500	33.500	6.270	11.120
Regnskabsmæssig værdi i alt	33.500	33.500	48.537	66.787

Værdiforringelsestest

Goodwill

Der foretages værdiforringelsestest af goodwill årligt, eller når der er indikation på et nedskrivningsbehov. Værdiforringelsestesten sammenholder den regnskabsmæssige værdi med genindvindingsværdien.

Genindvindingsværdien i den enkelte afdeling er baseret på kapitalværdien, som er fastlagt ved anvendelsen af de forventede nettopengestrømme på basis af forventet fremtidig indtjening.

De væsentligste forudsætninger for opgørelsen af de forventede nettopengestrømme er følgende:

Nettorenteindtægter

Nettorenteindtægter er budgetteret med baggrund i det aktuelle renteniveau samt ledelsens forventninger til fremtidig udvikling i renteniveau og konkurrence. Udlånsrenten forventes at være faldende, hvorimod indlånsrenten forventes at være på det nuværende niveau.

Udviklingen i ind- og udlån følger Sparekassens strategi, og der forventes en stigning i både ind- og udlån.

Gebyrindtægter

Gebyrindtægter er estimeret med baggrund i realiserede resultater og Sparekassens fremtidige forventning.

Omkostninger

Omkostningerne er baseret på en fremskrivning af de nuværende omkostninger med forventninger til fremtidige ændringer. Herudover er overenskomstmæssige lønstigninger samt ændring i lønsumsafgift mv. indregnet.

Nedskrivninger på udlån

Nedskrivninger på udlån er fastsat til gennemsnittet af ledelsens forventninger i budgetperioden på 5 år.

Terminalperiode

Væksten i terminalperioden er fastsat på baggrund af forventningerne til fremtiden. Væksten er fastsat til 1 %.

Diskonteringsfaktor

Diskonteringsfaktoren, som er anvendt til beregning af den tilbagediskonterede værdi af fremtidig cashflow, er 6,9 % efter skat.

Følsomhedsanalyse

Den forventede fremtidige indtjening er baseret på kendte oplysninger samt forudsætninger, som ledelsen vurderer forsvarlige, men som er behæftet med usikkerhed. Ledelsen vurderer, at sandsynlige ændringer i de grundlæggende forudsætninger ikke medfører et behov for nedskrivning af Sparekassens goodwill.

Følsomhedsanalyser viser, at goodwill vedrørende overtagne afdelinger er robust overfor ændringer i forudsætningerne. Følgende forhold medfører ikke værdiforringelse:

- Reduktion i resultat på 25 %
- Fordobling af diskonteringsfaktor til 13,8 %

Kunderelationer

Der foretages værdiforringelsestest af kunderelationer, når der er indikationer for værdifald. Der har ikke været indikation for værdifald i 2018 eller 2019.

Noter

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2019	2018	2019	2018	
22 Grunde og bygninger					
Investeringsjendomme					
Dagsværdi primo	24.501	47.253	44.253	75.758	
Tilgang i årets løb	4.129	0	13.013	9.584	
Afgang i årets løb	-500	-22.892	-12.863	-41.229	
Omklassificeret fra domicilejendomme	6.301	1.000	18.595	1.000	
Årets værdiregulering til dagsværdi	-4.410	-860	-4.061	-860	
Dagsværdi ultimo investeringsejendomme i alt	30.021	24.501	58.937	44.253	
Domicilejendomme					
Omvurderet værdi primo	67.885	72.334	368.650	381.064	
Tilgang i årets løb	0	0	2.688	0	
Afgang i årets løb	0	-949	0	-5.750	
Omklassificeret til investeringsejendomme	-6.301	-1.000	-18.595	-1.000	
Afskrivninger	-326	-362	-2.558	-2.596	
Værdiændringer indregnet i anden totalindkomst	0	0	-8	1.067	
Værdiændringer indregnet i resultatopgørelsen	-969	-2.138	-304	-4.135	
Omvurderet værdi ultimo domicilejendomme i alt	60.289	67.885	349.873	368.650	
Eksterne vurderingsmænd har ikke været involveret i målingen af investerings- og domicilejendomme.					
23 Øvrige materielle aktiver					
Kostpris primo	116.767	114.866	264.455	219.405	
Tilgang i årets løb	6.890	3.425	126.482	99.334	
Afgang i årets løb	-20.041	-1.524	-180.346	-54.284	
Kostpris ultimo	103.616	116.767	210.591	264.455	
Af- og nedskrivninger primo	-76.465	-68.375	-123.323	-112.025	
Årets afskrivninger	-7.601	-9.608	-26.942	-30.874	
Tilbageførte af- og nedskrivninger	19.648	1.518	41.595	19.576	
Af- og nedskrivninger ultimo	-64.418	-76.465	-108.670	-123.323	
Regnskabsmæssig værdi ultimo i alt	39.198	40.302	101.921	141.132	

MODERSELSKAB

KONCERN

1.000 kr.

24 Udskudt skat

Udskudt skat primo	-22.504	-18.172	-53.031	-36.190
Ændring i udskudt skat	3.396	-4.332	-18.980	-16.841

Udskudt skat i alt ..... **-19.108** **-22.504** **-72.011** **-53.031**

Udlån.....	12.384	11.800	-30.346	-22.753
Materielle anlægsaktiver	-2.215	-1.828	-12.030	281
Immaterielle anlægsaktiver	-15.534	-23.792	-16.959	-25.536
Medarbejderforpligtelser	3.525	3.235	3.525	3.235
Skattemæssigt underskud	0	0	0	2.535
Øvrige	-17.269	-11.919	-16.201	-10.793

Udskudt skat i alt ..... **-19.108** **-22.504** **-72.011** **-53.031**

25 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Gæld til kreditinstitutter	1.201.666	1.107.571	1.201.683	1.107.571
----------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker i alt **1.201.666** **1.107.571** **1.201.683** **1.107.571**

Løbetidsfordeling efter restløbetid

Anfordring.....	1.201.666	1.107.571	1.201.683	1.107.571
-----------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker i alt **1.201.666** **1.107.571** **1.201.683** **1.107.571**

26 Indlån og anden gæld

Anfordring.....	19.385.477	17.488.285	19.347.992	17.475.049
Med opsigelsesvarsel.....	77.216	81.535	77.216	81.535
Tidsindskud	95.608	273.400	95.608	273.400
Særlige indlånsformer	1.556.457	1.494.481	1.556.457	1.494.481

Indlån og anden gæld i alt **21.114.758** **19.337.701** **21.077.273** **19.324.465**

Løbetidsfordeling efter restløbetid

Anfordring.....	19.385.477	17.488.285	19.347.992	17.475.049
Til og med 3 måneder	209.780	256.744	209.780	256.744
Over 3 måneder til og med 1 år.....	70.116	79.963	70.116	79.963
Over 1 år til og med 5 år.....	320.465	379.480	320.465	379.480
Over 5 år	1.128.920	1.133.229	1.128.920	1.133.229

Indlån og anden gæld i alt **21.114.758** **19.337.701** **21.077.273** **19.324.465**

Noter

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2019	2018	2019	2018	
27 Hensættelser til pensioner					
Uafdækkede pensionsforpligtelser til tidligere ledelsesmedlemmer	8.571	7.580	8.571	7.580	
Hensættelser til pensioner i alt	8.571	7.580	8.571	7.580	
28 Udstedte obligationer til amortiseret kostpris					
Nom. 200 mio. kr. rente 1,84 %, udløb 11.12.2024	199.379	0	199.379	0	
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris i alt	199.379	0	199.379	0	
Løbetidsfordeling efter restløbetid					
Over 1 år til og med 5 år.....	199.379	0	199.379	0	
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris i alt	199.379	0	199.379	0	
200. mio. kr. opfylder betingelserne for at kunne afdække Sparekassens NEP-tillæg. Renten er den 4-årige Mid-Swap rente + 2,00 procentpoint indtil december 2023. Herefter er renten den 1-årige Mid-Swap rente + 2,00 procentpoint. Obligationen kan tilbagebetales første gang i december 2023.					
29 Efterstillede kapitalindskud					
Nom. 160 millioner kroner, rente 5,11 %, udløb 22.12.2025	159.791	159.577	159.791	159.577	
Nom. 200 millioner kroner, rente 3,76 %, udløb 01.12.2026	199.646	199.460	199.646	199.460	
Efterstillede kapitalindskud i alt	359.437	359.037	359.437	359.037	
Årets renter og periodiserede stiftelseskomkostninger til efterstillede kapitalindskud	-15.949	-16.112	-15.949	-16.112	
Efterstillede kapitalindskud, som medregnes ved opgørelsen af kapitalgrundlaget	359.437	359.037	359.437	359.037	

Kan med Finanstilsynets godkendelse tilbagebetales fem år før udløbsdato.

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2019	2018	2019	2018
30 Hybrid kapital				
Nom. 52 millioner kroner, rente 6,55 %, uendelig.....	51.926	51.896	51.926	51.896
Nom. 150 millioner kroner, rente 5,36 %, uendelig.....	149.203	148.985	149.203	148.985
Nom. 150 millioner kroner, rente 5,36 %, uendelig.....	148.837	0	148.837	0
Hybrid kapital i alt.....	349.966	200.881	349.966	200.881
Hybrid kapital, der kan medregnes ved opgørelsen af kapitalgrundlaget	349.966	200.881	349.966	200.881

52 mio. kan med Finanstilsynets godkendelse tilbagebetales første gang i juni 2022. Renten er 3 måneders cibor + 6,75 procentpoint.

150 mio. kan med Finanstilsynets godkendelse tilbagebetales første gang i september 2023. Renten er 3 måneders cibor + 5,75 procentpoint.

150 mio. kan med Finanstilsynets godkendelse tilbagebetales første gang i september 2024. Renten er 3 måneders cibor + 5,75 procentpoint.

Hybrid kapital er konverterbar til garantkapital. Betingelserne herfor er salg af størstedelen af Sparekassens aktiver, omdannelse til aktieselskab eller Sparekassens opløsning.

31 Eventualforpligtelser

Finansgarantier	3.377.007	1.974.167	3.713.226	2.291.207
Øvrige garantier.....	5.735.533	5.010.111	4.765.604	4.304.805
Øvrige eventualforpligtelser*	1.610.763	1.103.887	1.593.032	1.075.561
Garantier i alt	10.723.303	8.088.165	10.071.862	7.671.573

* Øvrige eventualforpligtelser består af udtrædelsesforpligtelse overfor SDC A/S, huslejeforpligtelser, sikkerhedsstillelse over for Danmarks Nationalbank samt øvrige sikkerhedsstillelser over for pengeinstitutter.

Sparekassen har indgået aftale med datacentralen SDC A/S om serviceydelser på it-området. Ved udtræden af denne aftale inden for aftalens opsigelsesperiode er Sparekassens forpligtelse maksimalt svarende til, hvad der skulle have været betalt i 48 måneder.

Sparekassen er administrationsselskab i en dansk sambeskatning. Sparekassen hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber.

Noter

	NETTO DAGSVÆRDI				BRUTTO DAGSVÆRDI			HOVEDSTOL	1.000 kr.
	OP TIL 3 MDR.	3 MDR. TIL 1 ÅR	1 ÅR TIL OG MED 5 ÅR	OVER 5 ÅR	POSITIV	NEGATIV	NETTO	NOMINEL VÆRDI	
32 Afledte finansielle instrumenter									
Moderselskab									
2019									
Valutakontrakter									
Terminer/futures, køb.....	-74	27	0	0	521	-568	-47	137.808	
Terminer/futures, salg.....	558	41	0	0	1.035	-436	599	142.154	
Swaps, køb.....	436	57	0	0	764	-271	493	373.334	
Swaps, salg.....	548	2.971	-199	0	5.180	-1.860	3.320	235.317	
Optioner, køb.....	186	263	0	0	486	-37	449	239.013	
Optioner, salg.....	-119	0	0	0	104	-223	-119	100.088	
Valutakontrakter i alt.....	1.535	3.359	-199	0	8.090	-3.395	4.695	1.227.714	
Rentekontrakter									
Terminer/futures, køb.....	-154	42	0	0	498	-610	-112	348.500	
Terminer/futures, salg.....	949	0	0	0	950	-1	949	442.818	
Swaps, køb.....	55	345	-57.264	-79.564	9.738	-146.166	-136.428	4.032.630	
Swaps, salg.....	0	367	45.569	60.278	109.186	-2.972	106.214	1.365.232	
Rentekontrakter i alt.....	850	754	-11.695	-19.286	120.372	-149.749	-29.377	6.189.180	
Aktiekontrakter									
Terminer/futures, køb.....	-339	0	0	0	0	-339	-339	10.463	
Aktiekontrakter i alt.....	-339	0	0	0	0	-339	-339	10.463	
Finansielle instrumenter i alt.....	2.046	4.113	-11.894	-19.286	128.462	-153.483	-25.021	7.427.357	
2018									
Valutakontrakter									
Terminer/futures, køb.....	1.138	43	64	0	1.975	-730	1.245	164.971	
Terminer/futures, salg.....	151	-11	-53	0	2.418	-2.331	87	160.499	
Swaps, køb.....	203	-274	0	0	1.224	-1.295	-71	689.830	
Swaps, salg.....	4.497	1.166	0	0	7.445	-1.782	5.663	320.848	
Optioner, køb.....	149	0	0	0	150	-1	149	20.768	
Optioner, salg.....	-143	0	0	0	7	-150	-143	20.768	
Valutakontrakter i alt.....	5.995	924	11	0	13.219	-6.289	6.930	1.377.684	
Rentekontrakter									
Terminer/futures, køb.....	2.399	149	0	0	2.548	0	2.548	300.905	
Terminer/futures, salg.....	-253	0	0	0	83	-336	-253	225.049	
Swaps, køb.....	-2	-2.440	-40.030	-82.316	2.828	-127.616	-124.788	3.980.377	
Swaps, salg.....	0	1.124	32.240	77.686	114.547	-3.497	111.050	1.324.652	
Rentekontrakter i alt.....	2.144	-1.167	-7.790	-4.630	120.006	-131.449	-11.443	5.830.983	
Finansielle instrumenter i alt.....	8.139	-243	-7.779	-4.630	133.225	-137.738	-4.513	7.208.667	

	NETTO DAGSVÆRDI				BRUTTO DAGSVÆRDI			HOVEDSTOL
	OP TIL 3 MDR.	3 MDR. TIL 1 ÅR	1 ÅR TIL OG MED 5 ÅR	OVER 5 ÅR	POSITIV	NEGATIV	NETTO	NOMINEL VÆRDI
32 Afledte finansielle instrumenter (fortsat)								
Koncern								
2019								
Valutakontrakter								
Terminer/futures, køb.....	-74	27	0	0	521	-568	-47	137.808
Terminer/futures, salg.....	558	41	0	0	1.035	-436	599	142.154
Swaps, køb.....	436	57	0	0	764	-271	493	373.334
Swaps, salg.....	548	2.971	-199	0	5.180	-1.860	3.320	235.317
Optioner, køb.....	186	263	0	0	486	-37	449	239.013
Optioner, salg.....	-119	0	0	0	104	-223	-119	100.088
Valutakontrakter i alt.....	1.535	3.359	-199	0	8.090	-3.395	4.695	1.227.714
Rentekontrakter								
Terminer/futures, køb.....	-154	42	0	0	498	-610	-112	348.500
Terminer/futures, salg.....	949	0	0	0	950	-1	949	442.818
Swaps, køb.....	55	342	-57.264	-79.564	9.738	-146.169	-136.431	4.033.505
Swaps, salg.....	0	367	45.569	60.278	109.186	-2.972	106.214	1.365.232
Rentekontrakter i alt.....	850	751	-11.695	-19.286	120.372	-149.752	-29.380	6.190.055
Aktiekontrakter								
Terminer/futures, køb.....	-339	0	0	0	0	-339	-339	10.463
Aktiekontrakter i alt.....	-339	0	0	0	0	-339	-339	10.463
Finansielle instrumenter i alt.....	2.046	4.110	-11.894	-19.286	128.462	-153.486	-25.024	7.428.232
2018								
Valutakontrakter								
Terminer/futures, køb.....	1.341	-231	64	0	3.199	-2.025	1.174	854.801
Terminer/futures, salg.....	4.648	1.155	-53	0	9.863	-4.113	5.750	481.347
Optioner, køb.....	149	0	0	0	150	-1	149	20.768
Optioner, salg.....	-143	0	0	0	7	-150	-143	20.768
Valutakontrakter i alt.....	5.995	924	11	0	13.219	-6.289	6.930	1.377.684
Rentekontrakter								
Terminer/futures, køb.....	2.399	149	0	0	2.548	0	2.548	300.905
Terminer/futures, salg.....	-253	0	0	0	83	-336	-253	225.049
Swaps, køb.....	-2	-2.440	-40.145	-82.316	2.828	-127.731	-124.903	3.982.055
Swaps, salg.....	0	1.124	32.240	77.686	114.547	-3.497	111.050	1.324.652
Rentekontrakter i alt.....	2.144	-1.167	-7.905	-4.630	120.006	-131.564	-11.558	5.832.661
Finansielle instrumenter i alt.....	8.139	-243	-7.894	-4.630	133.225	-137.853	-4.628	7.210.345

Noter

	NOMINEL VÆRDI	DAGSVÆRDI		NETTO DAGSVÆRDI	NETTO DAGSVÆRDI
		POS.	NEG.		
32 Afledte finansielle instrumenter (fortsat)	2019	2019	2019	2019	2018
Moderelskab					
Uafviklede spotforretninger					
Valutaforretninger, køb	43.974	27	-16	11	-1
Valutaforretninger, salg	2.988	0	0	0	0
Renteforretninger, køb	107.693	34	-161	-127	86
Renteforretninger, salg	147.263	318	-1	317	-100
Aktieforretninger, køb	66.282	539	-1.121	-582	-586
Aktieforretninger, salg	61.301	930	-275	655	589
Uafviklede spotforretninger i alt	429.501	1.848	-1.574	274	-12
Koncern					
Uafviklede spotforretninger					
Valutaforretninger, køb	43.974	27	-16	11	-1
Valutaforretninger, salg	2.988	0	0	0	0
Renteforretninger, køb	107.693	34	-161	-127	86
Renteforretninger, salg	147.263	318	-1	317	-100
Aktieforretninger, køb	66.282	539	-1.121	-582	-586
Aktieforretninger, salg	61.301	930	-275	655	589
Uafviklede spotforretninger i alt	429.501	1.848	-1.574	274	-12

1.000 kr.

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2019	2018	2019	2018
33 Renterisiko på gældsinstrumenter				
Fordelt på valuta				
DKK	2.546	-9.607	12.963	-14.394
EUR	-1.759	7.233	-1.759	7.233
USD	2.215	-2.250	2.215	-2.250
SEK	-54	41	-54	41
TRY	-33	-13	-33	-13
NOK	-16	27	-16	27
Øvrige valutaer	12	52	12	52
Renterisiko på gældsinstrumenter i alt	2.911	-4.517	13.328	-9.304

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2019	2018	2019	2018
34 Valutaeksponering				
Valutafordeling på hovedvalutaer				
EUR	32.155	283.980	33.172	283.980
NOK	10.517	9.509	10.846	9.846
USD	-4.631	6.720	-4.631	6.720
GBP	-3.059	8.434	-3.059	8.434
JPY	1.830	1.707	1.830	1.707
CHF	1.296	1.703	1.296	1.703
AUD	884	5.495	884	5.495
CAD	-398	-2.020	-398	-2.020
SEK	385	-17	385	-17
TRY	-278	898	-278	898
Øvrige valutaer	20.075	10.279	20.075	10.279
Aktiver i fremmed valuta	1.777.774	2.303.959	1.778.443	2.304.296
Passiver i fremmed valuta	1.718.999	1.977.272	1.718.321	1.977.202
Valutaindikator 1 i procent af kernekapital (valutaposition)	1,6	10,4	1,6	10,4
Valutaindikator 2 i procent af kernekapital (valutarisiko)	0,0	0,0	0,0	0,0

1.000 kr.

Noter

1.000 kr.

35 Nærtstående parter

Klaus Skjødt	Administrerende direktør
Peter H. Christensen.....	Formand for bestyrelsen
Anne Lind Gleerup	Næstformand for bestyrelsen
Anders Buhl-Christensen.....	Bestyrelsesmedlem
Jens Frovin Stampe Dahl.....	Bestyrelsesmedlem
Jan Dahl Jensen	Bestyrelsesmedlem
Leif F. Larsen.....	Bestyrelsesmedlem
Hans-Jørgen Olsen	Bestyrelsesmedlem
Ole Møller Sørensen.....	Bestyrelsesmedlem
Jakob Thorgaard	Bestyrelsesmedlem
Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S.....	Tilknyttet virksomhed
Randlevvej ApS.....	Tilknyttet virksomhed
Krone Kapital III A/S	Tilknyttet virksomhed
Krone Kapital A/S.....	Associeret virksomhed
EgnsINVEST Holding A/S.....	Associeret virksomhed
EgnsINVEST Tyske Ejendomme A/S	Associeret virksomhed
Nem Forsikring A/S.....	Associeret virksomhed

Direktion

	2019	2018
Lån m.v.	100	100
Sikkerhedsstillelse	0	0

Bestyrelse

Lån m.v.	87.624	105.332
Sikkerhedsstillelse	2.798	3.618

Udover lån og sikkerhedsstillelser samt normalt ledelsesvederlag har der ikke været gennemført transaktioner med direktion og bestyrelse. Rente på lån m.v. til direktion og bestyrelse er ydet i intervallet 1,60-3,75 %. Herudover får medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer personalevilkår.

Transaktioner med tilknyttede og associerede selskaber består af følgende:

- Sparekassen lejer ejendomme og driftsmidler af Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S. Lejeudgiften udgør 21,1 millioner kroner. Derudover er der foretaget viderefakturering af administrationsvederlag på 0,8 millioner kroner.
- Sparekassen udlejer grunde til Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S. Lejeindtægten udgør 0,2 millioner kroner.
- Der er stillet kreditfaciliteter til rådighed for Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S, Krone Kapital A/S og Krone Kapital III A/S.
- Alle transaktioner med nærtstående parter er sket på markedsmæssige vilkår.

36 Regnskabspraksis

Regnskabsgrundlag

Årsregnskabet og koncernregnskabet er aflagt i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed og Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Årsregnskabet og koncernregnskabet præsenteres i danske kroner og afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten for 2018 undtagen at fordeling af kreditkvaliteten i note 12 er ændret fra IFRS 9 modellens rating klasser til Sparekassens FT-bonitetsklasser. Sammenligningstal er rettet.

Kommende regnskabsregler

Finanstilsynets ændringsbekendtgørelse af 3. december 2018 træder i kraft for regnskabsperioder, der begynder 1. januar 2020 eller senere, men med mulighed for at førtidsimplementere bekendtgørelsen.

Ændringsbekendtgørelsen introducerer nye leasingregler, som i forhold til de hidtil gældende regler indebærer, at den regnskabsmæssige behandling hos leasingtager ikke længere kræver en sontring mellem finansiel leasing og operationel leasing. Alle leasingkontrakter skal indregnes hos leasingtager i form af et leasingaktiv, der repræsenterer værdien af brugsretten. Ved første indregning måles aktivet til nutidsværdien af leasingforpligtelsen inkl. omkostninger og eventuelle forudbetalinger. Samtidig indregnes nutidsværdien af de aftalte leasingbetalinger som en forpligtelse. Undtaget fra kravet om indregning af et leasingaktiv er aktiver leaset på kontrakter af kort varighed og leasede aktiver med lav værdi.

For leasinggiver er reglerne uændrede. Den regnskabsmæssige behandling af leasingkontrakter hos en leasinggiver kræver således fortsat en sontring mellem finansiel leasing og operationel leasing.

For koncerninternt leasede aktiver f.eks. ejendomme leaset af en dattervirksomhed foretages i henhold til

reglerne de elimineringer, der er fornødne for at give et retvisende billede af resultat, aktiver og forpligtelser.

Det er besluttet først at anvende de nye leasingregler med virkning fra 1. januar 2020. Det vurderes, at leasingreglerne vil medføre en forøgelse af Sparekassens balance med 238 mio. kr. og koncernens balance med 94 mio. kr. Effekten på resultatopgørelsen vurderes at være uvæsentlig.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde Sparekassen og koncernen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt at fremtidige økonomiske fordele vil fragå Sparekassen og koncernen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles immaterielle og materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af afdrag og tillæg/fradrag af den akkumulerede afskrivning af forskellen mellem kostprisen og det nominelle beløb samt fradrag af nedskrivning.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterer på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, og omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Dog indregnes visse poster med tillæg eller fradrag af den skattemæssige effekt direkte på egenkapitalen via anden totalindkomst.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen, og indregningen ophører, når retten til at

modtage eller afgive pengestrømme fra det finansielle aktiv eller passiv er udløbet, eller hvis det er overdraget og alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten i al væsentlighed er overført.

Klassifikation og måling af finansielle aktiver

Klassifikation og måling af finansielle aktiver foretages på baggrund af de kontraktmæssige betalingsstrømme fra de finansielle aktiver og forretningsmodellen for de finansielle aktiver.

- Finansielle aktiver, som holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og hvor de kontraktlige betalinger udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til amortiseret kostpris.
- Finansielle aktiver, som ikke opfylder de ovennævnte kriterier for forretningsmodel, eller hvor de kontraktmæssige pengestrømme ikke udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Målingskategorien med indregning af finansielle aktier til dagsværdi gennem anden totalindkomst anvendes ikke, da de pågældende finansielle aktiver er omfattet af et risikostyringssystem og en investeringsstrategi, der baserer sig på dagsværdier, og på dette grundlag indgår i den interne ledelsesrapportering.

Koncernregnskab

Koncernregnskabet omfatter Sparekassen Kronjylland, Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S, Randlevvej ApS, Krone Kapital A/S og Krone Kapital III A/S. Krone Kapital A/S betegnes som en fælles kontrolleret virksomhed. Fælles kontrollerede virksomheder pro rata konsolideres, og Krone Kapital A/S indgår derfor alene med 50 %, svarende til Sparekassens ejerandel. Øvrige selskaber er 100 % ejede og indgår fuldt ud i koncernregnskabet.

Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolidering foretages fuld eliminering af koncerninterne

indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

Virksomhedssammenslutninger

Tilkøbte virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra overtagelsestidspunktet ved anvendelse af overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle aktiver og nedskrives, hvis der opstår værdiforringelse. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill) indregnes som indtægt i resultatopgørelsen.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Gevinster og tab, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes efter lukkekursen på balancedagen. Forskelle mellem balancedagens lukkekurs og transaktionsdagens kurs indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi, der som udgangspunkt er baseret på noterede markedspriser. I det omfang, der er tale om ikke noterede instrumenter, opgøres dagsværdien efter almindelig anerkendte principper, der bygger på markedsbaserede parametre.

Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter klassificeres som henholdsvis "Andre aktiver" eller "Andre passiver".

Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter indregnes i resultatopgørelsen.

Modregning

Sparekassen modregner tilgodehavender og forpligtelser, når Sparekassen har en juridisk ret til at modregne de indregnede beløb og samtidig har til hensigt at nettomodregne eller realisere aktivet og indfri forpligtelsen samtidig.

Segmentoplysninger

Der afgives ikke segmentoplysninger, da summen af netto rente- og gebyrindtægter og kursreguleringer fordelt på aktiviteter og geografiske markeder ikke afviger indbyrdes.

Resultatopgørelsen

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører. Gebyrindtægter og lignende indtægter, som udgør en integreret del af et udlåns effektive forrentning, indregnes over løbetiden med den effektive rente for det pågældende udlån under renteindtægter.

Renteindtægter på udlån, som klassificeres som stadie 3, beregnes på baggrund af nettobeløbet efter nedskrivninger. På øvrige udlån beregnes renten baseret på det kontraktmæssige udestående beløb.

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden.

Vederlæg for formidling af realkreditlån for Totalkredit og DLR indregnes efter modregningsmodellen. Efter modregningsmodellen indregnes vederlæg på tidspunktet for lånets etablering, og vederlæg for løbende servicering af låntager indregnes i takt med, at serviceringen forestår, og der dermed opnås ret til vederlaget.

Totalkredit kan kun modregne konstaterede tab i realkreditlånets første 8 år i de fremtidige løbende provisionsindtægter. Modregning indregnes på tidspunktet for den tabsgivende begivenhed.

Kursreguleringer

Kursreguleringer omfatter alle værdireguleringer af aktiver og forpligtelser, som måles til dagsværdi samt realiserede og urealiserede kursreguleringer af poster i handelsbeholdningen.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale og administration omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner m.v. til personale samt øvrige omkostninger til administration. Omkostninger til ydelser og goder til ansatte, herunder jubilæumsgratualer m.v. indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder.

Pensionsordninger

Sparekassen har indgået bidragsbaserede pensionsordninger med hovedparten af medarbejderne, herunder ledelsen. I de bidragsbaserede ordninger indbetales faste bidrag til uafhængige pensionskasser m.v. Sparekassen har ingen forpligtelse til at indbetale yderligere bidrag.

Sparekassen har herudover indgået ydelsesbaserede ordninger for et tidligere ledelsesmedlem. I de ydelsesbaserede ordninger er Sparekassen forpligtet til at betale en bestemt ydelse i forbindelse med ledelsesmedlemmers pensionering. Forpligtelser af denne type opgøres ved tilbagediskontering af pensionsforpligtelser til nutidsværdi. Nutidsværdi beregnes på grundlag af forudsætninger om den fremtidige udvikling i rente, inflation og dødelighed.

Andre driftsindtægter og -udgifter

Andre driftsindtægter og andre driftsudgifter omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til Sparekassens og koncernens hovedaktivitet.

De væsentligste poster under andre driftsindtægter er lejeindtægter fra investeringsejendomme fratrukket driftsomkostninger, badwill ved virksomhedsovertagelser og avance ved salg af grunde og bygninger samt øvrige materielle aktiver.

Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder

I resultatopgørelsen indregnes Sparekassens forholds- mæssige andel af årets resultat under posten Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og i anden totalindkomst eller direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer henholdsvis i anden totalindkomst og direkte på egenkapitalen. Skat af rente og på garantkapital og hybrid kapital indregnes i resultat- opgørelsen.

Sparekassen er sambeskattet med de 100 % ejede dattervirksomheder Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S, Randlevvej ApS og Krone Kapital III A/S. Skatteeffekten af sambeskatningen fordeles på såvel overskuds- som underskudsgivende virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster.

Balancen

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker måles ved første indregning til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindskud i centralbanker.

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Regnskabsposten består af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager samt leasingaktiver (tilgodehavender) i finansiel leasing, hvor koncernen er leasinggiver.

Udlån indregnes ved første måling til dagsværdi med fradrag af gebyrer og provisioner. Ved efterfølgende måling indregnes udlån til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi med fradrag af gebyrer og provisioner fratrukket det forventede kredittab.

Reguleringer til imødegåelse af tab som følge af kredit- risiko indregnes i resultatopgørelsen under regnskabsposten nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender mv.

Nedskrivninger

På finansielle aktiver til amortiseret kostpris nedskrives for forventede kredittab, og der hensættes til forventede kredittab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier. Nedskrivningerne bygger på en forventnings- baseret model.

For finansielle aktiver til amortiseret kostpris indregnes nedskrivningerne for forventede kredittab i resultat- opgørelsen og reducerer værdien af aktivet i balancen. Hensættelser til tab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier indregnes som en forpligtelse.

Den forventningsbaserede nedskrivningsmodel indebærer, at et finansielt aktiv mv. på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres aktivet kreditforringet (stadie 3), nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, og renteindtægter indregnes i resultatopgørel- sen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.

Det forventede tab er beregnet som en funktion af PD (sandsynligheden for misligholdelse), EAD (eksponerings- værdi ved misligholdelse) og LGD (tab ved misligholdelse), hvor der er indarbejdet fremadskuende informationer, der repræsenterer ledelsens forventninger til den fremadret- tede udvikling.

Placeringen i stadier og opgørelse af det forventede tab er baseret på ratingmodeller i form af PD-modeller udviklet af Sparekassens datacentral og den interne kreditstyring. Vurderingen af, om der er en sket en væsentlig stigning i kreditrisikoen er baseret på følgende forhold:

- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 % og en stigning i 12-måneders PD på 0,5 procentpoint, når 12-måneders PD ved første indregning var under 1,0 %.
- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 % eller en stigning i 12-måneders PD på 2,0 procentpoint, når 12-måneders PD ved første indregning var 1,0 % eller derover.
- Hvis et finansielt aktiv har været i restance i mere end 30 dage vurderes det ligeledes, at kreditrisikoen er steget betydeligt.

Hvis kreditrisikoen på det finansielle aktiv betragtes som lav på balancetidspunktet, fastholdes aktivet dog i stadie 1, som er karakteriseret ved fravær af en betydelig stigning i kreditrisikoen. Kreditrisikoen betragtes som lav, når kundens 12-måneders PD er under 0,2 pct. Kategorien af aktiver med lav kreditrisiko omfatter udover udlån og tilgodehavender, der opfylder PD-kriteriet.

En eksponering defineres som værende kreditforringet (stadie 3) samt misligholdt såfremt den opfylder mindst ét af følgende kriterier:

- Ved låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingsforpligtelser for afdrag og renter samt gentagne overtræk.
- Når låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder og Sparekassen vurderer, at låntager ikke vil kunne honorere sine aftalte forpligtelser.
- Når der er ydet lempelser i lånevilkår, som ikke ville være ydet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder.

- Når det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion.
- Når der sker bortfald af et aktivt marked for det finansielle aktiv på grund af økonomiske vanskeligheder.
- Når der er erhvervet et finansielt aktiv til betragtelig underkurs.

Den definition af kreditforringet og misligholdelse, som anvendes ved målingen af det forventede kredittab og ved overgang til stadie 3, stemmer overens med den definition, der anvendes til interne risikostyringsformål.

Beregningen af nedskrivninger på eksponeringer i stadie 1 og 2, bortset fra de svageste eksponeringer i stadie 2, foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne på den resterende del af eksponeringerne foretages ved en manuel, individuel vurdering baseret på tre scenarier (basis scenarie, et mere positivt scenarie og et mere negativt scenarie) med tilhørende sandsynlighed for, at scenarierne indtræffer.

Den porteføljemæssige modelberegning foretages på baggrund af en PD-model ("Probability of Default"), som udvikles og vedligeholdes på Sparekassens datacentral, suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af Lokale Pengeinstitutter, og som danner udgangspunkt for indarbejdelsen af ledelsens forventninger til fremtiden.

Det makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable. Regressionsmodellerne fodres herefter med estimater for de makroøkonomiske variable, baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc. Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher.

For løbetider udover to år og frem til år 10 foretages en fremskrivning af nedskrivningsprocenten, således at denne konvergerer mod et normalt niveau i år 10.

Løbetider udover 10 år tildeles samme nedskrivningsprocent som i år 10. Det fremadskuende, makroøkonomiske modul genererer en række justeringsfaktorer, der multipliceres på datacentralens "rå" PD-værdier, som derved justeres i forhold til udgangspunktet.

Der foretages på hver balancedag en vurdering af, om der er behov for korrektioner til de forventede kredittab, som er beregnet på basis af de anvendte modeller i stadie 1 og 2.

Undtagelsesbestemmelsen i § 65, stk. 4 anvendes, hvorfor leasingtilgodehavender nedskrives med det forventede kredittab i hele tilgodehavendets levetid.

Praksis for fjernelse af finansielle aktiver fra balancen

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, fjernes helt eller delvist fra balancen, hvis Sparekassen ikke længere har en rimelig forventning om hel eller delvis dækning af det udestående beløb. Medregningen ophører på baggrund af en konkret, individuel vurdering af de enkelte eksponeringer. For erhvervskunder vil pengeinstituttet typisk basere vurderingen på indikatorer som kundens likviditet, indtjening og egenkapital samt de sikkerheder, som er stillet til sikkerhed for eksponeringen. For privatkunder vil Sparekassen typisk basere vurderingen på kundens likviditet, indtægt og formueforhold samt ligeledes kundens sikkerheder for engagementet.

Når et finansielt aktiv fjernes helt eller delvist fra balancen, udgår nedskrivningen på det finansielle aktiv samtidig i opgørelsen af de akkumulerede nedskrivninger.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer, der indgår i en handelsbeholdning eller besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne eller styres og vurderes på basis af dagsværdi, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdi.

Hvis markedet for en eller flere obligationer eller pantebreve er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentligt anerkendt pris, fastsættes dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker. Disse teknikker omfatter anvendelse af tilsvarende nylige transaktioner mellem uafhængige parter, henvisning til andre tilsvarende instrumenter, analyser af tilbagediskonterede pengestrømme samt andre modeller baseret på observerbare markedsdata.

Aktier m.v.

Børsnoterede aktier måles til dagsværdi svarende til lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede kapitalandele tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler m.v. eller alternativt kapitalberegninger. Hovedparten af unoterede aktier er sektoraktier, der værdiansættes til kurser offentliggjort af Lokale Pengeinstitutter, der er baseret på indre værdi eller senest handlede kurs.

Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder

En associeret virksomhed er en virksomhed, hvor koncernen kan udøve betydelig men ikke bestemmende indflydelse. En tilknyttet virksomhed er en virksomhed, hvor koncernen kan udøve bestemmende indflydelse.

Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode.

I resultatopgørelsen indregnes Sparekassens andel af virksomhedernes resultat efter skat med fradrag af af- og nedskrivninger på koncerngoodwill.

I balancen indregnes under posterne "Kapitalandele i associerede virksomheder" og "Kapitalandele i tilknyttede virksomheder" den forholdsmæssige ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort efter Sparekassens regnskabspraksis med udgangspunkt i dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver på anskaffelsestidspunktet med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer eller tab og med tillæg af resterende værdi af positiv forskelsværdi (goodwill).

Den samlede nettoopskrivning af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder henlægges via overskudsdisponeringen til "Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode" under egenkapitalen. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet og reguleres med andre egenkapitalbevægelser i de associerede og tilknyttede virksomheder.

Immaterielle aktiver

Goodwill

Erhvervet goodwill indregnes til kostpris med fradrag af akkumulerede nedskrivninger for værdiforringelse. Der foretages ikke systematisk afskrivning af goodwill.

Der foretages årligt værdiforringelsestest af goodwill, eller når der er indikation på et nedskrivningsbehov. Ved værdiforringelsestesten foretages skøn over, hvorledes de dele af virksomheden, som goodwill kan henføres til, vil være i stand til at generere tilstrækkelige positive nettopengestrømme i fremtiden til at understøtte værdien.

Kunderelationer

Kunderelationer erhvervet i forbindelse med virksomheds- overtagelse indregnes til kostpris og afskrives lineært over den forventede økonomiske brugstid, der ikke overstiger 10 år. Den økonomiske brugstid afhænger af kundeloyalitet. Brugstiden revurderes årligt. Ændringer i afskrivninger som følge af ændring i brugstiden indregnes fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssige skøn.

Der foretages værdiforringelsestest af kunderelationer, når der er indikation for værdifald.

Nedskrivninger på goodwill og kunderelationer indregnes i resultatopgørelsen og tilbageføres ikke efterfølgende.

Materielle aktiver

Grunde og bygninger

Investerings ejendomme måles til dagsværdi og værdi- reguleres over resultatopgørelsen. Målingen af dagsværdi foretages ud fra afkastmodellen.

Domicilejendomme måles efter første indregning til omvurderet værdi i overensstemmelse med bilag 9. Omvurderet værdi er dagsværdien på omvurderingstids- punktet med fradrag af efterfølgende akkumulerede afskrivninger og efterfølgende tab ved værdiforringelse. Omvurderinger foretages med tilstrækkelig hyppighed, således at den regnskabsmæssige værdi ikke adskiller sig væsentligt fra dagsværdien på balancetidspunktet.

Afskrivninger beregnes lineært over forventet brugstid på grundlag af omvurderet værdi. Den forventede brugstid andrager 50 år.

Værdireguleringer som følge af ændringer i omvurderet værdi indregnes for opskrivninger i anden totalindkomst og overføres til opskrivningshenlæggelser og for nedskrivninger, der ikke kan indeholdes i tidligere års opskrivninger over resultatopgørelsen.

Ejendomme med kreditinstitutvirksomhed kategoriseres som domicilejendomme, øvrige ejendomme kategoriseres som investeringsejendomme.

Ejendomme overtaget i forbindelse med afvikling af kunder klassificeres enten som aktiver i midlertidig besiddelse eller investeringsejendomme.

Øvrige materielle aktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Leasingaktiver fra operationel leasing i selskaberne Krone Kapital A/S, og Krone Kapital III A/S indregnes under øvrige materielle aktiver.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klart til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

It-udstyr	3 år
Inventar og maskiner	5 år
Indretning af lejede lokaler	5- 10 år

Aktiver i midlertidig besiddelse

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter materielle aktiver overtaget i forbindelse med nødlidende engagementer samt øvrige materielle aktiver udbudt til salg.

Aktiverne måles til det laveste beløb af den regnskabsmæssige værdi eller dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg. Aktiverne er kun midlertidigt i Sparekassens besiddelse og salg vurderes sandsynligt inden for kort tid. Der afskrives ikke på aktiver i midlertidig besiddelse. Aktiver og dertil tilknyttede forpligtelser udskilles i særskilte linjer i balancen.

Eventuel værdiregulering af aktiver i midlertidig besiddelse indregnes i resultatopgørelsen under de poster, de vedrører.

Andre aktiver og passiver

Andre aktiver omfatter positiv dagsværdi af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, indtægter, hvor betaling først modtages efter regnskabsårets afslutning herunder tilgodehavende renter, samt aktiver, der ikke henhører under andre aktivposter. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en positiv værdi på balancedagen og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende amortiseret kostpris.

Andre passiver omfatter negativ dagsværdi af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, udgifter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning herunder skyldige renter, samt passiver, der ikke henhører under andre passivposter. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en negativ værdi på balancedagen og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter opført som aktiver omfatter forudbetalte udgifter vedrørende blandt andet løn, provision, husleje og renter.

Periodeafgrænsningsposter opført som forpligtelser omfatter indtægter, der er indgået før balancetidspunktet, men som vedrører senere regnskabsperioder, herunder modtagne renter og provision

Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker indregnes på transaktionsdagen og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Indlån og anden gæld

Indlån og anden gæld indregnes på transaktionsdagen og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Udstedte obligationer

Udstedte obligationer måles til amortiseret kostpris.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser indregnes, når Sparekassen og koncernen, som følge af en begivenhed indtruffet senest på balancedagen, har en retslig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at der må afgives økonomiske fordele for at indfri forpligtelsen.

Forpligtelser vedrørende personale, herunder jubilæer mv. hensættes ud fra beregninger af personaledata over alder og anciennitet.

Aktuelle skatteaktiver og -forpligtelser

Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser indregnes i balancen med det beløb, der kan beregnes på grundlag af årets forventede skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster. Skattetilgodehavender og -forpligtelser præsenteres modregnet i det omfang, der er legal modregningsadgang, og posterne forventes afregnet netto eller samtidigt.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Der indregnes udskudt skat af alle midlertidige forskelle mellem den regnskabs- og skattemæssige værdi af aktiver og forpligtelser.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser præsenteres modregnet inden for samme juridiske skatteenhed.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud måles til amortiseret kostpris. Omkostninger, herunder stiftelsesprovision, som er direkte forbundet med efterstillede kapitalindskud, fradrages i den initiale dagsværdi og amortiseres ud over restløbetiden (ledelsens bedste skøn over løbetid) ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Egenkapital

Opskrivningshenlæggelse

Opskrivningshenlæggelser omfatter opskrivning af Sparekassens og koncernens domicilejendomme efter indregning af udskudt skat. Opskrivningen opløses, når ejendommen nedskrives eller sælges.

Reserve for nettoopskrivninger efter den indre værdis metode

Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode omfatter nettoopskrivninger på associerede og tilknyttede virksomheder.

Garantkapital

Foreslået forrentning af garantkapital indregnes som en gældsforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på repræsentantskabsmødet. Den foreslåede forrentning for regnskabsåret vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Hybrid kapital

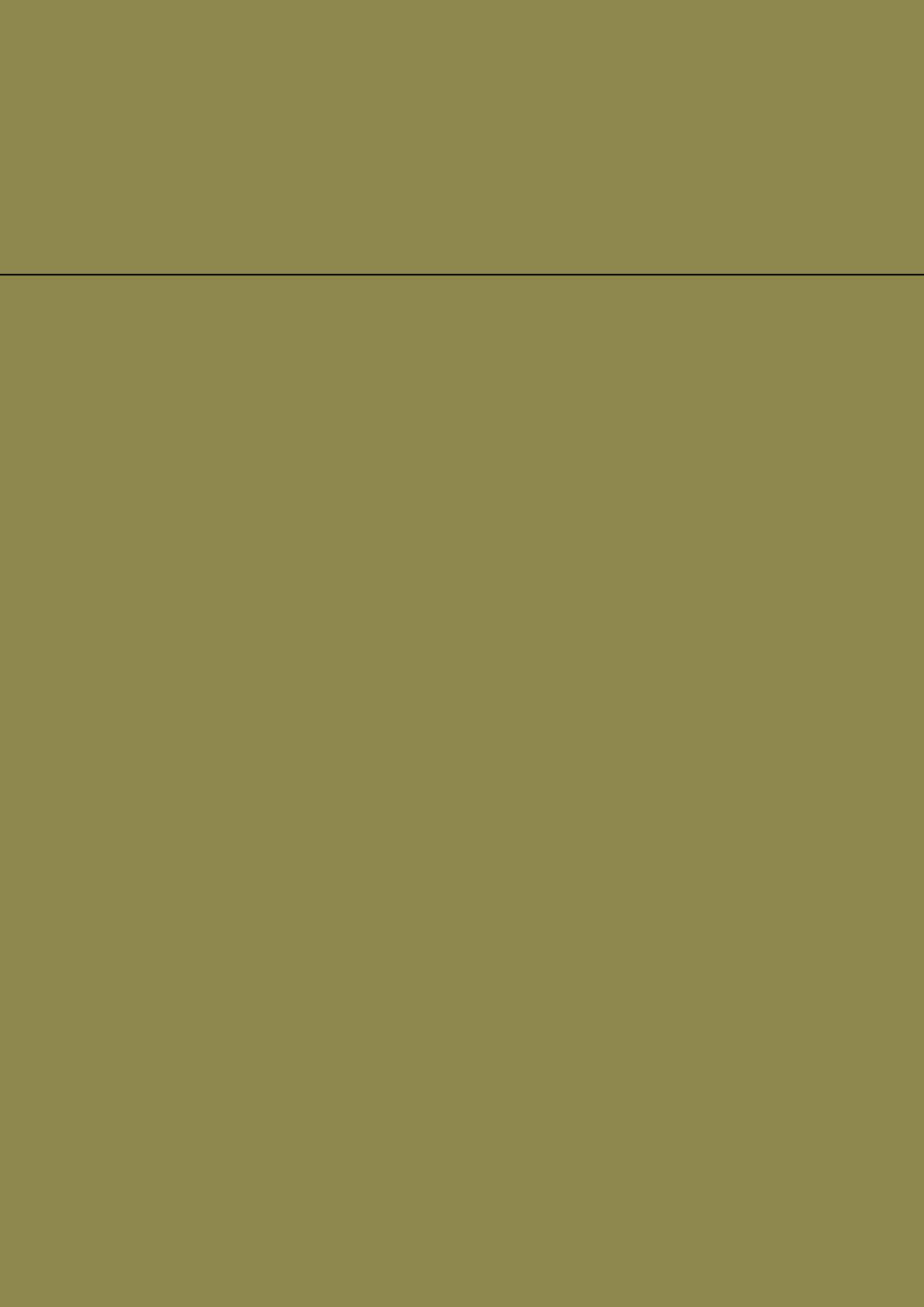
Sparekassen har udstedt hybrid kapital med uendelig løbetid, hvor betaling af renter er frivillig, hvorfor den regnskabsmæssigt behandles som egenkapital efter reglerne i CRR. Forrentning af hybrid kapital vises som særskilt post under egenkapitalen.

Leasingaktiviteter

Leasing som leasinggiver

Tilgodehavende beløb hos leasingtagere af finansielle leasingkontrakter indregnes som udlån svarende til nettoinvesteringen i leasingkontrakter. Indtægter fra finansielle leasingkontrakter periodiseres over kontraktens løbetid, således at der afspejles et konstant periodisk afkast af investeringen.

Aktiver, der indgår i operationel leasing, indgår i balancen efter reglerne gældende for det pågældende aktiv. Leasingindtægter fra operationelle leasingkontrakter indregnes lineært over den aktuelle leasingperiode efter den effektive rentes metode.

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019 for Sparekassen Kronjylland og koncernen.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med reglerne i lov om finansiel virksomhed og Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Sparekassens og koncernens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af Sparekassens og koncernens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i Sparekassens aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som Sparekassen henholdsvis koncernen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Randers, den 26. februar 2020

Klaus Skjødt
Administrerende direktør

Bestyrelse

Peter H. Christensen
Formand

Anne Lind Gleerup
Næstformand

Anders Buhl-Christensen

Jens Frovin Stampe Dahl
Medarbejdervalgt

Jan Dahl Jensen

Leif F. Larsen

Hans-Jørgen Olsen

Ole Møller Sørensen
Medarbejdervalgt

Jakob Thorgaard
Medarbejdervalgt

Revisionspåtegning

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til repræsentantskabet i Sparekassen Kronjylland

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af koncernens og sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Hvad har vi revideret

Sparekassen Kronjyllands koncernregnskab og årsregnskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 omfatter resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit Revisors ansvar for revisionen af regnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af Sparekassen Kronjylland i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med IESBA's Etiske regler.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Valg

Vi blev første gang valgt som revisor for Sparekassen Kronjylland den 14. marts 1990. Vi er genvalgt årligt ved repræsentantskabsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 30 år frem til og med regnskabsåret 2019.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af regnskabet for 2019. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af regnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Centralt forhold ved revisionen

Nedskrivning på udlån

Udlån måles til amortiseret kostpris med fradrag af nedskrivninger.

Nedskrivninger på udlån er ledelsens bedste skøn over de forventede tab på udlån pr. balancedagen i overensstemmelse med bestemmelserne i IFRS 9 som indarbejdet i Regnskabsbekendtgørelsen. Der henvises til den detaljerede beskrivelse af anvendt regnskabspraksis i note 1.

Nedskrivninger på udlån er et centralt forhold ved revisionen, fordi ledelsen udøver væsentlige skøn over, om der skal foretages nedskrivninger på udlån og størrelsen af nedskrivninger på udlån.

Følgende områder er centrale for opgørelse af nedskrivninger på udlån:

- Fastlæggelse af kreditklassifikation ved første indregning og efterfølgende.
- De modelbaserede nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder ledelsens fastlæggelse af modelvariable tilpasset sparekassens udlånsportefølje.
- Sparekassens forretningsgange for at sikre fuldstændigheden i registrering af udlån, der er kreditfordingede (stadie 3) eller med betydelig svaghedstegn (stadie 2svag).
- Væsentligste forudsætninger og skøn anvendt af ledelsen i nedskrivningsberegningerne, herunder principper for vurdering af forskellige udfald af kundens økonomiske situation (scenarier) samt for vurdering af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme, som indgår i nedskrivningsberegningerne.
- Ledelsens vurdering af forventede kredittab pr. statusdagen som følge af mulige ændringer af markedsforhold, og som ikke indgår i de modelberegnete eller individuelt vurderede nedskrivninger.

Der henvises til regnskabets note 1 og note 36 om beskrivelse af koncernens og sparekassens kreditrisici og beskrivelse af usikkerheder og skøn, hvor forhold, der kan påvirke nedskrivninger på udlån er beskrevet.

Hvordan vi har behandlet det centrale forhold ved revisionen

Vi gennemgik og vurderede de nedskrivninger, som er indregnet i resultatopgørelsen i 2019 og akkumulerede nedskrivninger indregnet i balancen pr. 31. december 2019.

Gennemgangen omfattede en vurdering af den anvendte nedskrivningsmodel udarbejdet af datacentralen SDC, herunder ansvarsfordeling mellem SDC og sparekassen. En af SDC valgt uafhængig revisor har forsynet modellen med en erklæring med høj grad af sikkerhed om, hvorvidt modelbeskrivelsen er i overensstemmelse med principperne om nedskrivning på udlån i IFRS 9, samt hvorvidt modellen beregner nedskrivninger på udlån i overensstemmelse med IFRS 9. Vi vurderede, om erklæringens indhold afdækkede et behov for tilpasninger til sparekassens anvendelse af modellen

Vi vurderede og testede sparekassens opgørelse af nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder vurderede vi ledelsens fastlæggelse og tilpasning af modelvariable til egne forhold.

Vores vurdering og test omfattede endvidere sparekassens validering af de metoder, som anvendes for opgørelse af forventede kredittab, samt de tilrettelagte forretningsgange, herunder kreditaftdelingens og ledelsens involvering, og interne kontroller, der er etableret for at sikre, at kreditfordingede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån identificeres og registreres rettidigt.

Vi vurderede og testede de af sparekassen anvendte principper for fastlæggelse af nedskrivningsscenarier samt for måling af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme, der indgår i nedskrivningsberegninger på kreditfordingede udlån og udlån med betydelig svaghedstegn (stadie 2svag).

For en stikprøve af kreditfordingede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån testede vi nedskrivningsberegningerne og anvendte data til underliggende dokumentation. For en stikprøve af øvrige udlån foretog vi vores egen vurdering af stadie og kreditklassifikation. Dette omfattede en forøget stikprøve af større udlån samt udlån inden for segmenter med generelt forøgede risici samt en tilfældig stikprøve.

Vi gennemgik og udfordrede de ledelsesmæssige skøn over forventede kredittab, der ikke indgår i de modelberegnete eller individuelt vurderede nedskrivninger ud fra vores kendskab til porteføljen, branchekendskab og de aktuelle konjunkturer.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og sparekassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller sparekassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandling som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og sparekassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernen eller sparekassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen eller sparekassen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af regnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Herning, den 26. februar 2020
PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 3377 1231

H.C. Krogh
statsautoriseret revisor
mne9693

Heidi Brander
statsautoriseret revisor
mne33253

Repræsentantskabet

Direktør Claus Andersen, Assentoft
Adm. direktør Søren Kjeldsen Andersen, Skanderborg
Fhv. lærer Jens S. B. Andersen, Randers
Adm. direktør Jesper Bering Asmussen, Randers
Salgschef Bo Berger, Hammel
Revisor Lene Bjørklund, Kjellerup
Projektleder Alfred Bjørnholt, Randers
Direktør Torben Boldsen, Randers
Overlæge Ole Brink, Risskov
Byrådsmedlem, ejendomsmægler, MDE Anders Buhl-Christensen, Linde
Konsulent True de Choen, Randers
Lønbogholder Lone Maarup Christensen, Randers
Tømrermester Lars Kær Damgaard, Randers
Planlægger Tina Egelund, Randers
Adm. direktør Christian Ellegaard, Rungsted Kyst
Fhv. intensiv- og narkosesygeplejerske Doris Feldborg, Hou
Advokat Mogens Freinsilber, Randers
Souschef Jesper Gade, Øster Tørslev
El-installatør Anders Gammelgaard, Voldum
Cand. jur., lektor Anne Lind Gleerup, Allingåbro
Skorstensfejmester Henrik Hjorth-Jensen, Assentoft
Konsulent Birgit Bach Hou, Møllerup
PR- og pressekonsulent Claus Blem Jensen, Risskov
Direktør Jan Dahl Jensen, Randers
Psykolog Tina R. Kilburn, Aarhus
El-ingeniør, specialkonsulent Benny Knudsen, Lindbjerg
Tømrermester Fritz Chr. Norup Kristensen, Spentrup
Turismekonsulent Britta Leth, Viborg
Fhv. lærer Vagn Liltorp, Fårup
Kroejer Brian Ø. Madsen, Vorbasse
Ejendomsmægler Tom Aalund Madsen, Mariager
Redaktionssekretær Niels Bo Mandrup, Øster Tørslev
Udviklings- og souschef Christian Gjandrup Møller, Stevnstrup
Landmand Niels Morten Østergård Nielsen, Billum
Direktør Gitte Nørgaard, Randers
Direktør Hans-Jørgen Olsen, Silkeborg
Revisor Mark Pring, Randers
VVS-installatør Michael Sauer, Mariager
Områdeleder Bjørn Dahl Lanther Sørensen, Voldum
Tømrermester Svend Erik Sørensen, Tillerup
Projektmanager Erik Therkelsen, Hovborg
Benzinforhandler Henrik Thoft, Assentoft
Sundhedskonsulent Lone Vinge, Dråby
Ejendomsmægler Kim Vittrup, Randers
Bedemand Per Wraa, Kristrup

Sparekassens afdelinger

